

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE

Jerca Vranič

**Aktualizacija v športnem novinarstvu
na primeru poročanja slovenskih tiskanih medijev
o 19. nogometnem svetovnem prvenstvu**

Diplomsko delo

Ljubljana, 2011

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE

Jerca Vranič

Mentorica: red. prof. dr. Monika Kalin Golob

**Aktualizacija v športnem novinarstvu
na primeru poročanja slovenskih tiskanih medijev
o 19. nogometnem svetovnem prvenstvu**

Diplomsko delo

Ljubljana, 2011

Aktualizacija v športnem novinarstvu na primeru poročanja slovenskih tiskanih medijev o 19. nogometnem svetovnem prvenstvu

V diplomskem delu na primeru poročanja o lanskem nogometnem svetovnem prvenstvu raziskujemo aktualizacijo v slovenskih tiskanih medijih *Delo*, *Dnevnik*, *Ekipa* in *Slovenske novice*. Ker predvidevamo, da se bodo novinarji zatekali k uporabi aktualizmov tudi v poročevalnih besedilih, analiziramo tako poročevalna kot presojevalna besedila, za katere je sicer aktualizacija značilna. Aktualizacija se v besedilih odraža na dveh ravneh: z aktualiziranimi jezikovnimi sredstvi novinarji besedilo poživljajo, mu dajejo poseben stil, hkrati pa z aktualizacijo besedilo tudi vrednotijo. Drugi del raziskave namenjamo analizi konceptualnih metafor, ki v okviru kognitivne lingvistike določajo, da lahko bolj abstraktno miselno področje dojemamo v okviru drugega, bolj konkretnega. Naslanjajoč se na diplomsko delo Katje Petan, ugotavljamo, da lahko nogomet upovedujemo z besedami z drugih pojmovnih področij, med katerimi prevladuje besedišče s področja vojn, denarnih ustanov in odrske igre. Na koncu diplomskega dela razporejamo aktualizme v tri skupine po merilu, ki ga Korošec imenuje intenzifikacija oz. jačenje stilotvornega sredstva, in sicer od šibkejših h krepkejši stopnji opaznosti. Sem spadajo aktualizmi, ki prehajajo od terminov k žargonizmom, od splošnosti k posamičnosti oz. od navdušenja k vznesenosti.

Ključne besede: aktualizacija, športno novinarstvo, športnoporočevalski aktualizmi, konceptualna metafora, nogomet.

Actualisation in Sports Journalism based on reporting of Slovenian Printed Media about the 19th Football Worldcup

In this graduation thesis we research the use of actualisation in Slovenian Printed Media *Delo*, *Dnevnik*, *Ekipa* and *Slovenske novice* in reporting on Football Worldcup 2010. According to the words used, the texts are divided into reporting and evaluative texts; the latter are known for the actualisation. Because we assume that the journalists would use actualisation also in reporting ones, we analysed both types of texts. Actualisation can be seen in the texts on two levels: as enlivenment or as evaluation of text. The second part of the investigation is dedicated to the analysis of the conceptual metaphors which in cognitive linguistics mean that one (abstract) concept can be expressed with other (more concrete) concept. With the help of Katja Petan's graduation thesis we found out that football can be described with the expressions from other conceptual areas; the most frequent are military, financial and theatrical expressions. In the end of graduation thesis the actualisms are divided into three groups according to the criteria, which is known by Korošec as the intensification of a stylistic device. In these groups actualisms pass over from terms to jargonisms, from general to specific expressions and from words describing enthusiasm to the ones describing pathos.

Key-words: actualisation, sports journalism, actualisms in sports reporting, conceptual (cognitive) metaphor, football.

KAZALO

1	UVOD	7
2	AKTUALIZACIJA	10
2.1	Vlogi aktualizacije v besedilih	11
2.1.1	POPESTRITEV BESEDILA	12
2.1.2	VREDNOTENJE	14
2.2	Izvor aktualizmov – metafor, povezanih z nogometom	16
2.2.1	KONCEPTUALNA METAFORA	16
3	ŠPORTNO NOVINARSTVO	19
3.1	Razmerje tvorec – sporočilo – naslovnik	21
3.1.1	RAZMERJE TVOREC (a) – PREDMETNO PODROČJE ŠPORTA	21
3.1.2	RAZMERJE TVOREC (a) – NASLOVNIK (c)	21
3.1.3	RAZMERJE TVOREC (a) – SPOROČILO (b)	22
3.1.4	RAZMERJE SPOROČILO (b) – NASLOVNIK (c)	23
3.2	Dober športni novinar	23
3.3	Športno novinarstvo in tiskani mediji	25
3.4	Izvenjezikovne okoliščine v športnem novinarstvu	27
3.5	Jezik v športnem novinarstvu	28
3.6	Športnoporočevalski aktualizmi glede na jakost stilne zaznamovanosti	30
3.6.1	AKTUALIZMI OD TERMINOV K ŽARGONIZMOM	30
3.6.2	AKTUALIZMI OD SPLOŠNIH K POSAMIČNIM	31
3.6.3	AKTUALIZMI OD NAVDUŠENJA K VZNESENOSTI	31
4	NOGOMET IN MEDIJI	33
4.1	Zgodovina in razvoj nogometa	33
4.2	Nogomet v Sloveniji	35
4.3	Nogomet in tiskani mediji	36

5	POROČANJE SLOVENSКИH TISKANIH MEDIJEV O 19. NOGOMETNEM SVETOVNEM PRVENSTVU	38
5.1	Vlogi aktualizacije	41
5.1.1	POPESTRITEV BESEDILA	42
5.1.2	VREDNOTENJE BESEDILA	49
5.2	Konceptualne metafore, povezane z nogometom	53
5.2.1	NOGOMET JE VOJNA	53
5.2.2	NOGOMET JE ODRSKA IGRA	55
5.2.3	NOGOMET JE GLASBA	56
5.2.4	NOGOMET JE PRAVLJICA	58
5.2.5	NOGOMET JE IGRA NA SREČO	59
5.2.6	NOGOMET JE ŠAH	60
5.2.7	NOGOMET JE HRANA	61
5.2.8	NOGOMET JE ZGRADBA	63
5.2.9	NOGOMET JE DENARNA USTANOVA	64
5.2.10	NOGOMET JE BOLNIK	65
5.2.11	NOGOMET JE POTOVANJE	67
5.2.12	NOGOMET JE RASTLINA	68
5.2.13	NOGOMETNA EKIPA JE STROJ	69
5.2.14	NOGOMET JE RELIGIJA	70
5.3	Športnoporočevalski aktualizmi glede na jakost stilne zaznamovanosti	73
5.3.1	AKTUALIZMI OD TERMINOV K ŽARGONIZMOM	73
5.3.2	AKTUALIZMI OD SPLOŠNIH K POSAMIČNIM	75
5.3.3	AKTUALIZMI OD NAVDUŠENJA K VZNESENOSTI	79
6	ZAKLJUČEK	82
7	LITERATURA	90
	PRILOGA A: Intenzifikacija stilotvornega sredstva. Poročevalna besedila	103
	PRILOGA B: Intenzifikacija stilotvornega sredstva. Presojevalna besedila	131
	PRILOGA C: Konceptualne metafore. Poročevalna besedila	142
	PRILOGA Č: Konceptualne metafore. Presojevalna besedila	161

KAZALO TABEL

<i>Tabela 5.1: Analizirano gradivo</i>	39
<i>Tabela 5.2: Poročevalna besedila</i>	39
<i>Tabela 5.3: Presojevalna besedila</i>	39
<i>Tabela 5.4: Popestritev v naslovih</i>	48
<i>Tabela 5.5: Popestritev v besedilih</i>	49
<i>Tabela 5.6: Vrednotenje besedila</i>	52
<i>Tabela 5.7: NOGOMET JE VOJNA</i>	55
<i>Tabela 5.8: NOGOMET JE ODRSKA IGRA</i>	56
<i>Tabela 5.9: NOGOMET JE GLASBA</i>	57
<i>Tabela 5.10: NOGOMET JE PRAVLJICA</i>	58
<i>Tabela 5.11: NOGOMET JE IGRA NA SREČO</i>	60
<i>Tabela 5.12: NOGOMET JE ŠAH</i>	61
<i>Tabela 5.13: NOGOMET JE HRANA</i>	62
<i>Tabela 5.14: NOGOMET JE ZGRADBA</i>	64
<i>Tabela 5.15: NOGOMET JE DENARNA USTANOVA</i>	65
<i>Tabela 5.16: NOGOMET JE BOLNIK</i>	66
<i>Tabela 5.17: NOGOMET JE POTOVANJE</i>	68
<i>Tabela 5.18: NOGOMET JE RASTLINA</i>	69
<i>Tabela 5.19: NOGOMETNA EKIPA JE STROJ</i>	70
<i>Tabela 5.20: NOGOMET JE RELIGIJA</i>	71
<i>Tabela 5.21: Pogostnost konceptualnih metafor, povezanih z nogometom</i>	72
<i>Tabela 5.22: Aktualizmi od terminov k žargonizmom</i>	75
<i>Tabela 5.23: Aktualizmi od splošnih k posamičnim</i>	78
<i>Tabela 5.24: Aktualizmi od navdušenja k vznesenosti</i>	80
<i>Tabela 5.25: Pogostnost športnoporocevalskih aktualizmov glede na jakost stilne zaznamovanosti</i>	82

1 UVOD

Slovenci smo od nekdaj veljali za alpski narod, ki so ga tradicionalno povezovali z zimskimi športi, predvsem z alpskim smučanjem in smučarskimi skoki, torej z izrazito individualnima športoma. Nogometu, športu številka ena na svetu, v slovenski zgodovini nikoli niso pripisovali posebne vrednosti, vse dokler se slovenska nogometna reprezentanca ni uvrstila na Euro 2000 oziroma evropsko nogometno prvenstvo v Belgiji in na Nizozemskem ter dve leti kasneje na svetovno nogometno prvenstvo na Japonskem in v Južni Koreji. Tedaj je tudi v Sloveniji vzknil pozitiven odnos do nogometa in ta ekipni šport je postal vse bolj in bolj priljubljen tudi v naši domovini.

Nekateri so kljub temu vztrajali, da Slovenci nikoli ne bomo nogometni narod, a nogometna igra se je vse bolj širila ter razvijala in druga zlata reprezentanca, kot ji pravijo, si je z uspešnimi nastopi na predtekmovanjih zagotovila uvrstitev na 19. nogometno svetovno prvenstvo v Južni Afriki, sicer drugo za našo reprezentanco. Ob tej vidni uvrstitvi nogometašev se je hkrati primerno povečalo zanimanje za ta šport in lahko rečemo, da je minulo leto v Sloveniji vladala prava nogometna evforija.

Svetovno nogometno prvenstvo je prav gotovo najpomembnejši športni dogodek na zemeljski obli in je zelo pomemben z vidika prepoznavnosti nekega naroda ter krepite narodove identitete in ponosa. 11. junija minulo leto se je pričelo 19. svetovno prvenstvo, kjer je imela med 32 najboljšimi reprezentancami na svetu svoje adute tudi naša domovina. Slovenski reprezentanti se kljub veliki želji in napovedim niso uvrstili v izločilne boje, so pa Slovenijo svetu in domovini predstavili zelo solidno. Mlada država, za katero marsikdo pred svetovnim prvenstvom sploh ni vedel, da obstaja, je s štirimi točkami v skupini C osvojila kar dve lovoriki: prvo zmago na nogometnih svetovnih prvenstvih za Republiko Slovenijo pa tudi prvo zmago evropske reprezentance na tem prvenstvu.

Omenjeni športni veledogodek pa je ključnega pomena tudi za množične medije, ki – ob velikem zaslužku – svojemu občinstvu mundial predstavljajo v čim boljši luči. Da novinarji občinstvu kar najbolje prikažejo dogajanje na športnih prizoriščih in ob njih,

uporabljajo ekspresivne, slikovite in žive opise, s katerimi ukinjajo distanco med naslovnikom in dogodkom. Ta učinek dosegajo z uporabo aktualizmov, tj. novih, svežih in nenavadnih jezikovnih sredstev, s katerimi po eni strani vrednotijo, po drugi pa z izbiro stilnih sredstev besedilo zgolj popestrijo.

Ker bomo v diplomski nalogi analizirali novinarske prispevke o slovenski nogometni reprezentanci, pričakujemo, da se bodo avtorji besedil z njo poistovetili in ne bodo zgolj novinarji, temveč tudi Slovenci, navijači. Zato predpostavljamo, da se bo to v besedilu bolj kot začimba oz. popestritev jezika kazalo kot novinarjeva interpretacija, kako doživlja prisotnost slovenske reprezentance na nogometnem svetovnem prvenstvu.

Tradicionalno se aktualizacija izmed vseh medijev najpogosteje pojavlja prav v tiskanih medijih, saj so izbrane besede novinarjevo največje orodje za pričaranje dogodkov bralcem, medtem ko radio uporablja še zvok, televizija pa tudi sliko. V tem diplomskem delu bomo raziskali, koliko se raba aktualiziranih besedil razlikuje glede na določeni tiskani medij. Največ aktualiziranega besedja pričakujemo v resnih časopisih, ki vsebujejo največ komentarjev in uvodnikov (Delo, Dnevnik), najmanj pa v Slovenskih novicah. Aktualizacija je namreč značilna za presojevalna besedila, kjer je avtor prisoten in besedilo vrednoti ter vpliva na naslovnikova čustva, medtem ko v poročevalnih besedilih avtor naj ne bi bil prisoten in naj bi bila besedila stilno nezaznamovana.

V prvem delu diplomske naloge bomo opredelili aktualizacijo po Korošcu (1998) in povedali, v katerih novinarskih žanrih se najpogosteje pojavlja. Razložili bomo, na kakšen način se v besedilu kaže: opravlja bodisi vlogo popestritve bodisi besedilo vrednoti. Gaja Červ (2008) navaja, da se aktualizmi v poročevalskih besedilih pogosto pojavljajo v obliki konceptualne metafore, zato bomo ta pojem tudi opredelili. Nadalje bomo aktualizacijo povezali s športnim novinarstvom in razporedili aktualizme v tri skupine po merilu, ki ga Korošec (2005) imenuje intenzifikacija oz. jačenje stilotvornega sredstva, in sicer od šibkejše h krepkejši stopnji opaznosti. Sem spadajo aktualizmi od terminov k žargonizmom, aktualizmi od splošnih k posamičnim in aktualizmi od navdušenja k vznesenosti. Na koncu teoretičnega dela bomo predstavili

zgodovino in razvoj nogometa, ju povezali z nogometom na Slovenskem in za zaključek še povezali nogomet s tiskanimi mediji.

V empiričnem delu diplomske naloge bomo analizirali jezik novinarskih besedil, ki so bila objavljena v času nogometnega svetovnega prvenstva v dnevnikih Delo, Dnevnik, Slovenske novice in Ekipa ter se nanašajo na omenjeno SP. Zaradi obsežnosti novinarskih prispevkov, ki so v tem obdobju izšli, bomo predmet raziskave zožili zgolj na prispevke, ki se nanašajo na slovensko nogometno reprezentanco, in sicer bomo analizirali tako poročevalna kot presojevalna besedila, ki so izšla od prihoda slovenske reprezentance na prizorišče svetovnega prvenstva (7. junij 2010) do vrnitve v Slovenijo (26. junij 2010).

Na podlagi primerjalne in jezikovnostilne analize bomo poskušali ugotoviti naslednje:

- Se aktualizacija pojavlja zgolj v presojevalnih besedilih – kakor predvideva teorija – ali je prisotna tudi v poročevalnih besedilih, v katerih avtor ni opazen z izbiro jezikovnih sredstev? Na to bomo odgovorili tako, da bomo analizirali tako presojevalna kot poročevalna besedila, pri čemer bodo slednja predstavljala večinski delež analiziranega gradiva.
- Se v besedilih aktualizacija kaže predvsem v vlogi vrednotenja besedila ali je morda pogostejša uporaba aktualizmov, ki besedilo poživljajo? Ker predvidevamo, da se bodo novinarji poistovetili s slovensko reprezentanco in bodo hkrati navijači, pričakujemo več prvega.
- S katerih področij novinarji črpajo metaforično besedišče za pisanje prispevkov o nogometu, kakšen je njihov izvor? To bomo raziskali z analizo konceptualnih metafor, ki v okviru kognitivne lingvistike določajo, da so metafore del našega konceptualnega sistema, so torej del našega mišljenja.
- Ali so glede na jakost stilne zaznamovanosti pogostejši aktualizmi od terminov k žargonizmom, aktualizmi od splošnih k posamičnim ali aktualizmi od navdušenja k vznesenosti? Analizirano gradivo bomo razporedili v tri skupine, pri čemer bomo še znotraj teh besedil iskali različne tipe aktualizmov, ki besedilo bodisi začinjajo bodisi vrednotijo, kar nam bo pomagalo odgovoriti na drugo vprašanje.

2 AKTUALIZACIJA

Novinarji pri poročanju o nogometu in športu nasploh pogosto uporabljajo zaznamovana, tudi ekspresivna jezikovna sredstva, ki jih Korošec imenuje *aktualizmi*. Ti nastanejo z *aktualizacijo*, ki pomeni »novo, svežo, posebno, nenavadno uporabo jezikovnih sredstev za dosego posebnega učinka« (Korošec 1998, 15). Torej je aktualizacija sredstvo, s katerim tvorec išče pot k naslovniku, navezuje stik z njegovim izkustvenim svetom z namenom, da bi sprožil njegovo razumsko in čustveno dejavnost.

To jasno kaže, da je za aktualizacijo značilna udeležba avtorja v besedilu. Na podlagi tega, ali je avtor v besedilu odsoten ali »s svojimi mnenji, ocenami, interpretacijami in subjektivnim pogledom na angažirano držo prisoten«, teorija novinarskih žanrov loči dve osnovni funkciji novinarskih besedil: informativno in interpretativno funkcijo (Košir 1998, 41).

Na tem mestu lahko potegnemo vzporednico s stilistiko poročevalstva, saj tudi Korošec pravi, da poročevalska besedila¹ delimo na dve zvrsti: »[O]krog prve se zbirajo tista besedila, ki so zasnovana predvsem na namenu prenesti sporočilo (informirati), okrog druge pa tista, ki v iskanju stika z naslovniki gradijo na vplivanjskih, apelnih in vrednotilnih sporočanjških nalogah.« (Korošec 1998, 12)

Ker bomo v diplomskem delu besedila analizirali s stilističnega vidika, bomo – čeprav v literaturi obstajajo različna poimenovanja – uporabljali Koroščevo terminologijo, kot jo je razvil pri proučevanju stilistike poročevalstva. S poročevalnimi besedili bomo tako poimenovali tista besedila, katerim Koširjeva pripisuje informativno funkcijo in se uresničujejo s poročanjem kot »objektivnim, stvarnim podajanjem kakega dogodka«, s presojevalnimi pa tista, katerim M. Košir pripisuje interpretativno funkcijo in se uresničujejo s presojanjem in komentiranjem (Kalin Golob 1999, 191).²

¹ Torej besedila, v katerih se uresničuje poročevalski stil.

² (a) Med poročevalna besedila torej sodijo: vestičarska vrsta (kratka vest, razširjena vest, vest v nadaljevanju, naznanilo), poročevalska vrsta (običajno poročilo, komentatorsko poročilo, reportersko

Omenjeno je bilo treba pojasniti zaradi empiričnega dela naše naloge. Povedali smo že, da je aktualizacija značilna za presojevalna besedila. Ker pa predvidevamo, da se športni novinarji pri poročanju zelo vživijo v dogajanje in se pri tem pogosto odmaknejo od novinarske norme, bomo poleg presojevalnih besedil analizirali tudi poročevalna. Raziskovali bomo, ali se aktualizacija – kot predvideva teorija – pojavlja zgolj v presojevalnih besedilih ali morda tudi v poročevalnih. Poleg povedanega bomo pozorni tudi na vlogi aktualizacije v besedilih in iskali tipe aktualizmov, s katerimi avtor navezuje stik z naslovnikom ter njihov izvor, zato bomo v nadaljevanju te pojme razložili.

Nenazadnje pa še omenimo, da je v poročevalstvu aktualizaciji nasproten pojav *avtomatizacija*,³ s katero nastanejo *avtomatizmi*,⁴ a se z njo v tem diplomskem delu ne bomo ukvarjali.

2.1 Vlogi aktualizacije v besedilih

Korošec pravi, da so za stilistiko najbolj vznemirljiva tista besedila, kjer tvorec nastopa kot »odgovorni, podpisani avtor besedila, v katerega vstopa tako, da referenčno vsebino poročanega prepleta s svojim ubesedovalnim hotenjem, da bi vsebino sporočila ovrednotil ali vplival na naslovnika,« pri čemer se seveda kaže tudi novinarjeva jezikovna iznajdljivost in kultiviranost (Korošec 2005, 259). Govori torej o

poročilo, nekrolog, prikaz) in pogovorna vrsta (intervju, okrogla miza, izjava, anketa, dialogizirano poročilo). Gre torej za besedila, ki informirajo in naznanjajo.

(b) Med presojevalna besedila sodijo: komentatorska vrsta (običajni komentar, uvodni, glosa, kolumen), člankarska vrsta (informativni članek, članek z naslovne strani) in portretna vrsta (portret). Ta besedila razlagajo in razčlenjujejo, vrednotijo in pričajo (Košir 1988, 63–65).

(c) Beletristični oz. leposlovno nadahnjene žanri so del širše publicistike, zato jih ne štejemo k poročevalstvu. Koširjeva uvršča reportažo in potopis med informativne novinarske žanre, vendar ker mejita na beletristične žanre, ju Kalin Golobova uvršča v neporočevalska besedila (Kalin Golob 1999, 190).

³ Avtomatizacijo razumemo kot »ustaljevanje posameznih jezikovnih sredstev, da postanejo za opravljanje določene naloge običajna in se utrdijo v konvenciji med tvorci in naslovniki« (Korošec 1998, 15). To pomeni, da del stilemov dobi drugačno vrednost, saj se za opravljanje posebne funkcije v poročevalstvu jezikovno sredstvo avtomatizira in je v poročevalskem besedilu nevtralnno.

⁴ Gre za terminologizirane besedne zveze in stavčne konstrukcije, kamor spadajo publicizmi, sklicevanje na druge vire, navezovanje na konsituacijo, klišejski izrazi, avtomatizmi, ki pomagajo pri orientiranju po straneh časopisa, besedila osmrtnic, obrazci vesti in naznanil (Korošec 1998, 16–17) ...

presojevalnih besedilih, kjer se stilotvorna sredstva kažejo na dveh ravneh: novinarji po eni strani uporabljajo aktualizme z namenom, da besedilo *popestrijo*, po drugi strani pa, da mu dodajo lastno interpretacijo oz. pojave *vrednotijo*.

2.1.1 POPESTRITEV BESEDILA

Novinarji pogosto upovedujejo enake in ponavljajoče se okoliščine, in to je eden poglavitnih razlogov, da se zatekajo k uporabi aktualizmov. Vsakodnevno upovedovanje enakih dogodkov na enak način bi bilo monotono in dolgočasno, pa tudi nezanimivo za bralca. Zato novinarji svoje prispevke začinjajo s posebnimi jezikovnostilnimi sredstvi, s slikovitimi, živahnimi in ekspresivnimi opisi, s katerimi želijo navezati neposrednejši stik z bralci, povečati njihovo zanimanje za vsebino ter najpomembnejše, jih privabiti k branju.

Tovrstno »začinjanje« besedila je zelo pogosto v športnem novinarstvu in s tem tudi pri poročanju o nogometu. V novinarskih prispevkih o 19. nogometnem svetovnem prvenstvu so novinarji približno dva meseca⁵ vsak dan poročali o nogometnih tekmah in nogometnih igrah. Ravno zaradi omenjenega ponavljajočega se dogajanja – dve nogometni reprezentanci, 22 nogometnih igralcev na travnatem igrišču, ena nogometna žoga, zadetki na eni in/ali drugi strani oz. neodločen izid – so uporabljali aktualizirana sredstva. Če bi vsak dan poročali zgolj o tem, kdo je tekmoval, kdo je zadel in kakšen je bil končni rezultat, bi bilo to za bralce preveč monotono, suhoparno in nezanimivo. Z živobarvnim opisovanjem pa novinarji podajajo vzdušje, kakršno je na nogometnih stadionih, z bralcem ukinjajo distanco in mu približujejo pravo dogajanje.

Tudi Korošec pravi, da je novinarjev namen »poživiti besedilo na nenavaden, slikovit in tudi presenetljiv način«, in poudarja, da se to kaže še posebej v aktualizmih, ki nastopajo v naslovih prispevkov (Korošec 1976, 125). Nenazadnje je naslov tisto, kar bralec najprej ugleda in ga v nekaj drobcih sekunde ali privabi k nadaljevanju branja ali pa v njem ne vzbudi nobene posebne pozornosti.

⁵ SP je sicer trajalo malo več kot en mesec, od 11. junija do 17. julija 2010, a so novinarji o njem pisali še vsaj teden pred in po nogometnem svetovnem prvenstvu.

V naslovih se s funkcijo popestritve oz. začinjanja besedil kažejo predvsem naslednji tipi aktualizmov:

- oksimoron ali duhoviti nesmisel,⁶
- paronomazija ali besedna igra,⁷
- aposiopeza ali zamolk⁸ in
- apostrofa ali ogovor.⁹

Med izrazite aktualizme v časopisnih naslovih spadajo tudi tisti, ki jih Korošec obravnava kot obnovitve. Te se glede na izbiro sestavin delijo na obnovitve klišejev in obnovitve vzorcev. Poleg tega pa glede na obliko oziroma podobnost z virom, katerega obnovitev predstavljajo, je v vsaki skupini obnovitev še podskupina: ponovitve klišejev in ponovitve vzorcev. Prav tako so aktualizirani interpunkcijski naslovi oz. nastop ločila tam, kjer ga pravopisna norma ne zahteva (Korošec 1998, 18).

V besedilih se najpogosteje pojavljajo naslednji tipi aktualizmov:

- litota ali skromnost,¹⁰
- evfemizem ali olepšavanje,¹¹
- perifraza ali odprava ponovitev,¹²
- arhaizem,¹³
- nova beseda oz. neologizem,¹⁴
- frazemi¹⁵ (v besedilu lahko pomenijo popestritev, lahko pa ga vrednotijo),

⁶ Gre za besedno figuro iz dveh izključujočih se pojmov, kjer se navidezna neumnost izkaže duhovita (Kmecl 1996, 112).

⁷ Za besedno igro gre, ko v neki besedni povezavi uporabimo istozvočno besedo v njenih različnih pomenih.

⁸ Pomeni, da zamolčimo učinkoviti konec misli (Kos 2001, 134).

⁹ Gre za ogovor oseb, ki niso navzoče, pa tudi abstrakcij in stvari (Kos 2001, 134).

¹⁰ Litota je besedna figura, s katero je trditev namenoma izražena manj določno, navadno z zanikanjem (SSKJ).

¹¹ To je tista beseda oz. besedna zveza, s katero se izognemo neprijetnemu, včasih tudi neprimernemu izrazu (SSKJ).

¹² Gre za opis kakega pojma z več besedami (ki pa niso nujno aktualizirane).

¹³ Arhaizem je zaradi posebnega slogovnega učinka zavestno rabljen star izraz v sodobnem tekstu (Kmecl 1996, 101).

¹⁴ Neologizem je na novo narejena beseda, lahko pa tudi stara, vendar v povsem novi rabi (Kmecl 1996, 101).

¹⁵ Gre za stalne besedne zveze, katerih pomen je popolnoma ali delno predvidljiv ali ni predvidljiv iz pomena besed, ki jo sestavljajo (SSKJ).

- aktualizmi, zasnovani na metaforah,¹⁶ metonimijah,¹⁷ sinekdohah,¹⁸ poosebitvah¹⁹ ipd., ki so sicer značilni za vrednotenje, lahko pa s popestritvijo besedila kažejo tudi na avtorjevo jezikovno ustvarjalnost (Korošec 1998, 18–27).

2.1.2 VREDNOTENJE

Osnovna lastnost aktualizacije je, da želi novinar z njeno uporabo sprožiti bralčevo razumsko in čustveno dejavnost. Te pa ne dosega zgolj z začinjanjem besedila, ampak tudi – in predvsem – z vrednotenjem. Novinarska žanra komentar in uvodnik sta za tovrstne aktualizme najbolj primerna, saj teorija novinarskih žanrov v interpretativnih zvrsteh dopušča presojanje, nenazadnje je novinar v njej »angažiran, zapisuje subjektivni odnos do dogajanja, ni nevtralen opazovalec« (Košir 1988, 83). To subjektivno izražanje pa se pogosto kaže tudi z rabo aktualiziranih jezikovnih sredstev.

Ker v tem diplomskem delu obravnavamo tematiko nogometnega svetovnega prvenstva, predvidevamo, da bo to čutiti tudi v tovrstnih novinarskih besedilih. Ker se je na svetovno prvenstvo uvrstila slovenska reprezentanca, pričakujemo, da so se slovenski novinarji z njo poistovetili in da niso bili zgolj »sedma sila«, ki je informacije suhoparno prenašala slovenski javnosti, temveč da so bili kot Slovenci tudi véliki navijači naših nogometašev. Nenazadnje med aktualizme spadajo tudi primeri, ki kažejo na »avtorjevo navdušenje spričo določenega športnega uspeha in neprikrito občudovanje športnika, ki je dosegel uspeh« (Korošec 2005, 270), o čemer bomo več govorili v poglavju o športnem novinarstvu.

V praktičnem delu naloge bo tako zanimivo raziskovati, ali se vrednotenje, ki je značilno za presojevalna besedila, pojavlja tudi v poročevalnih besedilih, ki bodo zaradi

¹⁶ Gre za preneseni, predružačeni, nenavadni pomen kakšne besede (Kmecl 1996, 117).

¹⁷ Metonimija ali preimenovanje pomeni nadomestitev običajne poimenovalne besede s kakšno drugo, ki pa je s poimenovanim predmetom v realni, objektivni, časovni, prostorski, logični ali vzročni zvezi (Kmecl 1996, 111).

¹⁸ Je vrsta metonimije, kjer del zamenjuje celoto (Kmecl 1996, 113).

¹⁹ Personifikacija ali poosebitev je oblika metafore, kjer mrtev predmet ali abstrakten pojem omenjamo kot živo bitje (Kmecl 1996, 119).

velike količine prispevkov kvantitativno veliko pogosteje analizirani kot presojevalna besedila.

Bolj ali manj izrazito novinarjevo vrednotenje najpogosteje najdemo v besedah ekspresivne stilne vrednosti, v nižjih pogovornih besedah, vulgarizmih, frazemih in retoričnih figurah, kot so metafora, metonimija, poosebitev ...

Aktualizmi zaradi uporabe besed *ekspresivne stilne vrednosti* (včasih tudi pogovorne) namreč kažejo, da tvorec pomensko vsebino besede vrednoti. Vrednotenje gre v negativno smer, od manjše k večji stopnji odklanjanja (Korošec 1998, 19).

Višjo stopnjo negativnega vrednotenja pomenske vsebine kot ekspresivne besede imajo *nižje pogovorne besede*, ki jih Korošec (1998, 19) zaradi njihove močne neknjižnosti šteje k izrazitim aktualizmom.

K aktualizmom spadajo tudi *vulgarizmi* oz. besede, ki so glede na moralna in družabna pravila zelo neprimerne (SSKJ). Z njimi novinarji besedilo vrednotijo izrazito negativno.

Za *frazeme* smo že omenili, da lahko besedilo le poživljajo, po drugi strani pa tudi vrednotijo oz. izražajo avtorjevo stališče. Poznamo pogovorne, »ljudske«, knjižne ... (Korošec 1998, 20).

Tudi pri aktualizmih, zasnovanih na *metonimijah*, *poosebitvah* in predvsem *metaforah* smo že omenili, da lahko predstavljajo zgolj začimbo besedilu, sicer je pa zanje bolj običajno, da besedilo vrednotijo in z njim vplivajo na naslovnika.

V tem podpoglavju smo ugotovili, da novinarji svoja čustva kažejo z izbranimi jezikovnimi sredstvi, z aktualizmi. Ti imajo v besedilu dvojno vlogo: po eni strani vlogo pozitivne besedila, kjer novinarji kažejo svojo jezikovno ustvarjalnost, po drugi strani pa vlogo vrednotenja, kjer izražajo svoje subjektivno stališče. Ker menimo, da so se slovenski novinarji, ki so poročali z nogometnega svetovnega prvenstva, vključili v to

slovenstvo in jih je udeležba slovenske reprezentance na svetovnem prvenstvu prevzela, v raziskavi pričakujemo več slednjega kot prvega.

2.2 Izvor aktualizmov – metafor, povezanih z nogometom

V prejšnjem poglavju smo pregledali različne tipe aktualizmov, ki se pojavljajo v novinarskih prispevkih. Med njimi so najpogostejši tisti, ki so zaznamovani na metaforah, kar potrjuje tudi Gaja Červ. Pravi, da so metafore v poročevalskih besedilih med najpogosteje rabljenimi stilnimi sredstvi in da njihovo delovanje nikakor ni omejeno le na popestritev oz. začinjanje besedila. »V večini primerov imajo metafore v poročevalstvu namreč poudarjeno spoznavno funkcijo, ki jo uresničujejo tako, da navezujejo stik z naslovnikovim izkustvenim svetom.« (Červ 2008, 146) Če torej še enkrat poudarimo, običajno metafore v besedilu služijo kot sredstvo vrednotenja.

Pri analizi metafor smo ugotovili, da se lahko združujejo na različne načine. Zelo pogoste so metafore, ki so sestavina frazemov, hkrati pa smo spoznali, da se metafore lahko združujejo v to, kar imenujemo konceptualne metafore. Te se v jeziku udejanjajo v stalni obliki in ugotovili smo, da so nadvse uporabne prav pri poročanju o nogometu. Zato bomo v nadaljevanju boljše predstavili konceptualno metaforo, ki jo imenujemo tudi pojmovna metafora.

2.2.1 KONCEPTUALNA METAFORA

Metaforo ali prisposodbo lahko jedrnato definiramo s Kmeclovo (1996, 117) razlago: »Preneseni, predružačeni, nenavadni pomen kakšne besede.« Avtor nadaljuje, da gre za eno najpogostnejših jezikovnih prvin v književnosti, saj omogoča številčnost t. i. sopomenov in s tem »možnost žive predstave pri bralcu« (Kmecl 1996, 117). Tradicionalnemu razumevanju metafore ob bok pa se je v 80. letih minulega stoletja v okviru kognitivne lingvistike razvil nov koncept razumevanja metafore, katerega je utemeljil Lakoff s sodelavci (2003).

Lakoff in Johnson (2003, 3) trdita, da je naš konceptualni sistem večinoma metaforičen. To pomeni, da vsa naša mišljenja, izkušnje in vsakdanji opravki bolj nezavedno kot zavestno zadevajo metaforiko. Koncepti, ki vplivajo na naše mišljenje, torej niso zgolj stvar intelekta, saj ti strukturirajo naše zaznavanje in zavedanje sveta ter imajo s tem »osrednjo vlogo pri odločanju naše vsakdanje stvarnosti«, menita Lakoff in Johnson (2003, 3).

Bistvo *konceptualne metafore* – čezpodročne preslikave v pojmovnem sistemu – je v načinih, kako konceptualiziramo eno mentalno področje v okviru drugega, saj se tudi abstraktni pojmi kot so čas, stanje, sprememba, vzorčnost in smoter izkažejo za metaforične (Lakoff 1998, 272). Kognitivni jezikoslovci so namreč odkrili neznansko velik sistem vsakdanjih, konvencionalnih, pojmovnih metafor. »To je sistem metafor, ki strukturira naš vsakdanji pojmovni sistem, vključno z najbolj abstraktnimi pojmi, in sistem, ki je v ozadju velikega dela vsakdanjega jezika. Odkritje tega velikanskega metaforičnega sistema je uničilo tradicionalni razloček dobesedno - figurativno, saj termin »dobesedno«, kakor je uporabljen pri definiranju tradicionalnega razločka, nosi s seboj vse te zmotne domneve.« (Lakoff 1998, 273–274).

Ker je torej večina našega konceptualnega sveta strukturiranega metaforično, lahko večino konceptov razumemo v terminologiji drugih konceptov, pri čemer je zelo pomembno *izkustveno polje*. Metafora namreč pomeni sredstvo, ki nam omogoča, da razumemo in doživljamo eno izkušnjsko področje s pomočjo drugega izkušnjskega področja. »To je namreč za človeka nujno: ker so namreč mnogi za nas pomembni koncepti abstraktni ali v naši izkušnji ne dovolj natančno zamejeni (čustva, ideje, čas itd.), jih moramo doumeti s pomočjo drugih konceptov, ki so zamejeni natančneje (prostorska orientacija, predmeti itd.).« (Kržišnik in Smolić 1999, 64) Načelno torej velja, da manj konkretne koncepte doumevamo v okviru bolj konkretnih. Temelj metaforičnosti je potemtakem metaforični koncept, ki je izhodišče, iz katerega jezik izpeljuje različne jezikovne izraze. Torej mesto metafore sploh ni v jeziku, temveč v načinih, kako konceptualiziramo eno mentalno področje v okviru drugega.²⁰

²⁰ Lakoff 1998, 276; Lakoff in Johnson 2003, 272; Kržišnik in Smolić 1999, 65).

Vendar v okviru kognitivne lingvistike ni vse metaforično. To pomeni, da tiste pojme, ki jih ne dojamemo s konceptualno metaforo, lahko imenujemo »dobesedne«, npr. *Balon se je razpočil. / Mačka je na preprogi.* Brž ko se oddaljimo od konkretnega fizičnega izkustva in začnemo govoriti o abstrakcijah ali čustvih, pa je metaforično razumevanje norma. To pomeni, da *skok čez plot* ne pomeni metafore, če gre resnično za dejanje skakanja čez plot, vendar če gre za varanje v ljubezenski zvezi, je to poimenovanje metaforično (Lakoff 1998, 274).

Kržišnikova in Smolićeva sta na podlagi Lakoffove in Johnsonove teorije želeli ugotoviti, katere koncepte dojemamo Slovenci oz. v katerih metaforah živimo mi. Zanimalo ju je, katera izkušnjska področja se prekrivajo oz. katera so tista področja, ki jih je treba razumevati s pomočjo drugih področij, in pa, katera so ta »nadomestna« druga področja (Kržišnik in Smolić 1999, 72).

Analizirali sta novinarska besedila s politično, gospodarsko in kulturno tematiko ter našli naslednje konceptualne metafore: DOKAZOVANJE (SPOR) JE VOJNA, POLITIČNO DELOVANJE JE ŠAHOVSKA IGRA, ŽIVLJENJE JE IGRA NA SREČO, ŽIVLJENJE JE ODRSKA IGRA, GOSPODARSTVO JE BOLNIK, STRAST JE OGENJ, VZNEMIRJENJE JE VROČINA, NEČUSTVENOST JE HLAD, IDEJE (MISLI) SO RASTLINE, VEDENJE (RAZUMEVANJE) JE VIDENJE, VEDENJE (RAZUMEVANJE) JE ČUTNO ZAZNAVANJE, VEČ JE GOR / MANJ JE DOL, DOBRO JE GOR / SLABO JE DOL, VISOK POLOŽAJ JE GOR / NIZEK POLOŽAJ JE DOL, ZDRAVJE (ŽIVLJENJE) JE GOR / BOLEZEN (SMRT, KONEC) JE DOL, SREČA JE GOR / ŽALOST JE DOL, LJUBEZEN JE GOR / SOVRAŠTVO JE DOL (Kržišnik in Smolić 1999, 72–79).

Na podlagi omenjenih metafor je Katja Petan v diplomskem delu *Metafora v novinarskih prispevkih o nogometu*²¹ poiskala konceptualne metafore, ki so značilne za poročanje o nogometu. V empiričnem delu naloge bomo tovrstne metafore iskali po njenem vzoru, s čimer bomo lahko odgovorili na vprašanje, kakšen je izvor metafor oz. katero besedišče uporabljajo novinarji, ko poročajo o nogometu.

²¹ Dostopno prek: <http://dk.fdv.uni-lj.si/dela/Petan-Katja.PDF>.

Kot primer lahko preslikamo Lakoffovo in Johnsonovo metaforo BESEDE SO VOJNA na metaforo, ki jo pričakujemo pri poročanju o nogometu, NOGOMET JE VOJNA. Povedali smo že, da metafora vključuje razumevanje enega področja izkustva, v našem primeru nogometa, v okviru zelo različnega področja izkustva, vojne. Nogomet in vojna sta različni stvari z različnimi pojmovanji – športna igra z žogo in vojaški konflikt – in obe stvari se različno udejanjata, pa tudi na različnih področjih. Ampak nogomet se da povezati z vojno, saj se njegovo poimenovanje deloma strukturira na ta način (vojna), se ga razume, izvaja in o njem govori v vojaški terminologiji. Torej je ta koncept metaforično strukturiran, metaforično je strukturirana aktivnost in posledično je tudi jezik strukturiran metaforično. Nenazadnje pa je besedišče s področja vojne tisto, ki ga uporabljamo, ko govorimo o nogometu (Lakoff in Johnson 2003, 5).

3 ŠPORTNO NOVINARSTVO

»Današnja slika športa je bolj kot kdaj koli doslej odvisna od medijske predstave športa, športa kot dejavnosti in še bolj športa kot vse večjega števila slavnih ali slavljenih športnikov.« (Doupona in Petrović 2000, 175)

Mediji nam posredno in neposredno ponujajo, če že ne vsiljujejo življenjske vrednote in merila. To še posebej velja za šport, saj gre s tem, ko se pojavlja v množičnih medijih, za »družabne aktivnosti, ki reflektirajo, izražajo in krepijo družbene vrednote« (Doupona in Petrović 2000, 175). Športne vrednote namreč pogosto pomenijo družbeno sprejemljive ali celo zaželene vrednote in norme.

Športna kultura izvira iz človekove biti, saj so se narodi od nekdaj gibalni in plesali. Po SSKJ je šport definiran kot »po ustaljenih pravilih izvajana telesna dejavnost za krepitev telesne zmogljivosti, tekmovanje, razvedrilo«. Podobno ga opredeljuje tudi Kristan (2000, 31): »Šport je prostovoljna pristočasna gibalna tekmovalna in netekmovalna dejavnost, ki se je človek udeležuje iz igralnih nagibov in katere glavni namen je razvedriti in hkrati povečevati ali ohranjati človekove telesne zmogljivosti

(bodisi zaradi uravnovešenega biopsihosocialnega razvoja in stanja, boljših gibalnih dosežkov ali dejavnega počitka in obnove moči).«

Šport pa je tudi pomembna sestavina novinarstva. Erjavčeva meni, da ni težko prepoznati, zakaj je šport za novinarje in občinstvo tako zanimiv. Pravi, da so športni dogodki za razliko od političnih in gospodarskih predvidljivi, njihovo obravnavanje pa je glede na primerjavo stroškov in veliko zanimanje med bralci, poslušalci oz. gledalci razmeroma poceni. Obenem pa nadaljuje, da »športne dogodke spremljajo napetost, pričakovanje, negotovost rezultata in drama ter številne športne zvezde, ki kot sodobni heroji zrcalijo pomembne družbene vrednote« (Erjavec 2011, 174).

Športno novinarstvo je zaradi velike priljubljenosti med občinstvom torej pomembna veja novinarstva, a ne spada med prestižne vrste novinarstva, mnogi ga razumejo celo kot »uredništvo za igranje«, torej prostor, namenjen za zabavo in ne za nadzor oblasti (Boyle in Rowe v Erjavec 2011, 174).

Tako ga torej umeščamo na stičišče informiranja in razvedrila, a kljub temu je šport danes redna vsebina večine množičnih medijev, »primerljiva politiki, gospodarstvu, kroniki in kulturi« (Ličen 2009, 233). Obenem pa omogoča promocijo posameznih športnikov, timov in celotne športne podpore, meni Erjavčeva (2011, 174). To pa nas bo tudi zanimalo v praktičnem delu naloge, ko bomo raziskovali, na kakšen način slovenski tiskani mediji vrednotijo slovensko reprezentanco.

Osnovna značilnost športnega novinarstva je, da zajema tri medsebojno prepletajoče se sestavine, na splošno pojmovane kot šport: športno dejavnost širokega kroga ljudi, športne igre in športna tekmovanja ter vedo oz. teorijo, nanašajočo se na prvi dve sestavini. Športno novinarstvo se izmed omenjenih prepletajočih se prvin v največji meri posveča drugi, se pravi tekmovanjem in športnim dogodkom (Korošec 2005, 259).

Korošec pravi, da je športno poročevalstvo »tematsko in sporočanje specializirana novinarska dejavnost«, ki pa ima s splošnim poročevalstvom veliko skupnega. Glede na

vlogo jezika sodi – tako kot splošno poročevalstvo – k publicistični funkcijski zvrsti.²² »To pomeni, da načeloma stopa pred javnost v besedilih slovenskega knjižnega jezika.« (Korošec 2005, 259).

3.1 Razmerje tvorec – sporočilo – naslovnik

Priljubljenost določenih športnih panog in njihova objava v medijih hodita z roko v roki, iz česar sledi, da mora biti novinarski prispevek oz. sporočilo (b), ki ga napiše novinar kot tvorec (a), razumljiv naslovnikom (c), da ga ti lahko razvozljajo in končno razumejo. Torej – tako kot v splošnem modelu sporočanja – pri poročanju o športnih dogodkih velja posebna sporočanja triada, ki jo bomo razložili v nadaljevanju.

3.1.1 RAZMERJE TVOREC (a) – PREDMETNO PODROČJE ŠPORTA

Kot v vseh vejah novinarstva morajo tudi športni novinarji izjemno dobro poznati svoje področje. Mnogi avtorji²³ tako pišejo o tem, da se morajo športni novinarji specializirati za športne discipline, ki jih pokrivajo. Poleg splošnih novinarskih norm morajo biti športni novinarji podkrepjeni s strokovnim znanjem obravnavanega športa, poznati morajo zgodovino športa in statistiko, športnike ter biti vedno na tekočem o morebitnih novostih, da lahko razumejo kontekst športa, o katerem poročajo.

3.1.2 RAZMERJE TVOREC (a) – NASLOVNIK (c)

Poznavanje športa je skupno tako tvorcu kot naslovniku, vendar prvi ne sme pozabiti na pomembno načelo jezikovnega sporočanja, da mora tvorec sporočila naslovnikom prilagoditi zahtevnost vsebine in izraza. Z drugimi besedami lahko rečemo, da v

²² Publicistična funkcijska zvrst zajema javna besedila, namenjena javnosti. Gre za besedila množičnih medijev, torej dnevnikov, tednikov, mesečnikov, radia, televizije, plakatov ... (Kalin Golob 1999, 179).

²³ Kervin 1997, 8; Doupona in Petrović 2000, 183–184; Harris in Spark 2000, 166; Itule in Anderson 2000, 331; Korošec 2005, 261.

športnem novinarstvu vlada med tvorcem in naslovniki posebno razmerje, v katerem se naslovniki na svojega sporočevalca zanesejo, se pravi, zaupajo njegovim podatkom (Korošec 2005, 262).

To razmerje je še posebej pomembno pri poročanju o športu, kjer so naslovniki pripravljani sprejeti tudi odmike od poročevalskih standardov, ko »poročevalca zanese od komentiranja k navdušenju, od občudovanja športnih dosežkov k navijaštvu, od povečevanja športnika do omaloževanja« (Korošec 2005, 262).

Z omenjenim se strinja tudi Ličen in pravi, da se najbolj očiten odmik od nepristranskosti kaže v ločevanju športnikov na »naše« in »ostale« (Ličen 2009, 235):

Občinstvo naj bi torej sprejemalo nespoštovanja novinarskih standardov dela kot normalna, včasih celo zaželeno, gotovo pa neproblematična. Snovalci diskurza športnega novinarstva tako redno izrekajo svoja subjektivna mnenja, ki so pogosto pristranska ali neuravnotežena. Posameznim tekmovalcem ali ekipi so bolj naklonjeni (pri tem ni nujno, da gre za »naše«) ali pa omalovažujejo poročajo o posameznikih glede na njihovo pripadnost, spol, narodnost, tekmovalne dosežke itd.

Povedano nas bo zelo zanimalo v praktičnem delu naloge, saj tudi mi predvidevamo, da bodo slovenski novinarji pri poročanju o SP navijači naše reprezentance in bodo izrekli svoja subjektivna mnenja ne le v presojevalnih besedilih, kjer je to dopustno, temveč tudi v poročevalnih besedilih, kjer novinarska ločevalna norma vrednotenja ne dovoljuje.

3.1.3 RAZMERJE TVOREC (a) – SPOROČILO (b)

Športni novinar kot tvorec besedil lahko v sporočilu izpusti podatke ali prvine podatkov, za katere ve, da so naslovnikom znani od prej. Tako ne pojasnjuje vedno znova pravil določene športne igre niti pomenov posameznih strokovnih izrazov, saj novinar

upošteva, da npr. nekdo, ki redno spremlja nogomet, pozna pomen izraza *srednji napadalec* ipd. (Korošec 2005, 262).

V tem razmerju je zajeta Jakobsonova emotivna oz. izrazna funkcija, ki je osredotočena na pošiljalca. Gre za neposreden izraz govorničevega odnosa do tega, o čemer govori. »S to funkcijo si prizadeva proizvesti vtis o nekem določenem čustvu, naj bo pristno ali narejeno« (Jakobson 1989, 154).

3.1.4 RAZMERJE SPOROČILO (b) – NASLOVNIK (c)

Omenjeno razmerje navidezno izpušča tvorca, a za športno novinarstvo velja, da moramo pri sporočilu vselej upoštevati tvorca, saj je ta tisti, ki z jezikovnimi sredstvi posreduje sporočilo naslovniku. Obravnavano razmerje sporočilo – naslovnik pa je pomembno, »kadar hočemo spoznati, kdaj, v katerih okoliščinah in kateri naslovnik izbere izmed sporočil določeno sporočilo ter katere so sporočanjejske značilnosti, zaradi katerih jih naslovnik izbere« (Korošec 2005, 263). V tem primeru gre za konativno funkcijo jezika oz. usmeritev k naslovljencu.

3.2 Dober športni novinar

Športni novinarji pravijo, da teme svojih poročil izbirajo predvsem na podlagi njihove »zanimivosti za občinstvo« in da spremljajo »objektivno najbolj kakovostne« športne dosežke, torej profesionalni šport (Ličen 2009, 241). Svoje delo opravljajo zelo rutinsko, saj spremljajo vedno ista tekmovanja in predvsem iste tekmovalce. Razlogi za takšno ravnanje naj bi bili poenostavitev dela – spremljajo pojav, za katerega vedo, da neprestano generira novice – in pa interes občinstva za izbrane teme.

Vsak dober novinar naj bi si že pred poročanjem o športnem dogodku zastavil vprašanja, na katera bo med oz. po tekmovanju moral odgovoriti. Harris in Spark (2000, 166) predlagata naslednja, za športno javnost zanimiva vprašanja: Kdo je igral? Kdo je

zmagal? Na kakšen način je ekipa prišla do zmage? Kdo je igral izjemno dobro? Je bilo veliko občinstva? Kakšno je bilo vreme? Je vreme vplivalo na izid tekmovanja? Je bilo igrišče spolzko ali morda zasneženo?

Podobno Itule in Anderson (2000, 334) govorita o »sestavinah« dobrega športnega poročevalstva. V prispevku naj bi športni novinarji navedli ekipe in končni rezultat, nivo tekme in kdaj je potekala, ključne trenutke igre (kdo so bili »krivci« zanje), povzetek zadetkov, omemba ključnih igralcev, statistični podatki obrambnih igralcev in napadalcev, izjave igralcev, izjave trenerjev, vreme in njegov vpliv na tekmo, morebitne poškodbe, rezultati preteklih srečanj omenjenih ekip, informacije z novinarske konference, morebitna povezava s športom na državni ravni, prihajajoče tekme omenjenih ekip in morebiten zgodovinski pomen tekme.

Na podlagi povedanega lahko sklepamo, da imajo najboljši športni novinarji ogromno znanja, briljantne kontakte in, razumljivo, veliko strast za šport, ki ga pokrivajo. Veliko je kriterijev vrednotenja, ali je športni novinar dober ali slab, saj ni dveh enakih, ampak ima vsak svoje lastnosti. Kot pravi Kervinova (1997, 4), naj bi bile naslednje lastnosti skupne vsem novinarjem: (a) sposobnost pisanja, (b) razumevanje svojega medija, (c) dobri kontakti, (č) poznavanje izbranega športa, (d) nos za dobro zgodbo, (e) unikatnost, s čimer napeljuje, ali se novinar razlikuje od množice drugih, (f) strast za šport ter (g) točnost, poštenost, odgovornost in zanesljivost.

Za lažje delovanje se športni novinarji z vsega sveta povezujejo v *Mednarodni zvezi športnih novinarjev* (L'Association Internationale de la Presse Sportive, AIPS), ustanovljeni leta 1924, v evropskem okolju v *Evropsko združenje športnih novinarjev* (Union Européenne de la Presse Sportive, UEPS), ki deluje od leta 1977, znotraj države in v zamejski Sloveniji pa v *Društvo športnih novinarjev Slovenije* (DŠNS).²⁴ Te

²⁴ Cilji in naloge delovanja Društva športnih novinarjev Slovenije so, da (1) si prizadeva za ustvarjanje kar najboljših delovnih razmer in možnosti za opravljanje poslanstva svojih članov na športnih prireditvah in tekmovanjih ter za dostopnost vseh informacij, ko so pomembne za to novinarsko zvrst, (2) prispeva k razvoju ter krepi ugled športnega novinarstva in društvenih članov v športni in širši javnosti, (3) se zavzema za etično neoporečno podobo delovanja društvenega članstva ter zastopa in ščiti njegove interese, kjer in kadar je to potrebno in (4) sodeluje s sorodnimi novinarskimi združenji doma in na tujem ter s športnimi in drugimi organizacijami na podlagi enakopravnosti in vzajemnih interesov (DŠNS).

organizacije poleg novinarjev vključujejo tudi druge medijske delavce, ki se ukvarjajo pretežno s športno tematiko, in sicer (športne) fotografe, pa tudi televizijske režiserje, producente ...

3.3 Športno novinarstvo in tiskani mediji

Ker bomo v nadaljevanju obravnavali športno novinarstvo v tiskanih medijih, naj na začetku podpoglavja po Mancij Košir (1988, 19) definiramo časopisno novinarsko besedilo.

Časopisno novinarsko besedilo je po intenciji enopomenska pisna jezikovna in grafična celota v množično komunikacijskem dejanju, katere funkcija je ažurno sporočanje o aktualnih dogodkih (pojavih) družbeno konstruirane stvarnosti tako, kakor so se ti dogodki zgodili v okviru kolektivnih mehanizmov percepcije, z določitvijo kraja, časa in nosilca(cev) dogajanja, ki morajo pripadati skupnemu referencialnemu univerzumu sporočevalca in naslovnika.

Informacije, ki jih dobimo prek tiskanih medijev, predstavljajo najstarejšo obliko obveščanja o športnih dogodkih. Mnogi so bili prepričani, da bodo sodobni mediji izpodrinili šport v tiskanih medijih. Vendar ažurna radio, ki poleg besed uporablja še zvok, in televizija, ki vabi gledalce s sliko, nista ogrozila športa v časopisih. Nasprotno – v časopisju ima šport vedno večji pomen. Mnogo bralcev kupuje časopis ravno zaradi športnih strani. Kljub temu da je šport bolj primeren za vizualne medije, ljudje še vedno radi v miru preberejo poročila ali komentarje tekem (Plešec in Doupona Topič 2002, 86). Po drugi strani je šport v časopisih izjemnega pomena tudi za medijske hiše, saj se izmed vseh vsebin najbolje prodaja.

Večina časopisov ima t. i. športne strani. Analize so pokazale, da takšne strani sestavljajo tudi do 20 odstotkov tiskane površine. Če temu dodamo še specializirane športne časopise in revije, ugotovimo, da so tiskani mediji resen konkurent radiu in televiziji. V nasprotju z omenjenima medijema so posebnost časopisnega novinarstva

pestri opisi in komentarji dogajanja, o katerih se govori po tekmovanju (Jankovski v Plesec in Doupona Topič 2002, 80).

Časopisni novinarji morajo imeti ves čas v mislih, da bralci niso bili na tekmi oziroma je niso videli niti na televiziji, zato jim je treba vse to prenesti čim bolj zanimivo in živobarvno, o čemer smo že govorili pri »začinjanju« novinarskih besedil. Poročevalci morajo namreč podati vzdušje, ki je bilo na tekmi, ne le rezultata in dogajanja na igrišču. Po drugi strani se športni novinarji, kot piše Hammel (2003, 2), soočajo z zahtevo, da športno tekmo v časopisu predstavijo tudi bralcem, ki so si tekmo pretekli večer ogledali po televiziji. Novinar se mora tako vživeti v vlogo gledalcev in v prispevku odgovoriti na vprašanja, ki si jih ti postavijo po končani tekmi.

Mnogo ljudi misli, da je biti športni novinar najboljši in hkrati najbolj enostaven poklic na svetu, češ da novinarji hodijo na vznemerljive športne dogodke, v katerih uživajo, in jih komentirajo. A to je daleč od resnice. Avtorji,²⁵ ki se ukvarjajo s to tematiko, kot poglobitno tegobo časopisnega športnega novinarstva navajajo *kratke roke za oddajo prispevkov*, ki močno bremenijo novinarje. Še posebej to velja v primerih, ko novinar pokriva večerno tekmo in mora napisati prispevek za časopis, ki izide naslednje jutro. Zato se pogosto zgodi, da ima do zaključka redakcije zgolj petnajst minut po zaključnem pisku. To pomeni, da mora športni novinar ves čas tekme pozorno spremljati dogajanje, da si v mislih pripravi ključne podatke in vprašanja za igralce in trenerje. Hkrati mora prispevek pisati sprotno med tekmovanjem, saj si zadnje minute pusti za uvod, da nato odhiti na novinarsko konferenco, da lahko na koncu doda kakšno izjavo.²⁶ Torej delo športnih novinarjev le ni tako enostavno, kot je videti na prvi pogled, saj se ob kratkih rokih za oddajo poročil, mnogo prevoženih kilometrih, nočitvah v raznih hotelih in bedenju dolgo v noč ali celo neprespanih nočeh pokaže za zelo stresno.

²⁵ Kervin (1997, 1), Hammel (2003, 2), Harris in Spark (2000, 166–168), Itule in Anderson (2000, 332).

²⁶ Več o vprašanjih, na katere naj bi odgovoril športni novinar, je zapisano v podpoglavju Dober športni novinar na str. 23–24.

V športnem novinarstvu nasploh – ne le v tiskanih medijih – pri upovedovanju novinarskih prispevkov na izbor jezikovnih sredstev vplivajo tudi izvenjezikovne okoliščine, na katere smo v tem poglavju že namignili.

3.4 Izvenjezikovne okoliščine v športnem novinarstvu

V diplomskem delu smo že razložili, da novinar z aktualizacijo išče pot k naslovniku in navezuje stik z njegovim izkustvenim svetom. Korošec pravi, da morajo zato poleg jezikovnih sredstev – v športnem poročevalstvu so to pogosto aktualizmi – obstajati še kake druge, izvenjezikovne okoliščine. Te lahko strnemo v tri pojme: specializacija, množičnost in pogostnost ponovitev (Korošec 2005, 265).

Prva ne velja zgolj v športnem poročevalstvu, saj morata oba, tvorec in naslovník, poznati specialno besedje posamezne stroke, o čemer smo že govorili v podpoglavju o sporočanjški triadi v športnem poročevalstvu. *Specializacija* v športu prestopa meje ozke stroke in se v poročevalstvu kaže v športu namenjenim časopisom in revijam, s paginalnimi naslovi označenih straneh dnevnikov, znotraj njih pa za posamezne športne panoge še z rubričnimi naslovi (Korošec 2005, 265–266).

Množičnost ne pomeni le zanimanje za šport, temveč tudi prakticiranje športa. To pa vključuje tudi aktivno rabo športnega izrazja, tudi neknjižnega oz. žargonizme, ki se v knjižnem poročevalstvu kažejo kot aktualizmi (Korošec 2005, 266). O tem bomo več govorili v nadaljevanju.

Pri *pogostnosti ponovitev* govorimo o tem, da se določen športni izraz v časovno relativno kratkem obdobju športnega dogodka ponovi večkrat.

Korošec piše, da je zaznamovanost športnoporocevalskih aktualizmov posledica spleta vseh treh omenjenih okoliščin (Korošec 2005, 266). Na kakšen način se to kaže v jezikovnem izboru novinarjev, pa si bomo pogledali v naslednjem podpoglavju.

3.5 Jezik v športnem novinarstvu

»Sposobnost pisanja je najbolj očitno sredstvo športnega novinarja – nenazadnje, vseh novinarjev –, vendar je presenetljivo, koliko ljudi misli, da lahko postanejo športni novinarji le, ker uživajo v športu in veliko o njem berejo.« (Kervin 1997, 5)

Novinarji pri poročanju o športu pogosto uporabljajo posebna, za šport značilna jezikovna sredstva, ki pa ne sodijo v knjižni jezik. Govorimo o *žargonizmih* oz. za *žargon* značilnih besedah, katerega pa Toporišič definira kot »interesna govorica strokovne zvrsti, ki se kaže v rabi neuradnega, zato pa bolj živega in za delovne pogoje bolj praktičnega, sicer pa enoumnega izrazja« (Toporišič 1993, 382). Razmejitev med žargonizmi in sredstvi knjižnega jezika za Korošca ni sporna: »[Ž]argonizmi so kot neknjižne besede v besedilih knjižnega jezika lahko le stilemi.« (Korošec 2005, 260). Te stileme oz. stilno zaznamovana jezikovna sredstva pa lahko znotraj žargona bolje umestimo v *športni jezik*.

Korošec poudarja, da je s poimenovalnega vidika zvezo športni jezik treba razumeti tako široko, da zajema tako jezik športa kakor jezik športnikov, medtem ko Toporišič (1993, 322) športni jezik razume kot »[s]trokovni jezik usmerjeno dejavnega prostega časa zlasti v društvih, npr. telovadnih, kolesarskih, avtomobilističnih, planinskih ipd.«

Toporišič nadaljuje, da ker je šport v glavnem »izum« Zahoda, od tam tudi prihaja izrazje zanj. »Kar je iz modernih jezikov, ga skušamo sloveniti, deloma s prevajanjem, deloma pa si pomagamo z glasovno-pisnim podomačevanjem. Po »zaslugi« športnih novinarjev marsikaj tuje pisanega ostane nepodomačeno.« (Toporišič 1993, 322) Ob tem Kristan v novinarskem prispevku *Nekaj pomislekov ob svetovnem dnevu jezikov*²⁷ močno obsoja tako športnike kot športne novinarje. Za prve pravi, da so največji skrunilci domačega športnega izrazja, hkrati pa ugotavlja, da jezik močno onesnažujejo tudi znani novinarji znanih občil.

²⁷ Prispevek je bil objavljen 25. marca 2011 v Delu.

Kristanov nazor lahko razumemo kot skrajno purističen, saj je avtor popolnoma proti vplivom iz tujih jezikov.²⁸ Boris Urbančič²⁹ (1987, 41) navaja, da je purizem izraz idejnega konservatizma na področju jezikovne kulture in da odraža strah pred spremembami v jeziku.³⁰ Ta strah lahko razberemo tudi v Kristanovem novinarskem prispevku, a ne moremo mimo dejstva, da je jezik živ organizem, ki se razvija, in jezikovni razvoj vnaša v določeni jezik spremembe.

Knjižni jezik namreč služi potrebam kulturne, predvsem javne rabe v okviru jezikovne skupnosti. V svojem razvoju je tako knjižni jezik izpostavljen vplivu raznih narečij, tradicije in sosednjih jezikov. Čim večja je družbena vloga jezika, torej čim več področij človekove dejavnosti zajema in čim globlje v ta področja prodira človekova misel, tem bolj se bogati besedni zaklad knjižnega jezika, ki je lahko nekolikokrat večji kakor v drugih jezikovnih tvorbah, in tem večja je potreba po njegovi stilni razvejanosti in dognanosti (Urbančič 1987, 10).

Jezik se torej skozi čas spreminja, mora se spreminjati, kakor pojasnjuje Urbančič (1987, 11–12), če naj dobro služi potrebam svojega časa in če naj ne zaostaja za razvojem materialne in duhovne kulture. Avtor meni, da se noben razvit jezik ne izogiba drugim načinom dopolnjevanja svojega besedišča: z mednarodnimi tujkami, izposojenkami iz raznih jezikov, kalki, besedotvornimi elementi lastnega knjižnega jezika in sorodnih jezikov, dodajanjem novih pomenov obstoječim besedam in prevzemanjem iz drugih jezikovnih plasti (Urbančič 1987, 41).

Zaradi omenjenega moramo biti odprti za novosti tudi v športnem jeziku. Uvajajo se nove športne discipline, nova športna poimenovanja, ki v slovenščini (še) nimajo

²⁸ Skrajni purizem v želji po čistosti jezika preganja besede, ki so potrebne za sam razvoj jezika. S povečevanjem nedefiniranega »ljudskega jezika« in apriornim zavračanjem tujih prvin zavira nastanek novih poimenovanj in intelektualizacijo jezika. Ob skrajnem purizmu, ki ima negativen prizvok, poznamo še zmerni (pozitivni, konstruktivni) purizem, ki je v razvoju slovenskega jezika opravil veliko narodnoohranjevalno vlogo (Kalin Golob 2008, 19).

²⁹ Urbančič (1913–1998) je slovenski jezikoslovec, ki se je imel za učenca praške jezikoslovne šole in njene teorije jezikovne kulture (glej Kalin Golob 1996, 13–43). Nasprotuje purizmu.

³⁰ Urbančič (1987, 38) razlaga, da se purizem manifestira na tri načine: (a) odklanja nove pojave v jeziku in povečuje starinskost, z drugimi besedami, ne upošteva dinamičnosti, ki je glavna značilnost živih jezikov; (b) tako imenovano »ljudsko govorico« daje za vzor knjižnemu jeziku, pri čemer se pod »ljudskim« pojmuje govor civilizacije najbolj nedotaknjenih slojev; (c) odstranjuje iz jezika tuje primesi in se upira sprejemanju novih tujih elementov.

ustrezníc. Tako tuje besede – pretežno so to anglizmi – prihajajo v slovenski jezik skupaj z novostmi iz predmetnega in pojmovnega sveta. Ena osnovnih nalog knjižnega jezika je, »da je mogoče v njem poimenovati vse, kar dela in snuje človeška družba, in posredovati misli točno, jasno ter namenu in okoliščinam primerno« (Urbančič 1987, 11). Torej lahko te nove besede brez slabe vesti prevzamemo, saj lahko z njimi določen predmet oz. pojem natančno poimenujemo, hkrati pa s tem obogatimo naš knjižni jezik.

B. Urbančič (1987, 11–12) nalaga skrb za jezikovno kulturo tudi novinarjem, saj gre pri tem za populariziranje knjižne norme in nadziranje njene realizacije v praksi. Nenazadnje so ob športnikih tisti, ki največ uporabljajo in (so)ustvarjajo športni jezik, ravno (športni) novinarji. Z izbranimi jezikovnimi sredstvi, stilemi, namreč širijo uporabo novih besed, a obenem hkrati slovenski jezik bogatijo, s tem ko (so)ustvarjajo novo besedišče.

3.6 Športnoročevalski aktualizmi glede na jakost stilne zaznamovanosti

Korošec aktualizme razporeja v tri skupine po merilu, imenovanem *intenzifikacija oz. jačenje stilotvornega sredstva*, in sicer od šibkejše h krepkejši stopnji opaznosti. Sem spadajo aktualizmi od terminov k žargonizmom, aktualizmi od splošnih k posamičnim in aktualizmi od navdušenja k vznesenosti. »S prvimi tvorec prvenstveno označuje na nov, po možnosti krajši način, z drugimi se izogiba ponovitvam (zlasti osebnih imen in nazivov), s tretjimi pa izraža lastno stališče in vrednoti.« (Korošec 2005, 267)

3.6.1 AKTUALIZMI OD TERMINOV K ŽARGONIZMOM

»Poročevalstvo o športnih tekmovanjih, zlasti o ekipnih igrah z žogo, je zaradi pogostnosti dogodkov in množičnega zanimanja zanje z aktualizmi najbolj izpolnjeno,« trdi Korošec (2005, 267). Ker so poročevalci pogosto ne le poklicni poznavalci posameznih športnih iger, temveč jih tudi prakticirajo – pogosto k poročevalstvu preidejo iz aktivnih igralcev in tekmovalcev –, je jasno, da poročevalske podatke

pridobivajo iz neposrednih stikov s športniki in tako poznajo njihove načine izražanja in s tem tudi njihov športni žargon. Korošec pravi, da spadajo v njihov krog, v svojih poročilih pa privzemajo način izražanja športnikov, ki se giblje od terminov in nevtralnega k slikovitemu opisovanju. Če povzamemo, lahko rečemo, da poznavanje žargona športnikov prinaša v športno novinarstvo obilo žargonizmov, ki so, ko jih izrekajo tekmovalci v intervjujih z novinarji, za naslovnika »odraz žive govorne okoliščine« (Korošec 2005, 267–268).

3.6.2 AKTUALIZMI OD SPLOŠNIH K POSAMIČNIM

Druga skupina aktualizmov, ki so pogosti zlasti v naslovih tiskanih športnih poročil, izrazito napeljuje na to, »da je poročevalec ne samo poznavalec športne panoge, ampak je iz družbe športnikov, je z njimi tako rekoč domač in jim je – skoraj vedno – tudi naklonjen« (Korošec 2005, 268). Tu gre predvsem za preimenovanja uradnih nazivov športnih ekip, klubov, društev ... V to skupino spada tudi aktualizem, ki to svojo veljavo zaradi pogoste rabe izgublja: *izbranci trenerja/selektorja XY* (igralci, ki jih trener / selektor XY izmed večjega števila kandidatov izbere za določeno športno igro) (Korošec 2005, 268–269).

3.6.3 AKTUALIZMI OD NAVDUŠENJA K VZNESENOSTI

V tej skupini – aktualizmi z visoko stopnjo jačenja stilotvornih sredstev – so najbolj avtorsko učinkoviti, stilno izraziti in tudi najbolj iznajdljivi aktualizmi, ki so hkrati reprezentančni kazalniki športnoporocevalskega stila. Najpogostejši so, kot tudi v prejšnji skupini, v velikih naslovih tiskanih medijev.

Po načinu tvorbe, v glavnem po metaforičnem premiku, so podobni aktualizmom iz dnevniškega poročevalstva o politiki, diplomaciji, gospodarstvu /.../, le da so športni bolj sproščeni, igrivi, lahkotni, bolj presenetljivi; med njimi so pravi okraski, ki izpričujejo tvorčevo ubesedovalno veselje, pogostokrat z

dvomljivostjo vzbujajo radovednost in vabijo k branju. Nekateri med njimi glede vsega tudi pretiravajo. (Korošec 2005, 269)

V isto skupino spadajo tudi zgledi, ki kažejo na avtorjevo navdušenost spričo določenega športnega uspeha in »neprikrito občudovanje športnika, ki je dosegel uspeh« (Korošec 2005, 270). Aktualizmi – kakor smo spoznali – lahko izpolnjujejo tudi to, za poročevalstvo skrajno vlogo.

V tem poglavju smo razložili sporočanje triado (tvorec – sporočilo – naslovnik), ki poteka v športnem novinarstvu in ugotovili, kaj je za katero značilno. Spoznali smo, da na izbor jezikovnih sredstev poleg novinarjeve sposobnosti pisanja in iznajdljivosti vplivajo tudi izvenjezikovne okoliščine, in sicer specializacija, množičnost in pogostnost. Zaznamovana jezikovna sredstva, h katerim se novinarji zatekajo pri poročanju o športu, pa Korošec deli v tri skupine: aktualizmi od terminov k žargonizmom, od splošnih k posamičnim in od navdušenja k vznesenosti. Ta razdelitev pa bo tudi ključnega pomena v praktičnem delu naloge, kjer bomo v izbranem gradivu iskali ta jezikovna sredstva. Ravno v zadnji skupini pričakujemo, da novinarji največ vrednotijo besedilo. Spoznali smo namreč, da novinarja pri poročanju pogosto zanese in uporablja zaznamovana jezikovna sredstva tudi tam, kjer teorija tega ne predvideva. A ugotovili smo, da v športnem novinarstvu med tvorcem in naslovnikom vlada posebno razmerje, kjer drugi razume novinarjev odmik od realnosti in s tem njegovo subjektivno vrednotenje. Nenazadnje je povečevanje športnega rezultata značilen sindrom športnega novinarstva.

4 NOGOMET IN MEDIJI

Nogomet velja za najbolj pomembno postransko stvar na svetu. Že leta in leta navdušuje športne privrženca po vsem svetu, zadnje desetletje pa predstavlja tudi enega najpomembnejših športov v Sloveniji. Minulo leto je med 32 državami na nogometnem svetovnem prvenstvu v Južni Afriki nastopila tudi naša reprezentanca, s čimer je v domovini povzročila pravo nogometno evforijo. S solidnimi nastopi in štirimi osvojenimi točkami se je slovenska reprezentanca domovini in svetu predstavila zelo pozitivno. Čeprav se ni uvrstila v izločilne boje, je osvojila lepe lovorike: prvo zmago za Republiko Slovenijo in nato še visoko 15. mesto³¹ na lestvici FIFE, mednarodne nogometne zveze (FIFA).

4.1 Zgodovina in razvoj nogometa

Zgodovina nogometne igre sega v tretje tisočletje pred Kristusom, kitajskemu kralju Huang Tiu namreč pripisujejo iznajdbo igre Zu-Qui, kjer Zu pomeni udariti z nogo, Qui pa je žoga. Ta igra je bila na Daljnem vzhodu izredno priljubljena med letoma 221 pred in 618 po krščanskem štetju, kasneje pa je šla v pozabo. Na podobne igralne oblike udarjanja žoge kažejo tudi različne najdene podobe v antični Grčiji, pri Rimljanih in na Japonskem. Grški »episkyros« se je razvil v rimski »karpastum«, zelo grobo igro, podobno ragbiju. V Južni Ameriki je bila igra z žogo zadeva kulta, o kateri pa niso znana nobena pravila (Elsner 1997, 7).

V srednjem veku in v začetku novega veka so v Angliji in Franciji poznali igre s ciljem tekanja in borbe za žogo oziroma kroglo, oblikovano iz različnih materialov. V obdobju renesanse so tudi v Italiji igrali »nogomet« z nekoliko manjšo in lažjo žogo. Igralcev je bilo veliko – od dvajset do štirideset na vsaki strani – in bili so razdeljeni v štiri linije, kjer je vsaka imela svoje ime glede na osnovno nalogo v igri. Vratarja so posebej imenovali in je bil edini, ki je smel igrati z roko. Najverjetneje se je današnji nogomet

³¹ Od svetovnega prvenstva mineva eno leto, v tem času pa je slovenska reprezentanca padla na (še vedno odlično) 17. mesto.

razvil iz iger, igranih v tistem času v Angliji in ki so se razvijale neodvisno od tistih v Franciji in Italiji (Elsner 1997, 7).

Nogometna igra, kakršno poznamo danes, je bila oblikovana leta 1863. Tedaj so sprejeli še danes veljavna osnovna pravila igre, nogometno združenje se je ločilo od ragbija in ustanovljena je bila Angleška nogometna zveza. Najvažnejše spremembe pravil igre so bile:

- (a) zmanjšanje števila igralcev na 11 (1879),
- (b) spremembe velikosti igrišča in prepoved igre z roko (1871),
- (c) rojstvo vratarja oz. dovoljena igra enega igralca z roko (1872),
- (č) z vstopom Anglije v FIFO so angleška pravila morale uporabljati tudi druge članice,
- (d) sprememba pravila nedovoljenega položaja (1925) (Elsner 1997, 7–8).

Z leti je nogomet po vsej zemeljski obli postajal vse bolj in bolj priljubljen in danes velja za šport številka ena na svetu. S širjenjem nogometne igre pa je ta postala vse bolj konkurenčna in razvijati so se začela pomembna športna tekmovanja, ki danes privabljajo večmilijonske množice po vsem svetu. Na našem območju so zelo pomembna evropska prvenstva, ki potekajo tako na reprezentančni kot na klubski ravni. Evropsko prvenstvo reprezentanc poteka vsaka 4 leta od leta 1960 dalje. »V letih 1960 in 1964 je tekmovanje potekalo pod naslovom Henri Delaunai Cup, od leta 1968 pa kot evropsko prvenstvo,« piše Elsner (1997, 148). V finalni del tekmovanja se je do leta 1996 uvrstilo osem reprezentanc, medtem ko je na 10. evropskem prvenstvu na finalnem tekmovanju prvič sodelovalo 16 držav, kar velja še danes.

A dogodek, ki vsaka štiri leta obnori ves svet, ni evropsko, temveč nogometno svetovno prvenstvo, kamor se uvrsti 32 najboljših reprezentanc sveta. Svetovno prvenstvo poteka že vse od leta 1930, ko je tekmovanje gostil Urugvaj, od tedaj pa se tekmovanja vrstijo vsaka štiri leta. Zadnje je potekalo minulo poletje, ko si je naslov svetovnega prvaka pred Nizozemsko in Nemčijo priborila Španija. Na to svetovno prvenstvo so se – kot smo že večkrat omenili – uvrstili tudi slovenski nogometaši.

Poleg tega najbolj znamenitega tekmovanja pa FIFA vsaka štiri leta organizira tudi svetovno prvenstvo ženskih in moških reprezentanc v malem nogometu. Vsaki dve leti poteka tudi tekmovanje reprezentanc do 17 in 19 let (Elsner 1997, 149).

Ker je v zadnjem desetletju nogometna mrzlica močno zaznamovala tudi Slovenijo in slovenske nogometaše, bomo v nadaljevanju pogledali, kaj se je na tem področju dogajalo na Slovenskem in kakšno je dogajanje na nogometnih igriščih danes.

4.2 Nogomet v Sloveniji

Nekoliko kasneje kot drugod po Evropi je nogomet po dveh poteh prišel tudi na slovensko ozemlje. Po eni strani z Dunaja, glavnega mesta takratne avstro-ogrske monarhije, kamor smo po državni ureditvi takrat Slovenci spadali, po drugi strani pa iz Prage, s katero smo imeli dobre kulturne zveze. Elsner piše, da v poročilih srednjih šol na Slovenskem že kmalu po letu 1900 navajajo, da so dijaki zelo radi igrali »mejni« in »nemški« nogomet. Leta 1906 se je v Mariboru in nato še v Ljubljani, Gorici in Celju pojavil tudi »angleški« nogomet. Leta 1910 so nato dijaki vseh srednjih šol v Ljubljani ustanovili dijaški in nogometni klub Hermes, v tistem času pa sta bila ustanovljena tudi nogometna kluba v Trstu in Gorici (Elsner 1997, 9; Plesec in Doupona Topič 2002, 21–22).

Prvo organizacijo, ki je združevala klube v Sloveniji, smo dobili 23. aprila 1920, ko je bila ustanovljena Ljubljanska nogometna zveza, ki je delovala znotraj Jugoslovanske nogometne zveze s sedežem v Zagrebu. Tako je ostalo vse do druge svetovne vojne, ko je delo klubov in podzveze večinoma zamrlo. V prvem obdobju po osvoboditvi nogometne zveze ni bilo, kot zametek je obstajalo le poverjeništvu v strokovnem odboru Fizkulture zveze Slovenije. Ob prvi reorganizaciji športa je bila nato 29. maja 1948 ustanovljena oziroma obnovljena Nogometna zveza Slovenije, ki pa je delovala v okviru Nogometne zveze Jugoslavije s sedežem v Beogradu (Elsner 1997, 9; Plesec in Doupona Topič 2002, 22).

Z ustanovitvijo samostojne Slovenije se je osamosvojila tudi Nogometna zveza Slovenije, ki je bila kot enakopravna članica 3. junija 1992 sprejeta v Svetovno nogometno organizacijo (FIFA) in nato še 17. junija 1993 v Evropsko nogometno organizacijo (UEFA). Prvo uradno tekmo je slovenska reprezentanca odigrala 3. junija 1992 v Talinu proti Estoniji, kjer je iztržila remi (1:1). Prvi slovenski gol na mednarodnem prizorišču je dosegel Igor Benedejčič (Plesec in Doupona Topič 2002, 22).

Prva večja uspeha slovenske reprezentance sta bila uvrstitev na evropsko nogometno prvenstvo v Belgiji in na Nizozemskem leta 2000 ter uvrstitev na svetovno nogometno prvenstvo, ki je dve leti kasneje potekalo v Južni Koreji in na Japonskem. Nato pa je po nekajletnem premoru dozorela druga »zlata reprezentanca«, kot ji pravijo. Ta se je po razburljivih preizkušnjah v predtekmovanju po veliki zmagi proti Rusiji uvrstila na 19. svetovno prvenstvo v Južni Afriki, o katerem govorimo v tem diplomskem delu.

4.3 Nogomet in tiskani mediji

Drži, da je nogomet predvsem vizualen šport, katerega je najbolj vznemerljivo spremljati v živo pred televizijskimi zasloni, a omenili smo že, da bralci radi naslednji dan v miru preberejo še časopisne prispevke o tekmah. Prav tako smo že povedali, da v večini časopisov poročanje o športu predstavlja tudi do dvajset odstotkov celotne vsebine časopisa, pri čemer je nezamerljiv delež namenjen prav poročanju o nogometu. Nogometa kot najpomembnejše postranske stvari na svetu pa ne obravnavajo vsi časopisi enako. Tudi French se strinja, da se kvaliteta poročanja o nogometu zelo razlikuje, »od zelo dobrih izdelkov do zares groznih« (French 2003, 45).

Resni časopisi so poznani kot kakovostnejši, saj dogodke ubesedujejo bolj resno. »Ta resni pristop se vidi tako v časopisnih športnih straneh kot tudi pri ubesedovanju novic in drugih aktualnih dogodkov.« (Kervin 1997, 57). V tovrstnih časnikih šport jemljejo resno, še posebno ob ponedeljkih, ko je obseg športnih strani bistveno večji od ostalih dni. K resnim časopisom v Sloveniji lahko štejemo časnika *Dnevnik* in *Delo*, pri čemer

je ravno slednji tisti, ki v slovenskem prostoru športnim vsebinam namenja največ prostora. Ti dve časopisni hiši posvečata nogometu približno enako prostora kot preostalim športom, »odvisno od pomembnosti nogometnih dogodkov in od uspeha reprezentance in klubov na pomembnih mednarodnih tekmovanjih« (Plesec in Doupona Topič 2002, 86).

Nasproti resnim časopisom pa šport spremljajo tudi *tabloidni časopisi*, ki prav tako ubesedujejo šport, a običajno bolj žgečkljivo. Športnike obravnavajo kot zvezde, kar je običajno za slabe tabloidne časopise. »Seveda objavljajo športna poročila, a na drugačen način kot resni časopisi,« je prepričana Kervinova (1997, 58). Pri tovrstnih časopisih, kamor uvrščamo tudi *Slovenske novice*, gre za manj podrobne podatke in z bolj pozivno-pridobivalno funkcijo, ki se kaže v velikih in živobarvnih naslovih z velikimi fotografijami.

V Sloveniji imamo en sam športni dnevnik *Ekipa*, ki izhaja že od leta 1995 in se »po mnenju mnogih poznavalcev športnega tiska naslanja na izročilo uveljavljenih Sportskih novosti s Hrvaškega, ki največ svojih strani posveča nogometu« (Plesec in Doupona Topič 2002, 86). Tudi *Ekipa* daleč največ svojih strani posveča nogometu – približno polovico –, večinoma seveda slovenskemu, in jo lahko štejemo za enega večjih medijskih promotorjev nogometa pri nas. Tako kot v tablodnih Slovenskih novicah, pa tudi besedila v *Ekipi* kažejo na nizko raven jezika: neformalen in pogovorni jezik, uporaba imen, krajšav, vzdevkov, klišejev, idiomov, slenga, nepopolnih izpustnih stavkov,³² delitev na »mi« in »oni«³³ (Erjavec 1999, 79).

Poleg nogometnih vsebin, ki jih dobimo prek časnikov, pa izhajajo tudi publikacije z izključno nogometno vsebino. Prva takšna je nogometna revija *SNL*, ki izhaja v sodelovanju z združenjem klubov 1. slovenske nogometne lige (SNL); v njej so predstavljeni statistični podatki državnega prvenstva v SNL. Nogometna zveza Slovenije pa izdaja tudi publicistično-strokovno revijo *Naš nogomet*, ki izide nekajkrat letno (Plesec in Doupona Topič 2002, 86).

³² Trditev se nanaša na novinarska besedila, ne naslove.

³³ Z »mi« se novinarji pogosto poistovetijo s svojim favoritom, z »oni« pa naslavljajo nasprotno ekipo. S takšnim načinom poročanja kažejo na izrazito pristranskost.

5 POROČANJE SLOVENSКИH TISKANIH MEDIJEV O 19. NOGOMETNEM SVETOVNEM PRVENSTVU

French navaja, da je največja naloga za nogometnega poročevalca prav poročanje s svetovnega prvenstva. Vsaka ekipa na svetovnem prvenstvu ali podobnem dogodku novinarjem omogoča dostop do svojih nogometašev in trenerjev. Redno prirejajo novinarske konference, nekateri igralci so dostopni po končanih treningih, manjšim skupinam novinarjev dovolijo tudi dostop do igralcev v hotelih, kjer so nastanjeni. Prvi dom novinarjev na svetovnem prvenstvu je glavno novinarsko središče, kjer je mogoče delati, spremljati tekme, gledati posnetke, jesti, se družiti, nakupovati (French 2003, 52–54).

Nič drugače ni bilo s slovenskimi novinarji, ki so nogometno prvenstvo spremljali iz Južne Afrike. Največ pozornosti so namenili svoji domači, torej slovenski reprezentanci, nato drugim reprezentancam iz skupine C, s katerimi je tekmovala Slovenija, seveda pa so svoj prostor v časopisih namenili tudi drugim reprezentancam, zlasti tistim z največjim svetovnim ugledom.

Že v uvodu smo omenili, da bomo v praktičnem delu diplomske naloge analizirali besedila štirih slovenskih tiskanih medijev, in sicer *Dela*, *Dnevnika*, *Ekipe* in *Slovenskih novic*. Zaradi obsežnosti novinarskih prispevkov, ki so izšli v času nogometnega svetovnega prvenstva, smo raziskavo zožili zgolj na prispevke, ki se nanašajo na slovensko nogometno reprezentanco. Pregledali smo vse prispevke, tako presojevalne kot poročevalne, ki so izšli med 7. in 26. junijem 2010, torej od prihoda slovenske reprezentance na prizorišče svetovnega prvenstva do njene vrnitve v Slovenijo.

Gradivo je bilo precej obsežno: v *Delu* smo analizirali 40 poročevalnih besedil, med njimi sedem intervjujev,³⁴ in pa enajst presojevalnih besedil. Avtorja večine prispevkov sta bila Jernej Suhadolnik in Rok Tamše pri poročevalnih besedilih ter Rok Tamše in

³⁴ Pri intervjujih smo analizirali naslovje, uvod in novinarjeva vprašanja, ne pa tudi odgovorov intervjujanih (čeprav so tudi ti lahko aktualizirani).

Franci Božič pri presojevalnih. V *Dnevniku* smo obravnavali 33 poročevalnih besedil, med njimi prav tako sedem intervjujev, in 16 presojevalnih besedil. Avtor večine poročevalnih besedil je bil Jože Okorn, medtem ko sta poleg njega presojevalna besedila objavljala tudi nogometaša Sašo Udovič in Robert Koren. V *Ekipi* smo analizirali 35 poročevalnih besedil, med njimi samo dva intervjuja, in pa 17 presojevalnih besedil. Avtorji večine besedil – tako poročevalnih kot presojevalnih – so bili Jure Bohorič, Andrej Miljković in Goran Obrez. V *Slovenskih novicah* pa smo obravnavali poročevalnih 15 besedil. Avtorja večine prispevkov sta bila G. H. in Janoš Zore. Skupaj smo torej analizirali 123 poročevalnih in 44 presojevalnih besedil, kar je razvidno tudi iz preglednic, ki sledijo.

Tabela 5.1: Analizirano gradivo

NOVINARSKI PRISPEVKI	ŠTEVILO	ODSTOTEK
POROČEVALNA BESEDILA	123	73,6 %
PRESOJEVALNA BESEDILA	44	26,4 %
SKUPAJ	167	100 %

Tabela 5.2: Poročevalna besedila

MEDIJ	POROČEVALNA BESEDILA	ODSTOTEK
DELO	40	32,5 %
DNEVNIK	33	26,8 %
EKIPA	35	28,5 %
SLOVENSKE NOVICE	15	12,2 %
SKUPAJ	123	100 %

Tabela 5.3: Presojevalna besedila

MEDIJ	PRESOJEVALNA BESEDILA	ODSTOTEK
DELO	11	25 %
DNEVNIK	16	36,4 %
EKIPA	17	38,6 %
SLOVENSKE NOVICE	-	-
SKUPAJ	44	100 %

Sodeč po teoriji, je aktualizacija značilna zgolj za presojevalna besedila, pa vendar smo v poglavju o športnem novinarstvu ugotovili, da želijo novinarji prenesti športno dogajanje bralcem čim bolj živahno in živobarvno, pri čemer se pogosto zatekajo k uporabi aktualiziranih jezikovnih sredstev. Še več, neredko se zgodi, da se športni novinarji iz objektivnega poročevalca prelevijo v vélike navijače. Ker pričakujemo, da bodo novinarji z izbiro jezikovnih sredstev prisotni tudi v poročevalnih besedilih, kjer teorija tega ne predvideva, bomo analizirali tako presojevalna kot poročevalna besedila, pri čemer bodo slednja predstavljala večinski delež analiziranega gradiva (73,6 %).

V teoretičnem delu naloge smo spoznali, da ima aktualizacija v besedilu dvojno vlogo: po eni strani besedilo poživlja, po drugi strani pa besedilo vrednoti. V gradivu bomo poiskali primere obojega in poskušali ugotoviti, katera vloga aktualizacije prevladuje pri poročanju o nogometu. Ker predvidevamo, da se bodo novinarji poistovetili s slovensko reprezentanco in ne bodo zgolj poročevalci, temveč hkrati tudi navijači, pričakujemo, da bo prevladovala vloga vrednotenja besedila.

Če bi novinarji pri poročanju o nogometu – gre za ponavljajoč se dogodek – vedno uporabljali enako besedišče, bi bili prispevki za bralce monotoni, dolgočasni in nezanimivi. Ravno zaradi tega pa poročevalci uporabljajo besedišče z mnogo različnih področij. Od kod novinarji črpajo metaforično besedišče za pisanje prispevkov o nogometu, bomo ugotovili z analizo konceptualnih metafor. Te v okviru kognitivne lingvistike določajo, da lahko eno (abstraktno) področje razumemo v okviru drugega

(konkretnega). Torej bomo analizirali, v okviru katerih miselnih področij novinarji upovedujejo nogomet.

Na koncu bomo analizirano gradivo razporedili v tri skupine glede na jakost stilne zaznamovanosti: aktualizme od terminov k žargonizmom, aktualizme od splošnih k posamičnim in aktualizme od navdušenja k vznesenosti. Z analizo bomo ugotovili, katera izmed omenjenjih skupin je v našem gradivu najbolj zastopana in katera najmanj. Prav tako pa bomo znotraj teh besedil iskali različne tipe aktualizmov, ki besedilo bodisi poživljajo bodisi vrednotijo, kar nam bo pomagalo potrditi oziroma ovreči tezo, da so pogosteje kot z vlogo poživitve zastopana besedila z vlogo vrednotenja.

Po končani analizi gradiva pa bomo lahko tudi odgovorili na vprašanje, kateri medij je z aktualizmi najbolj izpolnjen in kateri najmanj. V uvodu smo že povedali, da največ aktualiziranih jezikovnih sredstev pričakujemo v resnih časopisih Delo in Dnevnik, kjer novinarji redno uporabljajo novinarska žanra uvodnik in komentar,³⁵ najmanj pa v tabloidnih Slovenskih novicah.

5.1 Vlogi aktualizacije

V teoretičnem delu diplomske naloge smo v prvem poglavju izvedeli, da je aktualizacija značilna zgolj za presojevalna besedila, vendar smo v poglavju o športnem novinarstvu ugotovili, da to ne drži popolnoma pri poročanju o športu. Športni novinarji se pri poročanju o športu pogosto odmaknejo od norme in uporabljajo aktualizirana jezikovna sredstva tudi v poročevalnih besedilih, kjer teorija tega ne predvideva. Povedali smo, da z izborom jezikovnih sredstev novinarji po eni strani besedilo začinjajo – kažejo svojo sposobnost pisanja in ustvarjalnost – po drugi strani pa njihov izbor jezikovnih sredstev predstavlja orodje vplivanja in vrednotenja.

Tako bomo v prvem delu analize predstavili primere, kjer novinarji z izborom aktualizmov kažejo svojo sposobnost pisanja in ustvarjalnost, torej besedila, kjer avtorji

³⁵ Med zbiranjem gradiva smo (proti pričakovanjem) ugotovili, da je največ presojevalnih besedil ravno v Ekipi.

z zaznamovanimi sredstvi besedilo namenoma poživljajo. Ker lahko besedilo z začinjanjem hkrati vrednotijo, bomo nato pozornost namenili tudi tovrstnim aktualizmom, čeprav bomo o vrednotenju podrobneje govorili v podpoglavju o analizi športnoporočevalskih aktualizmov glede na jakost stilne zaznamovanosti. V spodnjem razdelku bomo sledili Koroščevi opredelitvi tipov aktualizmov, ki smo jo razložili v 2. poglavju.

5.1.1 POPESTRITEV BESEDILA

5.1.1.1 *Interpunkcijski naslovi*

Pri interpunkcijskih naslovih je nastop ločila tam, kjer ga pravopisna norma ne zahteva, aktualizacijska kršitev pravopisnega pravila, česar pa v časopisnem naslovu ne sprejemamo kot kršitev. Tu govorimo predvsem o vprašajnih in klicajnih naslovih (Korošec 1998, 18).

Izmed 123 naslovov, kolikor smo jih vključili v analizo poročevalnih besedil, smo interpunkcijske naslove zasledili v dvanajstih primerih. Najpogosteje smo jih našli v Ekipi, in sicer v sedmih od 35 naslovov, nato v Delu (v treh od štiridesetih naslovov), po enkrat pa smo interpunkcijska naslova zasledili v Dnevniku in Slovenskih novicah.

Primeri interpunkcijskih naslovov, ki smo jih našli pri analizi poročevalnih besedil, so naslednji:

»**Američani, prihajamo po zmago!**« (Okorn 2010j, Dnevnik)

»**Johannesburg? Ne, pripravljena je Slovenija**« (Ekipa 2010a)

»**Kaj nam pa morejo?**« (Ekipa 2010b)

»**Na papirju 6:5 za ZDA, na igrišču pa ...?**« (Suhadolnik 2010o, Delo)

»**Kdo se boji enajstih goljatov?**« (Suhadolnik 2010r, Delo)

»**Mi, Slovenci!**« (Ekipa 2010c)

»**Jaz pregrob? Tepli so mene**« (Miljković 2010d, Ekipa)

»**Osmina finala? Kje pa, jaz bi ostal še dlje**« (Ekipa 2010d)

»Kek potrdil: To bo tekma za vse ali nič!« (Suhadolnik 2010ac, Delo)

»Zmaga? Hočemo in zmoremo!« (Bohorič 2010h, Ekipa)

»Zakaj se ravno nam to dogaja?« (Ekipa 2010e)

»Le maščevanje za Wembley?« (Zore 2010č, Slovenske novice)

V analizo presojevalnih besedil smo vključili 44 naslovov, izmed katerih jih sedem lahko umestimo k interpunkcijskim. Tako kot pri poročevalnih smo tudi pri presojevalnih besedilih našli največ primerov (tri) v Ekipi, po dva pa smo zasledili v Dnevniku in Delu.

V presojevalnih besedilih smo našli naslednje interpunkcijske naslove:

»Ne sedmina, ampak osmina!« (Obrez 2010f, Ekipa)

»Boste že videli ...« (Bohorič 2010h, Ekipa)

»Birska Kot Zidane? Preveč tvegano.« (Suhadolnik 2010k, Delo)

»Po porazu: bravo, fantje!« (Božič 2010č, Delo)

»Držite pesti!« (Koren 2010a, Dnevnik)

»Naprej v boj!« (Udovič 2010a, Dnevnik.)

»Slovenci, ste vi normalni?« (Balantič 2010, Ekipa)

Pri analizi poročevalnih besedil smo interpunkcijske naslove zasledili v dvanajstih od 123 naslovov oz. v 9,76 % vseh naslovov. Po drugi strani pa smo interpunkcijske naslove v presojevalnih besedilih našli v sedmih od 44 naslovov oz. v 15,91 % vseh naslovov. Ugotovili smo, da so interpunkcijski naslovi pogostejše kot v poročevalnih zastopani v presojevalnih besedilih, v obeh zvrsteh pa smo največ interpunkcijskih naslovov zasledili v Ekipi.

5.1.1.2 Obnovitve v časopisnih naslovih

K aktualizmom v časopisnih naslovih spadajo tudi tisti, ki jih Korošec obravnava kot obnovitve. Ugotovili smo, da so bili pri pisanju prispevkov novinarji zelo nekreativni,

saj smo med 167 naslovi, ki smo jih prebrali, našli zgolj štiri zglede: dva v Delu, po enega pa v Dnevniku in Ekipi.

»**Zmenek z zahodom**« (Zmenek s smrtjo) (Tamše 2010d, Delo)

»**Od zibelke nogometa do zibelke človeštva**« (Od zibelke do zibelke) (Tamše 2010e, Delo)

»**Od Anglije do Anglije**« (Od zibelke do zibelke) (Okorn 2010ao, Dnevnik)

»**Bilo je v Afriki**« (Bilo je nekoč v Mehiki) (Obrez 2010j, Ekipa)

Skupaj smo torej obnovitve v časopisnih naslovih zasledili v štirih od 167 naslovov oz. v zgolj 2,4 %, kar je bistveno manj kot pri interpunkcijskih naslovih. Obnovitve v časopisnih naslovih so aktualizmi s pozivno-pridobivalno funkcijo, saj dobri naslovi neredko privabljajo bralce k nadaljnjemu branju. Avtorji novinarskih prispevkov o nogometu tega niso znali uporabiti; morda jim zaradi same vsebine – nogometno svetovno prvenstvo je bilo že samo po sebi najbolj aktualni in hkrati najbolj zanimiv ter dramatičen dogodek tisti čas – sploh ni bilo potrebno, saj so njihovi prispevki bili za občinstvo zanimivi že zaradi obravnavane tematike.

5.1.1.3 *Tropi in figure*

V naslovih so aktualizmi, ki jih na splošno štejemo k tropom, je pa v naravi vsakega izmed njih, da je bodisi primernejši za nastop v naslovu bodisi v besedilu.

Korošec (1998, 18) navaja, da sta v naslovih izrazita predvsem *oksimoron* in *paronomazija*. Kot smo že omenili, smo analizirali 167 naslovov, med katerimi smo v štirih primerih zasledili uporabo oksimorona: trikrat v Ekipi in enkrat v Dnevniku, medtem ko oksimorona v naslovih nismo zasledili niti v Delu niti v Slovenskih novicah. Odstotek naslovov, v katerih se pojavlja oksimoron, je torej enak kot pri obnovitvah v časopisnih naslovih, tj. 2,4 odstotka. Primeri, ki smo jih v gradivu našli, so naslednji:

»**Velika točka z grenkim priokusom**« (Okorn 2010ab, Dnevnik)

»*Solze žalosti hrabrih junakov*« (Bohorič 2010r, Ekipa)

»*Velika mala Slovenija*« (Obrez 2010c, Ekipa)

»*Veliki tudi v porazu*« (Obrez 2010h, Ekipa)

Po drugi strani pa je Korošec prepričan, da so *litote* in *evfemizmi* bolj kot v naslovih pogosti v besedilih, kar lahko potrdimo tudi z našo analizo. V naslovih nismo našli nobenega primera olepšavanja besedila, nasprotno pa smo zasledili pet primerov v besedilih: štiri v Ekipi in enega v Delu.

»*Tudi ta primerjava je »žrtev« ne povsem sozvočnih sistemov igre Alžirije in Slovenije ...*« (Suhadolnik 2010e, Delo)

»*Nemalo je bilo nejevernih Tomažev, ki so se spraševali ...*« (Bohorič 2010a, Ekipa)

»... *in zgodovina, ki ni polna bleščečih uspehov ...*« (Bohorič 2010a, Ekipa)

»*Pa kaj, če predstava proti Alžiriji ni bila ravno blesteča.*« (Bohorič 2010e, Ekipa)

»... *zaradi dejansko ne ravno najboljše nedeljske predstave.*« (Bohorič 2010č, Ekipa)

Aposiopeza in *apostrofa* sta stavčni figuri, vendar nastopata tudi v naslovih, saj zlasti *aposiopeza* (zamolk) po svoji naravi besedilo krajša, kar ji omogoča nastop v t. i. naslovu okrajšane povedi, kjer je izpustno ločilo tropičje. Znak tropičje ne nadomešča znane in zato redundantne prvine, ampak priklicuje neimenovane, a pričakovane in znane okoliščine, posledice. Neizrečeno je tako glede na kontekst še izrazitejše (Korošec, 1998, 18).

Zamolkov, kjer je izpustno ločilo tropičje, v naslovih nismo našli, smo pa zasledili dva primera izpustov informacij, oba v Ekipi.

»*Bomo pa Angleže*« (Bomo pa premagali Angleže) (Ekipa 2010č)

»*Tudi za Pečnika*« (Bomo igrali tudi za Pečnika, ker je poškodovan moral predčasno zapustiti svetovno prvenstvo) (Ekipa 2010e)

5.1.1.4 Perifraze

Perifraze so bolj besedilni pojavi. V poročevalstvu jih Korošec obravnava kot tako imenovane odprave ponovitev, ki pa so največkrat izraziti aktualizmi. Ponovitveni izrazi se v poročevalskih besedilih razumejo kot lepotni pojav (Korošec 1998, 18).

Perifraz smo v besedilu zaradi pogostega upovedovanja istih akterjev (slovenska nogometna reprezentanca, posamezni nogometaši ...) našli obilico, največ ravno pri preimenovanjih nogometašev in nogometnih reprezentanc. Tu lahko potegnemo vzporednico s Koroščevo skupino športnoročevalskih aktualizmov od splošnih k posamičnim, o kateri bomo povedali več v nadaljevanju. Sicer pa smo v besedilih našli še nekaj drugih izvornih odprav ponovitev:

»**Čuvaj slovenske mreže** je uveljavljena blagovna znamka v italijanski ligi ...« (Handanovič) (Suhadolnik 2010e, Delo)

»... je dodal **slovenski virtuoz med vratnicama**.« (Handanovič) (J. B. 2010b, Ekipa)

»Nato je po **okroglem usnju** »kresnil« tudi Birsa ...« (po žogi) (Bohorič 2010k, Ekipa)

»... ko se bodo **aduti selektorja Matjaža Keka** ...« (slovenski reprezentanti) (Suhadolnik 2010a, Delo)

»... o odlični pripravljenosti **trboveljske lokomotive na desni strani igrišča**.« (Brečka) (Suhadolnik 2010e, Delo)

»**Slovenska hobotnica**, ki je bila do Korenovega gola prvo ime slovenske vrste ...« (Handanovič) (Okorn 2010l, Dnevnik)

5.1.1.5 Besede s stilno-plastnimi in časovnimi kvalifikatorji

K aktualizmom se štejejo besede, ki jih SSKJ kvalificira s katerim izmed t. i. stilno-plastnih in časovnih kvalifikatorjev.³⁶ V poročevalskih besedilih pa seveda ne nastopajo

³⁶ V SSKJ so to: ekspr(esivno), evfem(istično), iron(ično), ljubk(ovalno), nizko, slabš(alno), šalj(ivo), vulg(arno), vzes(eno), otr(oško), zmerj(alno), posmeh(ovalno), prezir(ljivo) ipd. Po drugi strani pa se v SP nahajajo naslednji: čustv(enostno), ekspresivno), ljubk(ovalno), slabš(alno), otr(oško), olepš(evalno),

vse vrste stilnih besed. Korošec meni, da je za *otroške* in *ljubkovalne besede* le malo priložnosti (Korošec 1998, 19).

Mi smo v besedilih našli dva primera, ki se navezujeta na Slovenijo: slovenski novinarji opisujejo svojo domovino kot majhnega otročička med velikanskimi državami, še posebej v primerjavi z ZDA. Oba primera smo našli v Ekipi, ki je znana po tem, da z uporabo neformalnega in pogovornega jezika navezuje stik z bralci.

»Pa kaj, če prihajamo iz **državice**, ki ima manj prebivalcev kot manjši zaselek New Yorka.« (Bohorič 2010f, Ekipa)

»Toliko časa, več mesecev ali kar let so garali za uspeh **majhne državice** s sončne strani Alp ...« (Bohorič 2010j, Ekipa)

5.1.1.6 Arhaizmi in neologizmi

Korošec piše, da so v poročevalstvu pogosti aktualizmi *arhaizmi* oziroma starinske, zastarele besede, vendar smo v analiziranem gradivu našli zgolj enega, in sicer v Ekipi:

»... da ga je eden od najmlajših »**naraščajnikov**« navihano grizel po roki.« (Bohorič 2010d, Ekipa)

Nasprotno pa smo v besedilu našli več *neologizmov* oz. novih besed. Te besedilo le poživljajo, saj se avtor poigrava z »besedotvornimi postopki in s tem ustvarja stik z naslovnikom, od katerega pričakuje, da bo spoznal stilni namen uporabe novih besed« (Korošec 1998, 26). Po tri primere smo našli v Delu in Ekipi.

»... našim adutom za krstno zmago na **mondialih** pa naj bi se na nadmorski višini ...« (Suhadolnik, 2010f, Delo)

omilj(evalno), šalj(ivo), poud(arjalno), vznes(eno), iron(ično), zmer(jalno), nisk(o), kletv(ica, kletev) (Toporišič 1993, 19).

»... so Američani pritiskali na slovensko zadnjo vrsto, na oba **štoperja** ...« (Suhadolnik 2010aa, Delo)

»Tudi ameriške letalonosilke ne premorejo vodenih izstrelkov, kot je bil »**Tomahawk**« Šempetrčana na noge Novakoviča v 9. minuti.« (Suhadolnik 2010š, Delo)

»... toda če potegnemo črto pod projekt priprav na **mundijal** ...« (Bohorič 2010a, Ekipa)

»... in napisal sem **esemes** Kralju Matjažu ...« (Obrez 2010h, Ekipa)

»**Albion** /.../ je tisti, ki se trese kot šiba na vodi.« (Obrez 2010j, Ekipa)

Pri iskanju jezikovnih sredstev, s katerimi želijo novinarji popestriti besedilo, smo sledili Koroščevi razdelitvi iz *Stilistike slovenskega poročevalstva* (1998) in ugotovili, da se aktualizmi pojavljajo tako v naslovih kot v besedilih. Izmed 167 analiziranih naslovov smo našli devetnajst primerov interpunkcijskih naslovov, štiri obnovitve v časopisnih naslovih, štiri naslove, v katerih se pojavlja oksimoron in dva primera, kjer gre za izpust informacij. V vseh primerih (z izjemo obnovitev v časopisnih naslovih) smo daleč največ aktualiziranih jezikovnih sredstev zasledili v Ekipi (16), sledita Delo (7) in Dnevnik (5), medtem ko smo v Slovenskih novicah našli zgolj en aktualiziran naslov.

Tabela 5.4: *Popestritev v naslovih*

	DELO	DNEVNIK	EKIPA	SLOVENSKE NOVICE	SKUPAJ
INTERPUNKCIJSKI NASLOVI	5	3	10	1	19
OBNOVITVE V NASLOVIH	2	1	1	-	4
UPORABA OKSIMORONA	-	1	3	-	4
IZPUST INFORMACIJ	-	-	2	-	2
SKUPAJ	7	5	16	1	29

Poleg naslovov pa smo analizirali tudi besedila, kjer smo našli drugačne aktualizme, s katerimi so želeli novinarji svoje besedilo prav tako poživiti. Našli smo pet evfemizmov, dve otroški besedi, en arhaizem in šest neologizmov. Enako kot pri naslovih smo tudi v besedilih aktualizirana jezikovna sredstva najpogosteje zasledili v

Ekipi. Naj še omenimo, da smo našli tudi obilico perifraz oz. odprav ponovitev, katerim bomo več pozornosti namenili v podpoglavju o športnoporočevalskih aktualizmih glede na jakost stilne zaznamovanosti. Zaenkrat pa naj le omenimo, da smo v besedilih našli ogromno perifraz in da smo jih zasledili prav v vseh medijih, vendar je natančno število nemogoče določiti, saj smo iz gradiva izpisovali zgolj povedi oz. dele povedi in zato ne moremo določiti, v koliko primerih gre za odpravo ponovitev. Ker je natančno število perifraz nepoznano, jih bomo iz spodnje preglednice izvzeli.

Tabela 5.5: Popestritev v besedilih

	DELO	DNEVNIK	EKIPA	SLOVENSKE NOVICE	SKUPAJ
EVFEMIZMI	1	-	4	-	5
OTROŠKE BESEDE	-	-	2	-	2
ARHAIZMI	-	-	1	-	1
NEOLOGIZMI	3	-	3	-	6
SKUPAJ	4	-	10	-	14

5.1.2 VREDNOTENJE BESEDILA

V tem razdelku bomo prikazali le nekaj osnovnih zgledov, ki kažejo na vrednotenje besedila, in sicer bomo ravno tako kot pri popestritvi besedil sledili Koroščevi razdelitvi iz *Stilistike slovenskega poročevalstva* (1998). Več primerov bomo obravnavali v podpoglavju o športnoporočevalskih aktualizmov glede na jakost stilne zaznamovanosti, še več pa jih navajamo v prilogah k diplomski nalogi.

5.1.2.1 Besede ekspresivne in pogovorne stilne vrednosti

Tovrstni aktualizmi zaradi uporabe besed ekspresivne stilne vrednosti kažejo, da tvorec pomensko vsebino besede vrednoti. Primere smo zasledili v vseh časnikih, njihova raba je precej pogosta. Največ besed ekspresivne stilne vrednosti smo našli v Dnevniku

(sedem izrazov v poročevalnih besedilih in enega v presojevalnih), nato v Delu (šest izrazov v poročevalnih besedilih), sledi Ekipa (en izraz pri poročevalnih in trije pri presojevalnih besedilih) in na koncu še Slovenske novice, kjer smo zasledili eno besedo ekspresivne stilne vrednosti. V Ekipi smo poleg omenjenega našli še eno pogovorno besedo.

»Toda bolj kot se je tekma bližala koncu, močneje **so** Američani **pritiskali** na slovensko zadnjo vrsto, na oba štoperja ...« (Suhadolnik 2010aa, Delo)

»čez štiri dni pa **so** v eni najboljših predstav **razbili** močno poljsko zasedbo ...« (Suhadolnik 2010t, Delo)

»Alžirci ne **špijonirajo** le na treningih, ampak ...« (Okorn 2010h, Dnevnik)

»... a kombinacija tukajšnjih navad /.../ nas **je** vendarle **pahnila** v alternativo.« (A. M. 2010a, Ekipa)

»... **smo** že pred poletom v Južno Afriko **tuhtali** ...« (Obrez 2010c, Ekipa)

»Naj gre vse skupaj k **vragu**« (Zore 2010d, Slovenske novice)

5.1.2.2 Nižje pogovorne besede in vulgarizmi

Nižje pogovorne besede štejemo k izrazitim aktualizmom zaradi njihove izrazite neknjižnosti. Imajo zelo visoko stopnjo negativnega vrednotenja, avtor pa z njimi dosega določeno drastičnost izraza. V besedilih smo našli le en primer, in sicer v Slovenskih novicah:

»Mimogrede, na **gobec** jo je s pestjo dobil novinar ...« (J. Z. 2010b, Slovenske novice)

Vulgarizmi nastopajo v poročevalskih besedilih novejšega časa, razlogi zanje pa so različni: od skrivanja za nujnostjo točnega navajanja izrečenega in drastičnega opozarjanja na odklonilno mnenje o opisovani vsebini do posnemanja vsakdanje nejavne govorne okoliščine, v kateri glede rabe vulgarizmov nismo tako strogi (Korošec 1998, 21). V besedilih smo našli dva primera, oba v Ekipi. Preseneča nas, da uredništvo

Ekipe dovoljuje tovrstno izrazito negativno objavljanje, še posebej, ker je prvi primer izpisan iz velikega naslova z druge strani časnika.

»**P*ZDA**, tako blizu« (Bohorič 2010l, Ekipa)

»**Fak**, zakaj solze?« (Obrez 2010i, Ekipa)

5.1.2.3 Frazemi

Frazemi včasih besedilo le poživljajo, vendar ga običajno vrednotijo. V besedilu smo jih našli obilico, zasledili smo jih prav v vseh časnikih. Največ primerov smo našli v Delu (12 v poročevalnih in enega v presojevalnih besedilih) in Ekipi (devet v poročevalnih in štiri v presojevalnih besedilih), sledi Dnevnik (sedem v poročevalnih in enega v presojevalnih besedilih) in najmanj v Slovenskih novicah (dva).

»... ki **si klubski kruh služi** v Nemčiji pri Kölnu ...« (B. O. 2010, Ekipa)

»Kljub igralcu manj **so imeli** Alžirci v 77. minuti zmagu **na pladnju**.« (Okorn 2010i, Dnevnik)

»... junak s tekme proti Rusiji le izbruhnil. Toda iz te moke ni **(bilo) kruha**.« (Suhadolnik 2010h, Delo)

»Jasno, **kri ni voda**, zato je prevladovalo prvo.« (A. M. 2010a, Ekipa)

»... saj veste, kako pravijo: **podarjenemu konju se ne pogleda v zobe** ...« (Bohorič 2010l, Ekipa)

5.1.2.4 Metafore in metonimije

Na metaforah, pa tudi na metonimijah zasnovani aktualizmi v poročevalskih besedilih so v dopisniških poročilih, komentarjih in uvodnikih sicer v prvi vrsti poročevalska sredstva, vendar ni mogoče izključiti želje tvorcev po poživljanju besedila, s čimer kažejo na avtorjevo jezikovno ustvarjalnost (Korošec, 1998, 21). A ne pozabimo, da so pogostejši v vlogi vrednotenja besedila.

Tudi teh primerov je v gradivu – primeri so pogosti v vseh štirih prilogah –veliko. Metafora velja za najpogostejše sredstvo, s katerim novinar upoveduje dogajanje. V teoretičnem delu diplomske naloge smo razložili konceptualne metafore in se spraševali o njihovem izvoru oz. o področjih, h katerim se zatekajo novinarji, ko poročajo o nogometu. Ugotovitvam bomo namenili naslednje podpoglavje.

Še prej pa bomo povzeli razdelek o vrednotenju besedila. Korošec navaja, da poročevalci besedilo vrednotijo z uporabo ekspresivnih in pogovornih besed ter z nižjimi pogovornimi besedami in vulgarizmi, ki besedilu dajejo izrazito negativno konotacijo. Prav tako so v poročevalstvu zelo pogosti frazemi in metafore, ki običajno kažejo na avtorjev subjektiven odnos do določenega predmeta oz. situacije. Vse našete primere smo seveda našli v analiziranem gradivu, kar tudi prikazujemo v naslednji preglednici.³⁷ Skupaj smo našli 19 besed ekspresivne stilne vrednosti, po eno pogovorno in nižjo pogovorno besedo, dva vulgarizma in 36 frazemov, skupaj torej 59 jezikovnih sredstev, ki kažejo na vrednotenje besedila. V podpoglavju o športnoročevalskih aktualizmih glede na jakost stilne zaznamovanosti bomo predstavili še mnogo več zgledov, ki kažejo na avtorjevo interpretacijo oz. vrednotenje besedila.

Tabela 5.6: Vrednotenje besedila

	DELO	DNEVNIK	EKIPA	SLOVENSKE NOVICE	SKUPAJ
EKSPRESIVNE B.	6	8	4	1	19
POGOVORNE B.	-	-	1	-	1
NIŽJE POGOVORNE B.	-	-	-	1	1
VULGARIZMI	-	-	2	-	2
FRAZEMI	13	8	13	2	36
SKUPAJ	19	16	20	4	59

³⁷ Iz preglednice so izvzete metafore, katerim namenimo posebno podpoglavje.

5.2 Konceptualne metafore, povezane z nogometom

Pri raziskavi konceptualnih metafor, povezanih z nogometom, smo se oprli na diplomsko nalogo Katje Petan, ki je leta 2004 v diplomskem delu *Metafora v novinarskih prispevkih o nogometu* zelo podrobno raziskala to področje. Poleg vnaprej predvidenih metafor **NOGOMET JE VOJNA** in **NOGOMET JE ODRSKA IGRA** je avtorica pri raziskovanju našla še obilico drugih metafor, ki jih v tem diplomskem delu povzemamo, na koncu pa dodajamo še konceptualno metaforo **NOGOMET JE RELIGIJA**, katere Petanova v svojem delu ne omenja.

Avtorica se je poleg metafor, povezanih z nogometom, ukvarjala tudi z raziskovanjem splošnih konceptualnih metafor, ki nas v tem diplomskem delu ne zanimajo, zato smo pozornost namenili zgolj prvim. V analiziranem gradivu smo našli obilico metafor z različnih področij, s katerimi je mogoče na tak ali drugačen način upovedovati nogomet. Ravno zaradi obširnega gradiva v diplomski nalogi navajamo zgolj nekaj osnovnih primerov metafor, ki smo jih našli, podrobnejša analiza pa je diplomskemu delu priložena v prilogah C (poročevalna besedila) in Č (presojevalna besedila).

5.2.1 NOGOMET JE VOJNA

»Ta konceptualna metafora je razvidna že iz osnovnega izrazja in žargonizmov, s katerimi se opisuje nogometna igra. Igralci se delijo na *napadalce* in *branilce*, ki seveda *napadajo* ali *branijo* ter *streljajo* na gol.« (Petan 2004, 52) Poleg omenjene terminologije pa si novinarji pomagajo tudi z jezikovnimi metaforami, ki niso del nogometnega žargona in nedvoumno sodijo na področje vojne. V obeh primerih gre torej za besedišče, ki izraža nasilnost, grobost in bojevitost nogometašev.

❖ Poročevalna besedila:

»Desni bočni **branilec** iz Trbovelj tradicionalno **varuje hrbet** Valterju Birsi, vse boljši pa je tudi v **napadalnih akcijah** ...« (Suhadolnik 2010c, Delo)

»Reprezentanti **so napeti kot puške** ...« (Rožman 2010, Dnevnik)

»... ki **je** po podaji Karima Zianija **prišel do strela** z glavo, vendar **je meril** nekaj milimetrov **premalo natančno**.« (Bohorič 2010c, Ekipa)

»... **učvrstiti obrambne okope** na jesenski nivo ...« (J. Z. 2010a, Slovenske novice)

❖ Presojevalna besedila:

»... **napeti kot šibrovke** čakajo na nedeljsko tekmo z Alžirijo ...« (Suhadolnik 2010e, Delo)

»Trebaja iti **naprej v boj!**« (Udovič 2010a, Dnevnik)

»... in nazadnje **padli po enem izstreljenem naboju** ljubosumne tekmice ...« (Obrez 2010a, Ekipa)

Ugotovili smo, da se ne glede na novinarsko zvrst, naj gre za poročevalna ali presojevalna besedila, pri poročanju o nogometu pojavlja besedišče s področja vojne. Zasedili smo mnogo različnih izrazov, ki izvirajo iz vojaške terminologije, a jih lahko brez težav interpretiramo, ko govorimo o nogometu.

Konceptualno metaforo NOGOMET JE VOJNA smo pri poročevalnih besedilih najpogosteje zasledili v Delu (25), sledita Dnevnik in Ekipa (oba 13), najredkeje pa smo jo zasledili v Slovenskih novicah (8). Pri presojevalnih besedilih smo to konceptualno metaforo največkrat našli v Ekipi (8), po trikrat pa smo jo našli v Delu in Dnevniku. Skupaj se torej omenjena metafora najpogosteje pojavlja v Delu (28), sledita Ekipa (21) in Dnevnik (16), najredkeje pa v Slovenskih novicah (8). NOGOMET JE VOJNA pomeni torej eno izmed najpogostejših metafor, h katerim se zatekajo športni novinarji, ko poročajo o nogometu.

Tabela 5.7: NOGOMET JE VOJNA

	DELO	DNEVNIK	EKIPA	SLOVENSKE NOVICE	SKUPAJ
POROČEVALNA BESEDILA	25	13	13	8	59
PRESOJEVALNA BESEDILA	3	3	8	-	14
SKUPAJ	28	16	21	8	73

5.2.2 NOGOMET JE ODRSKA IGRA

Nasprotno od zgoraj omenjene metafore, ki izraža nasilnost, NOGOMET JE ODRSKA IGRA izpostavlja estetski vidik oz. lepoto nogometne igre. »Nogometaši so predstavljeni kot *umetniki* ali *igralci*, ki nastopajo v *predstavi s scenarijem* in *režiserjem* (trenerjem) ter si delijo bolj ali manj pomembne *vloge*.« (Petan 2004, 55)

❖ Poročevalna besedila:

»... ko **so** po izenačujočem голу Clinta Dempseya v končnici tekme **uprizorili** še brezkompromisen napad na zmago.« (Tamše 2010č, Delo)

»Edino presenečenje iz slovenskega tabora je bila **menjava vlog** v prve pol ure na bokih ...« (Okorn 2010l, Dnevnik)

»Uresničil se je najslabši možen **scenarij**. **Kot v kakšni poceni hollywoodski grozljivki. Kaj grozljivki, celo srhljivki.**« (Bohorič 2010k, Ekipa)

»Slaba nedeljska **predstava igralcev** s Triglavom na prsih je že zgodovina ...« (Zore 2010a, Slovenske novice)

❖ Presojevalna besedila:

»... Kekovo moštvo **je** v Ljudskem vrtu »igro« **demonstriralo** predvsem v prvem polčasu, že davno pred njo pa **je** /.../ **uprizorila** nekaj **predstav**, ob katerih se je zdelo, da so »**igrali**« tudi tisti, za katere je bilo znano, da ne znajo.« (Božič 2010a, Delo)

»... morajo biti slovenski **igralci** in strokovni štab pripravljeni na **zakulisne igre**.«
(Okorn 2010ae, Dnevnik)

»... temveč na njem **odigrali** eno najvidnejših **vlog**.« (Obrez 2010j, Ekipa)

Ugotovili smo, da se tudi metafora NOGOMET JE ODRSKA IGRA, ki izraža lepoto nogometne igre z besediščem, kot so *predstava, igra, spektakel, umetnik ...* pogosto uporablja pri izražanju o nogometu, čeprav je popolno nasprotje najpogostejše metafore NOGOMET JE VOJNA, ki izpostavlja nasilje.

Pri analizi poročevalnih besedil smo metaforo NOGOMET JE ODRSKA IGRA najpogosteje zasledili v Delu (14), nato v Ekipi (9) in Slovenskih novicah (7), najredkeje pa smo jo našli v Dnevniku (5). Pri presojevalnih besedilih smo jo najpogosteje našli v Dnevniku (8), po šestkrat pa smo jo zasledili v Delu in Ekipi. Sklenemo lahko, da je tudi omenjena konceptualna metafora zelo priljubljena med novinarji, saj smo jo zasledili kar v 55 primerih.

Tabela 5.8: NOGOMET JE ODRSKA IGRA

	DELO	DNEVNIK	EKIPA	SLOVENSKE NOVICE	SKUPAJ
POROČEVALNA BESEDILA	14	5	9	7	35
PRESOJEVALNA BESEDILA	6	8	6	-	20
SKUPAJ	20	13	15	7	55

5.2.3 NOGOMET JE GLASBA

Pričujoča metafora je prav tako podobna prejšnji, »saj je tudi glasba oblika umetniškega izražanja in se trudi v poslušalcu vzbuditi občutke estetskega ugodja« (Petan 2004, 56). V skladu s to metaforo razumemo nogometno reprezentanco kot *zasedbo*, ki igra v določenem *ritmu*.

❖ Poročevalna besedila:

»... ki med igro **ne popušča v ritmu. Le še stopnjuje ga.**« (Delo, Suhadolnik, 19. 6.)

»Ko **so začeli uigravati** nekatere različice za tekmo ...« (Okorn 2010č, Dnevnik)

»Ko **bo** branilska vrsta pred njim še nekoliko bolj **uglašena** ...« (Ekipa, R. B., 8. 6.)

»... nato pa je najmlajšega člana slovenske **zasedbe** na svetovnem prvenstvu prišel ...« (G. H. 2010e, Slovenske novice)

❖ Presojevalna besedila:

»... ki je v **finišu kvalifikacij s fantastičnim smislom za kompozicijo** sestavil sanjsko slovensko moštvo /.../ je izjemna složnost slovenskega kolektiva odtehtala uvodne trenutke **razglašene igre** ...« (Božič 2010b, Delo)

»... štejejo le osvojene točke in ne **umetniški vtis** ...« (Okorn 2010s, Dnevnik)

»Danes **na to struno** seveda **ne moremo več brenkati.**« (Ne smemo se zanašati na slabega nasprotnika.) (Bohorič 2010b, Ekipa)

Konceptualna metafora NOGOMET JE GLASBA se uporablja redkeje kot prejšnji dve, a športni novinarji kljub temu pogosto uporabljajo besedo *ritem*, ki je tudi sicer zelo povezana z nogometno igro.

Tudi to konceptualno metaforo smo v poročevalnih besedilih najpogosteje zasledili v Delu (12), nato v Dnevniku (7), redkeje pa v Slovenskih novicah (3) in Ekipi (1). Pri analizi presojevalnih besedil smo konceptualno metaforo NOGOMET JE GLASBA največkrat našli v Delu (5), po dvakrat pa v Dnevniku in Ekipi.

Tabela 5.9: NOGOMET JE GLASBA

	DELO	DNEVNIK	EKIPA	SLOVENSKE NOVICE	SKUPAJ
POROČEVALNA BESEDILA	12	7	1	3	23
PRESOJEVALNA BESEDILA	5	2	2	-	9
SKUPAJ	17	9	3	3	32

5.2.4 NOGOMET JE PRAVLJICA

Ta konceptualna metafora kaže podobnosti z metaforo NOGOMET JE ODRSKA IGRA, saj tako v gledališki igri kot v pravljici nastopajo osebe, ki igrajo vsaka svojo vlogo. Pojem pravljice poudarja element izmišljenosti in neresničnosti, hkrati pa tudi lepote (Petan 2004, 57).

❖ Poročevalna besedila:

»... zdaj tudi pisci druge nogometne **pravljice** z nestrpnostjo odštevajo dneve ...« (Suhadolnik 2010a, Delo)

❖ Presojevalna besedila:

»Tudi naraščajoča živčnost večine piscev aktualne **pravljice** je logična ...« (Suhadolnik 2010e, Delo)

Glede na to, da se zadnja leta veliko govori o nogometni pravljici, smo pričakovali, da bomo to konceptualno metaforo v analiziranih besedilih zasledili pogosteje, a smo jo našli zgolj v Delu, eno v poročevalnih in dve v presojevalnih besedilih, skupaj torej zgolj tri primere. S to metaforiko avtor kaže na vrednotenje, na nekaj pravljичnega oz. nekaj tako lepega, da je prelepo, da bi bilo res.

Tabela 5.10: NOGOMET JE PRAVLJICA

	DELO	DNEVNIK	EKIPA	SLOVENSKE NOVICE	SKUPAJ
POROČEVALNA BESEDILA	1	-	-	-	1
PRESOJEVALNA BESEDILA	2	-	-	-	2
SKUPAJ	3	-	-	-	3

5.2.5 NOGOMET JE IGRA NA SREČO

Ker je – kot v drugih športih – tudi v nogometu veliko odvisno od sreče, lahko nogomet pojmuje kot igro na srečo. Z drugimi besedami: nogomet lahko upovedujemo z besediščem, značilnim za igre na srečo.

❖ Poročevalna besedila:

»... pravi tradicionalni **džoker** Nejc Pečnik ...« (Suhadolnik 2010f, Delo)

»... ni uspel nevtralizirati ameriškega **pokra** s štirimi napadalci.« (Okorn 2010ab, Dnevnik)

»Deset minut pred koncem **je** Bradley starejši **iz rokava potegnil** še zadnjega **aduta**.« (Bohorič 2010l, Ekipa)

»Korošec je bil v zadnjem letu ključni **joker** Slovenije ...« (Zore 2010č, Slovenske novice)

❖ Presojevalna besedila:

»... udarni **džoker** Nejc Pečnik je bil včeraj že v Mariboru ...« (Suhadolnik 2010ž, Delo)

Ugotovili smo, da je najpogostejše jezikovno sredstvo, ki ga novinarji uporabljajo pri pisanju o nogometu kot igri na srečo, *adut*. Zelo pogosto se uporablja v Delu, medtem ko v drugih časnikih, pa tudi Delu, uporabljajo še druge izraze, predvsem *as* in *džoker*.

Kot v večini doslej analiziranih metafor smo tudi pri konceptualni metafori NOGOMET JE IGRA NA SREČO zasledili največ primerov v Delu (17 v poročevalnih besedilih in enega v presojevalnih), sledi Dnevnik (8), najmanj tovrstnih metafor pa smo našli v Ekipi (1) in Slovenskih novicah (1).

Tabela 5.11: NOGOMET JE IGRA NA SREČO

	DELO	DNEVNIK	EKIPA	SLOVENSKE NOVICE	SKUPAJ
POROČEVALNA BESEDILA	17	8	1	1	27
PRESOJEVALNA BESEDILA	1	-	-	-	1
SKUPAJ	18	8	1	1	28

5.2.6 NOGOMET JE ŠAH

Nogomet je sicer razgibana in hitra igra, a se včasih opisuje z izrazi, značilnimi za umirjeno šahovsko igro. Petanova (2004, 58) ugotavlja, da tako nogomet kot šah predstavljata nekakšno metaforo za vojno, saj lahko za konceptualno metaforo ŠAH JE VOJNA poiščemo jezikovne izraze že v imenu šahovskih figur (*kralj, trdnjava, konj*). Čeprav je nogomet razgibana igra in šah umirjena, ju torej družijo koncept vojne in zato je preslikava z ene igre na drugo še toliko lažja.

❖ Poročevalna besedila:

»... do zadnjega **so držali v šahu** favorizirani reprezentanci v skupini C.« (Suhadolnik 2010ai, Delo)

»Veličastna zmaga v **taktični šahovski partiji**.« (Okorn 2010k, Dnevnik)

»... po svoje **tvegano in tudi pogumno potezo**.« (Bohorič 2010l, Ekipa)

»Za preboj v osmino finala zagotovo zadostuje že **remi**, ob **remiju** na drugi tekmi oziroma zmagi Alžirije s pravo gol razliko tudi poraz ...« (Zore 2010č, Slovenske novice)

❖ Presojevalna besedila:

»Srhljiv **remi** s favoriziranimi ZDA je uspeh ...« (Tamše 2010d, Delo)

»Zaradi strahu pred neuspehom so tekme podobne **šahovskim partijam**, v katerih gre za **taktičen boj brez tveganja in potrpežljivo čakanje na napako nasprotnika**. Zato je

večina tekem zastavljena na *remi*, zmaga pa tisti, ki prvi doseže gol.« (Okorn 2010s, Dnevnik)

»... kako lepe so njegove *poteze* ...« (Bohorič 2010k, Ekipa)

Konceptualno metaforo NOGOMET JE ŠAH so novinarji v obravnavanih prispevkih uporabljali zelo pogosto, še posebej jezikovni izraz *remi*. Nenazadnje smo obravnavali prispevke o slovenski nogometni reprezentanci, ki je tekmovala v skupini C, kjer pa so se kar tri tekme zaključile z neodločenim izidom, o čemer so seveda poročali tudi novinarji.

To metaforo smo v poročevalnih besedilih najpogosteje zasledili v Dnevniku (9), nato v Ekipi (8), Delu (7) in Slovenskih novicah (6), v presojevalnih besedilih pa najpogosteje v Dnevniku in Ekipi (oba 6), nato pa v Delu (4). Skupno so torej novinarji konceptualno metaforo NOGOMET JE ŠAH najpogosteje uporabljali v Dnevniku (15) in Ekipi (14), nato v Delu (11), najredkeje pa v Slovenskih novicah (6).

Tabela 5.12: NOGOMET JE ŠAH

	DELO	DNEVNIK	EKIPA	SLOVENSKE NOVICE	SKUPAJ
POROČEVALNA BESEDILA	7	9	8	6	30
PRESOJEVALNA BESEDILA	4	6	6	-	16
SKUPAJ	11	15	14	6	46

5.2.7 NOGOMET JE HRANA

Ta konceptualna metafora se pojavlja kot odraz druge konceptualne metafore, IDEJE SO HRANA. Spremljanje nogometa lahko torej pojasnimo z enim od prvinskih človeških nagonov, s hranjenjem (Petan 2004, 59).

❖ Poročevalna besedila:

»V teh dneh /.../ je na reprezentančnem **jedilniku** le popolna regeneracija ...« (Suhadolnik 2010j, Delo)

»... kjer si služite **kruh** že od leta 2004.« (Okorn 2010ah, Dnevnik)

»... da **se** v našem reprezentančnem **loncu kuha** zares odlična **juha** ...« (Bohorič 2010a, Ekipa)

❖ Presojevalna besedila:

»... ampak le o svoji igri, kar je naš **recept** že dolgo časa.« (Koren 2010b, Dnevnik)

»Za veliki finale **je** Kekova četa **pohrustala Ruse**.« (Obrez 2010č, Ekipa)

To konceptualno metaforo smo v gradivu zasledili redkeje kot nekatere prej omenjene – tako v poročevalnih kot v presojevalnih besedilih –, je pa zanimivo, da smo metaforo NOGOMET JE HRANA daleč najpogosteje zasledili v Ekipi (10 primerov v poročevalnih in enega v presojevalnih besedilih). Mnogo redkeje smo to konceptualno metaforo našli v Delu (tri primere v poročevalnih besedilih) in Dnevniku (dva primera v poročevalnih besedilih in enega v presojevalnih), medtem ko te metafore v Slovenskih novicah nismo zasledili.

Tabela 5.13: *NOGOMET JE HRANA*

	DELO	DNEVNIK	EKIPA	SLOVENSKE NOVICE	SKUPAJ
POROČEVALNA BESEDILA	3	2	10	-	15
PRESOJEVALNA BESEDILA	-	1	1	-	2
SKUPAJ	3	3	11	-	17

5.2.8 NOGOMET JE ZGRADBA

Tudi ta konceptualna metafora izhaja iz bolj splošne metafore IDEJE SO ZGRADBE. Izrazi, ki napeljujejo na takšno pojmovanje nogometa, so *vrata*, *živi zid*, *steber* obrambe ... »Kot del nogometa je tudi nogometna reprezentanca, ki se jo da *zgraditi* ali *obnoviti*.« (Petan 2004, 60).

❖ Poročevalna besedila:

»... *potem ko je proti močnemu Egiptu zaklenil svoja vrata*.« (Suhadolnik 2010e, Delo)

»Naša nogometna reprezentanca tik *pred vrati* osmine finala, ki so jim jih Američani *zaloputnili* v podaljšku.« (Okorn 2010aj, Dnevnik)

»Najprej mu je žogo poslal čez *živi zid* v njegov levi kot ...« (J. B. 2010a, Ekipa)

»Med tistimi, ki so praktično *zacementirani* v začetni postavi ...« (G. H. 2010č, Slovenske novice)

❖ Presojevalna besedila:

»Hočemo narediti korak naprej *pri gradnji* in razvijanju igre.« (Koren 2010c, Dnevnik)

»... je bil obenem *temeljni kamen* zgodovinskih treh točk.« (Obrez 2010a, Ekipa)

Na podlagi analize smo ugotovili, da je tudi konceptualna metafora NOGOMET JE ZGRADBA zelo zastopana v slovenskih časnikih. Za dojetje nogometa prek zgradb se pojavljajo najrazličnejša poimenovanja, a najpogostejša so tista, ki se navezujejo na gol oz. *vratarjeva vrata* ter na njihovega *vratarja* oz. *čuvaja*.

V poročevalnih besedilih smo to konceptualno metaforo najpogosteje zasledili v Ekipi (9), nato v Delu (8) in Dnevniku (7), malo redkeje pa v Slovenskih novicah (4). Pri analizi presojevalnih besedil smo to metaforo štirikrat zasledili v Dnevniku in dvakrat v Ekipi.

Tabela 5.14: NOGOMET JE ZGRADBA

	DELO	DNEVNIK	EKIPA	SLOVENSKE NOVICE	SKUPAJ
POROČEVALNA BESEDILA	8	7	9	4	28
PRESOJEVALNA BESEDILA	-	4	2	-	6
SKUPAJ	8	11	11	4	34

5.2.9 NOGOMET JE DENARNA USTANOVA

»Žargon poslovnega sveta, še posebej računovodstva ali davčnih služb, je precej suhoparen,« piše Katja Petan in dodaja, da jo preseneča, da se pogosto uporablja za opisovanje dinamične nogometne igre (Petan 2004, 61).

❖ Poročevalna besedila:

»Po uvodnem remiju Američanov z Anglijo in slovenski zmagi proti Alžiriji kajpada **višje kotirajo delnice** izbrane vrste s sončne strani Alp.« (Tamše 2010č, Delo)

»... ki mu z vsako obrambo **zraste cena na evropski nogometni borzi**.« (Okorn 2010š, Dnevnik)

»... da so Robi Koren in soigralci že popravili **izkupiček** zlate generacije iz leta 2002.« (STA 2010c, Ekipa)

»Trening ob 13.30 je bil priprava za **obračun** z Alžirijo v Polokwaneju.« (G. H. 2010č, Slovenske novice)

❖ Presojevalna besedila:

»Škoda bi bilo kakor koli **zapraviti** tako odličen in prepoznaven projekt z izključno slovenskim podpisom.« (Tamše 2010e, Delo)

»... da velika ekipa takšnega **kapitala** po prvem času **ne sme zapraviti** ...« (Okorn 2010aa, Dnevnik)

»Drži, da **smo osmino imeli že v žepu, celo prvo mesto v skupini ...**« (Obrez 2010e, Ekipa)

Tudi mi smo ugotovili, da se izrazi, kot so *iztržek*, *zapravljena* priložnost in *obračun* pogosto uporabljajo, poleg tega pa smo našli še izraze, ki se uporabljajo v bančništvu (*delnice, kredit, obresti*). Tovrstno besedišče uporabljajo v vseh analiziranih časnikih, tako v poročevalnih kot presojevalnih besedilih, daleč najpogosteje pa ga uporabljajo novinarji Ekipe, ki v večini primerov nogometno tekmo preimenujejo v *obračun*, medtem ko v Delu in Slovenskih novicah tekmo najpogosteje preimenujejo v *predstavo*.

V Ekipi smo v poročevalnih besedilih metaforo NOGOMET JE DENARNA USTANOVA zasledili kar v 26 primerih, pogosto tudi v Slovenskih novicah (9), malo redkeje pa v Delu (7) in Dnevniku (5). Pri analizi presojevalnih besedil smo to konceptualno metaforo prav tako najpogosteje zasledili v Ekipi (6), sledita pa Dnevnik (5) in Delo (4).

Tabela 5.15: *NOGOMET JE DENARNA USTANOVA*

	DELO	DNEVNIK	EKIPA	SLOVENSKE NOVICE	SKUPAJ
POROČEVALNA BESEDILA	7	5	26	9	47
PRESOJEVALNA BESEDILA	4	5	6	-	15
SKUPAJ	11	10	32	9	62

5.2.10 NOGOMET JE BOLNIK

Pojmovanje abstraktnega pojma kot bolnika, ki ga je treba zdraviti, opisuje Kržišnikova na primeru gospodarstva. S pojmom bolezn, ki ga lahko doživijo le živa bitja, lahko na otipljiv način in zelo nazorno predstavimo slabe plati abstraktnih pojavov. »Primeri za konceptualno metaforo NOGOMET JE BOLNIK predstavljajo nekakšno drugo plat ali protiutež predstavljanja nogometa kot pravljičice.« (Petan 2004, 62)

❖ Poročevalna besedila:

»**Operacija** Južna Afrika se je tako prevesila v povsem **operativno stopnjo** ...«
(Suhadolnik 2010b, Delo)

»Igralci **so** stoično **preboleli** poraz z Anglijo in šokanten gol Amerike proti Alžiriji ter misli že usmerili v nove izzive.« (Okorn 2010ao, Dnevnik)

»... zakaj so njegovi varovanci **pod silo velikega krča igrali v krču** ...« (Zore 2010a, Slovenske novice)

❖ Presojevalna besedila:

»... nato je prek neobstoječega modela /.../ in **bolečih porodnih krčev** pozneje nove strokovne zasedbe prišla na sodobno različico ...« (Suhadolnik 2010k, Delo)

»... zato je bilo povsem nerealno pričakovati srečen razplet **reševalne akcije proti ranjeni Angliji**, ki je tudi plesala na robu brezna, da doživi pogrom po vzoru Italije in Francije.« (Okorn 2010ao, Dnevnik)

Tudi konceptualno metaforo NOGOMET JE BOLNIK smo zasledili mnogo redkeje kot nekatere prej omenjene. Našli smo zgolj nekaj primerov, tri v Slovenskih novicah, po dva pa v Dnevniku in Delu, v obeh časnikih po enega v poročevalnih in po enega v presojevalnih besedilih.

Tabela 5.16: NOGOMET JE BOLNIK

	DELO	DNEVNIK	EKIPA	SLOVENSKE NOVICE	SKUPAJ
POROČEVALNA BESEDILA	1	1	-	3	5
PRESOJEVALNA BESEDILA	1	1	-	-	2
SKUPAJ	2	2	-	3	7

5.2.11 NOGOMET JE POTOVANJE

Nogomet prav tako kot življenje pojmuje kot neko potovanje. Vse se nekje začne in nekje konča, tako se tudi svetovno nogometno prvenstvo začne s kvalifikacijami in konča z velikim finalom. Tudi nogometaši nekje začnejo svojo pot, jo drugje nadaljujejo ... In nenazadnje, tudi nogometna tekma se nekje začne in nekje konča.

Pogosto se ta konceptualna metafora združuje še z drugimi, kot so DOBRO JE GOR, SLABO JE DOL, NADZOROVATI JE IMETI V ROKAH.

❖ Poročevalna besedila:

»*Obrambne naloge že zdaj opravlja popolno, še kakšen izlet proti nasprotnim vratom ne bi bil odveč.*« (Suhadolnik 2010e, Delo)

»*V drugem polčasu je vseskozi hodil po robu prepada ...*« (Okorn 2010aj, Dnevnik)

»*Nastopi v Južni Afriki so naslednja stopnička vašega konstantnega vzpenjanja ...*« (Miljković 2010d, Ekipa)

»*Nogometaši v modrem so se v naslednjih minutah še bolj približali slovenskim vratom ...*« (Zore 2010c, Slovenske novice)

❖ Presojevalna besedila:

»... *slovenska reprezentanca bo morala za velik preskok v drugi krog prvenstva z ZDA in Anglijo igrati veliko bolje ...*« (Božič 2010b, Delo)

»*Da nameravajo pot prehoditi korak za korakom in ne z nepotrebnimi in nevarnimi skoki prek prepadov ...*« (Obrez 2010c, Ekipa)

Tudi konceptualna metafora NOGOMET JE POTOVANJE se nam zdi manj izrazita od nekaterih prej omenjenih, čeprav smo jo zasledili dokaj pogosto: največkrat v Delu (devet primerov v poročevalnih in dva v presojevalnih besedilih), nato v Ekipi (osem primerov v poročevalnih in enega v presojevalnih besedilih), redkeje pa v Dnevniku (3) in Slovenskih novicah (1).

Tabela 5.17: NOGOMET JE POTOVANJE

	DELO	DNEVNIK	EKIPA	SLOVENSKE NOVICE	SKUPAJ
POROČEVALNA BESEDILA	9	3	8	1	21
PRESOJEVALNA BESEDILA	2	-	1	-	3
SKUPAJ	11	3	9	1	24

5.2.12 NOGOMET JE RASTLINA

Tudi konceptualna metafora NOGOMET JE RASTLINA izhaja iz bolj splošne metafore IDEJE SO RASTLINE. Nogomet si torej lahko v skladu s svojimi vsakdanjimi izkušnjami iz opazovanja narave, kot navaja Petanova (2004, 64), predstavljamo kot »*seme*, ki je šele *vzklilo*, kot *drevo*, ki *cveti* in se *razrašča* (torej se razvija) ali kot *trto*, ki bo bogato *obrodila*.«

❖ Poročevalna besedila:

»Ameriška igra na vse ali nič **je hitro obrodila sadove** ...« (Suhadolnik 2010t, Delo)

»... *kjer je šel skozi težko šolo zorenja v dresih Hamburgerja* ...« (Okorn 2010ah, Dnevnik)

»... *da je nova generacija slovenskih reprezentantov dozorela* ...« (Bohorič 2010a, Ekipa)

»... *da njihov optimizem še daleč ni iz trte izvit*.« (J. Z. 2010a, Slovenske novice)

❖ Presojevalna besedila:

»Če Trboveljčanu, ki **je nogometno dozorel** ob Birsi ...« (Suhadolnik 2010k, Delo)

»Igralci in strokovno vodstvo **so dovolj zreli** ...« (Okorn 2010r, Dnevnik)

»... *kako zelo pametno in zrelo so se Slovenci lotili Alžircev*.« (Obrez 2010a, Ekipa)

Mi tako bogatega besedišča, ki bi opisovalo nogomet na podlagi dojetanja rastlin – kot opisuje K. Petan –, nismo našli, smo pa pri raziskovanju najpogosteje zasledili tiste primere, ki so povezani z *zorenjem oz. zrelostjo*.

Tudi konceptualna metafora NOGOMET JE RASTLINA v analiziranem gradivu ni pogosto zastopana. V poročevalnih besedilih smo največ primerov našli v Dnevniku (3), nato v Delu (2) in Slovenskih novicah (2), najmanj pa v Ekipi (1). Pri analizi presojevalnih besedil smo dva primera zasledili v Dnevniku, po enega pa v Delu in Ekipi.

Tabela 5.18: *NOGOMET JE RASTLINA*

	DELO	DNEVNIK	EKIPA	SLOVENSKE NOVICE	SKUPAJ
POROČEVALNA BESEDILA	2	3	1	2	8
PRESOJEVALNA BESEDILA	1	2	1	-	4
SKUPAJ	3	5	2	2	12

5.2.13 NOGOMETNA EKIPA JE STROJ

Petanova (2004, 65) meni, da je ta konceptualna metafora ravno nasprotna zgoraj obravnavani NOGOMET JE RASTLINA, saj namesto elementov žive narave poudarja neživost in tehničnost delovanja. »Nogometni igralci niso obravnavani kot ljudje, temveč kot deli stroja, pomembno pa je le njihovo brezhibno delovanje.« (Petan 2004, 65)

❖ Poročevalna besedila:

»... je žoge izgubljal *kot po tekočem traku* ...« (Bohorič 2010k, Ekipa)

❖ Presojevalna besedila:

»... in ko počneš stvari po urniku že skoraj *kot robot*.« (Okorn 2010h, Dnevnik)

»... da bi igrali kot Barcelona in nasprotnike premagovali **kot po tekočem traku** ...«
(Bohorič 2010f, Ekipa)

To metaforo smo v besedilih zasledili zelo poredko, zgolj en primer v poročevalnih besedilih (Ekipa), pri analizi presojevalnih besedil pa smo našli tri primere v Ekipi in enega v Dnevniku.

Tabela 5.19: *NOGOMETNA EKIPA JE STROJ*

	DELO	DNEVNIK	EKIPA	SLOVENSKE NOVICE	SKUPAJ
POROČEVALNA BESEDILA	-	-	1	-	1
PRESOJEVALNA BESEDILA	-	1	3	-	4
SKUPAJ	1	1	4	-	5

5.2.14 NOGOMET JE RELIGIJA

Uporaba te metafore med novinarji izhaja iz dejstva, da se je slovenska reprezentanca drugič v zgodovini samostojne države uvrstila na svetovno prvenstvo, kjer je hkrati osvojila prvo zmago za našo državo. Ta uspeh so tako navijači kot novinarji tako povelečevali, da so reprezentanci podelili že skoraj status božanstva. Po drugi strani novinarji osmino finala opisujejo kot *raj*, v katerega se Slovenci niso uvrstili.

❖ Poročevalna besedila:

»*Nesmrtni Dedič še lovi Ljubijankiča*« (Tamše 2010a, Delo)

»... je slovensko reprezentanco le osem minut ločilo od **raja** ...« (Okorn 2010ab, Dnevnik)

»Ali bi nas lahko **nogometni bogovi** še huje kaznovali?« (Bohorič 2010k, Ekipa)

❖ Presojevalna besedila:

»Novakovičevo **vstajenje** po rahli krizi so mediji ocenili ...« (Božič 2010a, Delo)

»Osem minut do **raja**« (Okorn 2010ab, Dnevnik)

»Imajo pa naši fantje kakopak danes pred seboj tekmo, s katero **se lahko zapišejo večnosti, postanejo del mitologije** nekih prihodnih stoletij in pridobijo **status božanstev**.« (Obrez 2010d, Ekipa)

Primere konceptualne metafore NOGOMET JE RELIGIJA smo zasledili tako v poročevalnih kot presojevalnih besedilih. V prvih smo največ primerov našli v Delu (5), sledita pa mu Ekipa (4) in Dnevnik (2), medtem ko smo v presojevalnih besedilih našli manj tovrstnih konceptualnih metafor: po dva primera v Delu in Ekipi in enega v Dnevniku.

Tabela 5.20: *NOGOMET JE RELIGIJA*

	DELO	DNEVNIK	EKIPA	SLOVENSKE NOVICE	SKUPAJ
POROČEVALNA BESEDILA	5	2	4	-	11
PRESOJEVALNA BESEDILA	2	1	2	-	5
SKUPAJ	7	3	6	-	16

V izbranem gradivu smo analizirali štirinajst različnih konceptualnih metafor, s pomočjo katerih novinarji upovedujejo nogomet. Če pogledamo rezultate, z lahkoto razberemo, da novinarji pri poročanju o nogometu najpogosteje uporabljajo besedišče s področja vojne, kar smo zasledili v 73 primerih oz. 17,63 odstotkih vseh konceptualnih metafor. Zelo pogosta je tudi uporaba besedišča s področja denarnih ustanov (62 primerov oz. 14,98 %), primerjanje nogometa z odrsko igro (55 primerov oz. 13,29 %) in nogometa kot šaha (46 primerov oz. 11,11 %). Nasprotno pa smo ugotovili, da se novinarji pri poročanju o nogometu najredkeje zatekajo k uporabi konceptualnih metafor NOGOMET JE PRAVLJICA (trije primeri), NOGOMETNA EKIPA JE STROJ (pet

primerov), NOGOMET JE BOLNIK (sedem primerov) in NOGOMET JE RASTLINA (12 primerov).

Z rezultati, ki smo jih dobili pri analizi konceptualnih metafor, pa lahko odgovorimo na eno temeljnih vprašanj, ki smo si jih zastavili v uvodu diplomske naloge, in sicer s katerih področij novinarji črpajo besedišče pri poročanju o nogometu. Pri konceptualnih metaforah smo spoznali, da lahko določeno abstraktno miselno področje lažje dojamemo v okviru drugega, bolj konkretnega. Tako smo že ugotovili – pa poudarimo še enkrat –, da lahko nogometno besedišče razumemo v okviru drugih, bolj konkretnih področij. Po analizi sodeč gre na prvem mestu za besedišče s področja vojne, sledijo pa mu besedišče denarnih ustanov in primerjanja nogometa z odrsko igro. V naslednji preglednici podrobneje prikazujemo pogostnost konceptualnih metafor, ki smo jih zasledili v našem gradivu.

Tabela 5.21: Pogostnost konceptualnih metafor, povezanih z nogometom

	ŠTEVILO	ODSTOTEK
NOGOMET JE VOJNA	73	17,63 %
NOGOMET JE DENARNA USTANOVA	62	14,98 %
NOGOMET JE ODRSKA IGRA	55	13,29 %
NOGOMET JE ŠAH	46	11,11 %
NOGOMET JE ZGRADBA	34	8,21 %
NOGOMET JE GLASBA	32	7,73 %
NOGOMET JE IGRA NA SREČO	28	6,76 %
NOGOMET JE POTOVANJE	24	5,80 %
NOGOMET JE HRANA	17	4,11 %
NOGOMET JE RELIGIJA	16	3,86 %
NOGOMET JE RASTLINA	12	2,90 %
NOGOMET JE BOLNIK	7	1,69 %
NOGOMETNA EKIPA JE STROJ	5	1,21 %
NOGOMET JE PRAVLJICA	3	0,72 %
SKUPAJ	414	100 %

5.3 Športnoporočevalski aktualizmi glede na jakost stilne zaznamovanosti

Pri analizi poročanja o nogometu pa smo lahko pozorni tudi na drugačno branje, in sicer lahko kot osnovni kriterij predpostavimo jakost stilne zaznamovanosti. Tudi pri tej analizi, kjer bomo športnoporočevalske aktualizme razporejali glede na jakost stilne zaznamovanosti, bomo sledili Koroščevi razdelitvi, o kateri smo že govorili v tretjem poglavju. Korošec (2005) športnoporočevalske aktualizme umešča v tri skupine: v prvo uvršča aktualizme od terminov k žargonizmom, v drugo aktualizme od splošnih k posamičnim in v tretjo aktualizme od navdušenja k vznesenosti. V nadaljevanju bomo predstavili nekaj primerov vsake izmed podskupin, več primerov pa je navedenih v prilogah A (poročevalna besedila) in B (presojevalna besedila).

5.3.1 AKTUALIZMI OD TERMINOV K ŽARGONIZMOM

V to skupino sodijo aktualizmi, kjer tvorec označuje na nov, po možnosti krajši način in besedilo aktualizira v smislu žargonskosti. Gre torej za najbolj tipične besede in besedne zveze, ki zaznamujejo nogometni jezik.

❖ Poročevalna besedila:

»Ko ga **je** (Cesarja, o. p.) po eni **od spodaj iz kota preskočil Halliche**, je bil Handanovič že premagan, ja **je jabulani** na srečo **oddrvel tik ob levi vratnici**.« (Suhadolnik 2010ah, Delo)

»Garal za kolektiv, a čakamo na njegovo **eksplozijo z goli**, saj je dvakrat zgrešil žogo, v **finišu tekme pa je imel na glavi žogo za zmago**.« (Okorn 2010aa, Dnevnik)

»... **je reprezentančni dres oblekel** že enaintridesetič.« (B. O. 2010, Ekipa)

»Če **bodo** danes podobno **težke noge imeli** igralci **soccerja** s sosednje strani velike luže, se slovenskim gostincem obeta velik zaslužek.« (J. Z. 2010b, Slovenske novice)

❖ Presojevalna besedila:

»V pravem trenutku **je usodo o končnem rezultatu vzel v svoje roke in z natančnim strelom zatresel mrežo** ...« (Tamše 2010c, Delo)

»Slovenija ima **udarno prvo enajsterico, klop je še prekratka.**« (Okorn 2010an, Dnevnik)

»Slovenija **je zabijala** že pred osmimi leti v Južni Koreji ...« (Obrez 2010č, Ekipa)

Tako v poročevalnih kot v presojevalnih besedilih smo zasledili mnogo aktualizmov, ki jih Korošec (2005) umešča v skupino, ki prehaja od terminov k žargonizmom. Gre torej za jezikovna sredstva, ki najbolj tipično predstavljajo športni jezik, konkretnije nogometni jezik. Besedne zveze, kot so *zatresti mrežo, ogroziti nasprotnikova vrata, zabiti gol, obleči reprezentančni dres ...* so znane široki množici ljudi, ne zgolj nogometšem in ljubiteljem nogometa. Prav tako so splošno znani izrazi *izgubljena žoga, avt, predložek, merjenje moči, okroglo usnje ...* To pa so tudi besede oz. besedne zveze, ki smo jih v gradivu zasledili mnogokrat, saj so se določeni izrazi pogosto ponavljali. To se nam zdi razumljivo, saj smo analizirali prispevke, ki so izšli v obdobju več tednov in ker so novinarji večino časa ubesedovali enake dogodke, ni presenetljivo, da so uporabljali mnogo (ponavljajočih se) žargonskih besed s področja nogometa.

Po drugi strani pa smo zasledili nekaj primerov, kjer so tuje besede ostale nepodomačene: *out, sparing partner, outsider, jabulani, soccer*. V podpoglavju 3.5 (Jezik v športnem novinarstvu) smo povedali, da so športni novinarji eni izmed največjih »skrunilcev jezika«. Kljub temu pa pozdravljamo uporabo tujih besed, ki še nimajo slovenskega prevoda, npr. *jabulani*³⁸ in zelo verjetno se bo beseda kot takšna ohranila v slovenščini. Nasprotno pa nas v besedilu motijo neprevzete besede, ki imajo ustrezne prevode v slovenščini (četudi izhajajo iz tujih jezikov): *avt (izven igrišča), aktivni sodelavec, nepomemben tekmovalec, nogomet*.

Tovrstne športnoporocevalske aktualizme, tj. besede oz. besedne zveze z najnižjo stopnjo stilotvornega sredstva, smo – kot smo že omenili – zasledili zelo pogosto v vseh analiziranih časnikih. V poročevalnih besedilih smo športnoporocevalske aktualizme najpogosteje zasledili v Delu (71), nato v Slovenskih novicah (29) in Ekipi (28), najredkeje pa smo jih našli v časniku Dnevnik (19). Pri analizi presojevalnih besedil pa

³⁸ Jabulani je posebna (nepredvidljiva) nogometna žoga, ki so jo izdelali posebej za nogometno svetovno prvenstvo v Južni Afriki.

smo tovrstne aktualizme zasledili najpogosteje v Dnevniku (13), sledita pa Ekipa (10) in Delo (9).

Tabela 5.22: Aktualizmi od terminov k žargonizmom

	DELO	DNEVNIK	EKIPA	SLOVENSKE NOVICE	SKUPAJ
POROČEVALNA BESEDILA	71	19	28	29	147
PRESOJEVALNA BESEDILA	9	13	10	-	32
SKUPAJ	80	32	38	29	179

5.3.2 AKTUALIZMI OD SPLOŠNIH K POSAMIČNIM

S tovrstnimi aktualizmi se tvorec izogiba ponovitvam imen športnikov ali nazivov klubov oz. reprezentanc.

❖ Poročevalna besedila:

Preimenovanje slovenske reprezentance s slovensko izbrano vrsto:

»Tako je bilo tudi s **slovensko izbrano vrsto** ...« (Uroševič 2010, Delo)

»**Slovenska izbrana vrsta** je pohod na svetovno prvenstvo začela pod njegovim vodstvom ...« (Okorn 2010p, Dnevnik)

Preimenovanje slovenske reprezentance z izbranci selektorja Matjaža Keka:

»**Izbranci Matjaža Keka** se bodo v petek z njo spopadli v Johannesburgu ...« (G. H. 2010a, Slovenske novice)

Podobno lahko razumemo tudi izrazje, ki ga uporabljajo v Dnevniku:

»**Varovanci selektorja Matjaža Keka** so bili proti **Otočanom** v podrejenem položaju ...« (Okorn 2010 aj, Dnevnik)

Preimenovanje reprezentanc z imeni držav, ki jih zastopajo, oz. z imenovanjem prebivalcev določene države:

»... da **Angleže** proti **Sloveniji** čaka neprebojen obrambni zid ...« (S. V. et al 2010, Delo)

»**Velika Amerika** proti **mali veliki Sloveniji**. To bo spektakel. Vedo, da smo **Ruse**.« (Obrez 2010b, Ekipa)

Preimenovanje reprezentanc z imenom enega igralca in »družine«:

»Po obdobju zadržanih napadov **Landona Donovana & Co.** ter hkrati premalo ambiciozni igri **Kekovih fantov** je ...« (Suhadolnik 2010u, Delo)

»... bi lahko po včerajšnji zreli predstavi **Korena & Co.** kljub aktualni krizi nedvomno **apreciiral** ...« (Suhadolnik 2010i, Delo)

Preimenovanje slovenske reprezentance z drugimi izrazi:

Spodaj navajamo primere samo nekaterih drugih izrazov, s katerimi so novinarji preimenovali slovensko reprezentanco, čeprav je teh še obilo več:

»Morebitna zmaga »**janezov**« in poraz **ZDA** proti **Angliji** ...« (Suhadolnik 2010a, Delo)

»S terenskim vozilom se je **23 slovenskih hrabrih kraljev športa** navdušeno prevažalo med kralji živali in tudi božalo levje mladiče ...« (Okorn 2010m, Dnevnik)

»Slednje je **četa selektorja Matjaža Keka** odigrala tako dobro ...« (Bohorič 2010e, Ekipa)

Preimenovanje alžirske reprezentance:

Novinarji so alžirsko reprezentanco najpogosteje (in v vseh analiziranih časnikih) preimenovali v »puščavske lisice«, za Alžirce pa smo našli še drugačna preimenovanja:

»... na kateri so **puščavske lisice** zmagale z golom iz enajstmetrovke ...« (Okorn 2010e, Dnevnik)

»**Kekovi fantje** nadzorovano nad **Arabce**« (Suhadolnik 2010f, Delo)

»... so le nekaj pomanjkljivosti v igri **zelenih**, zaradi česar ...« (alžirske reprezentance) (Zore 2010a, Slovenske novice)

Preimenovanje ameriške reprezentance:

Ameriška reprezentanca je najpogosteje preimenovana v »jenkije«, smo pa našli zanjo tudi druga poimenovanja:

»... so **gringos** slovensko previdni.« (Zore 2010b, Slovenske novice)

»... ki so jih kot po pravilu izgubljali proti »čezoceanem.« (Bohorič 2010l, Ekipa)

»Zadovoljstvo v **moštvu** »zvezd in črt« je toliko večje ...« (Tamše 2010č, Delo)

Preimenovanje angleške reprezentance:

Najpogostejše preimenovanje za angleško reprezentanco je »trije levi«, se pa v analiziranem gradivu pojavljajo tudi drugačna preimenovanja:

»... in več kot 30.000 privržencev **treh levov** so ...« (Zore 2010d, Slovenske novice)

»... ali bo lahko igral v jutrišnjem merjenju moči z **borci Fabia Capella**.« (Suhadolnik 2010ac, Delo)

»... je **angleške leve** podžgal Fabio Capello.« (Okorn 2010aj, Dnevnik)

»**Beatli** so vendarle brez konkurence« (Bohorič 2010i, Ekipa)

Preimenovanje posameznih nogometašev:

Nogometaši so v večini primerov preimenovani z vzdevki,³⁹ smo pa našli tudi bolj izvorna preimenovanja:

»... o odlični pripravljenosti **trboveljske lokomotive na desni strani igrišča**.« (Brečka) (Suhadolnik 2010e, Delo)

»**Slovenska hobotnica**, ki je bila do Korenovega gola prvo ime slovenske vrste ...« (Handanovič) (Okorn 2010j, Dnevnik)

❖ Presojevalna besedila:

V presojevalnih besedilih smo zasledili podobne primere kot v poročevalnih,⁴⁰ našo pozornost pa je pritegnilo pogosto preimenovanje slovenske reprezentance s Platinasti v Ekipi:

»Za vse doslej: hvala, **Platinasti!!!**« (Obrez 2010č, Ekipa)

»Z leti bodo sedanji dosežki **Platinastih** zgolj pridobivali na veljavi.« (Obrez 2010d, Ekipa)

³⁹ Zelo pogosto, sploh v Delu, so vzdevki nogometašev navedeni med narekovaji.

⁴⁰ Podrobnejša analiza je v prilogah A (poročevalna besedila) in B (presojevalna besedila).

Tako kot v prejšnji skupini smo tudi v skupini aktualizmov, ki prehajajo od splošnih k posamičnim, zasledili mnogo športnoporočevalskih aktualizmov, tako v poročevalnih kot v presojevalnih besedilih. V največ primerih se preimenovanja nanašajo na slovensko nogometno reprezentanco (*slovenska izbrana vrsta, izbranci selektorja Matjaža Keka, Kekovi fantje ...*), pa tudi alžirsko (*puščavske lisice, Arabci*), ameriško (*jenkiji, gringos, moštvo zvezd in črt*) in angleško (*moštvo Fabia Capella, trije levi, Albion*), s katerimi je Slovenija igrala na svetovnem prvenstvu v skupini C. Pogosto smo zasledili tudi preimenovanja za posamezne nogometaše, kot so vzdevki *Cesi, Rade, Dado ...* V Delu omenjene vzdevke običajno navajajo v navednicah, medtem kot tega v drugih časnikih nismo zasledili. Bolj izvirna so preimenovanja *trboveljska lokomotiva na desni strani igrišča (Brečko), slovenska hobotnica (Handanovič) ...* Tovrstna preimenovanja potrebujejo tudi razlago oz. predvidljivo sobesedilo, iz katerega je razvidno, za katerega nogometaša gre.

Pogosta raba tovrstnih aktualizmov je prisotna v vseh tiskanih medijih in v obeh novinarskih zvrsteh: pri analizi poročevalnih besedil smo največ primerov zasledili v Delu (59), nato v Ekipi (26), najmanj pa v Slovenskih novicah (19) in Dnevniku (17). V presojevalnih besedilih pa smo največ preimenovanj našli v Ekipi (32), nato v Delu (14) in v Dnevniku (7).

Tabela 5.23: Aktualizmi od splošnih k posamičnim

	DELO	DNEVNIK	EKIPA	SLOVENSKE NOVICE	SKUPAJ
POROČEVALNA BESEDILA	59	17	26	19	121
PRESOJEVALNA BESEDILA	14	7	32	-	53
SKUPAJ	73	24	58	19	174

5.3.3 AKTUALIZMI OD NAVDUŠENJA K VZNESENOSTI

Pri tej skupini aktualizmov gre za športnoporočevalske aktualizme z najvišjo stopnjo stilotvornega sredstva. Na tem mestu lahko potegnemo vzporednico s tistimi aktualizmi, za katere smo v razdelkih 2.1.2 oz. 5.1.2 dejali, da besedilo vrednotijo, saj tudi s pričujočimi aktualizmi, s katerimi tvorec izraža lastno stališče, besedilo zaznamujejo, ga vrednotijo, mu dodajo lastno interpretacijo.

❖ Poročevalna besedila:

»**Enajst slovenskih davidov** ima zgodovinsko priložnost za uvrstitev med 16 najboljših ekip na svetu, le zmaga nad **enajstimi ameriškimi goljati** pa **Slovincem prinaša pot med zvezde** že po drugem kolu predtekmovanja.« (Suhadolnik 2010s, Delo)

»Na desnem boku **je** nervoznega Dempseya **zakopal globoko v trboveljski rudnik**.« (Okorn 2010aa, Dnevnik)

»**Noro, noro noro!** Že samo dejstvo, da smo prišli v tak položaj, da smemo o tem sploh sanjati, je neprecenljivo, je **odbito do obisti**.« (Obrez 2010c, Ekipa)

»**Medtem ko so Slovenski nogometaši /.../ ameriško predrzni /.../ je izbrana vrsta ZDA slovensko previdna**« (Zore 2010b, Slovenske novice)

❖ Presojevalna besedila:

»... na povratni tekmi pa **je moštvo** Bojana Prašnikarja **neslavno pokleknilo** na štadionu za Bežigradom (0:1), do takrat **nepremagljiva trdnjava se je sesula na smetišče zgodovine**.« (Tamše 2010d, Delo)

»Pride **nevihta**, ko **jo je nekako treba preživeti**.« (neuspešna igra) (Udovič 2010c, Dnevnik)

»**Moji občutki** po koncu sredine drame so bili tako **(z)mešani, kot denimo sladko-kisla omaka, ki navkljub (z)mešanim okusom ugaja**.« (Pejčič 2010, Ekipa)

Zgoraj navedeni primeri so le nekateri izmed mnogih, ki kažejo na avtorjevo sposobnost bogatega izražanja, saj v to skupino sodijo aktualizmi, ki so avtorsko najbolj učinkoviti. Hkrati pa novinarji z njimi izrekajo svoj subjektiven odnos, torej je za to skupino aktualizmov še posebej značilna udeležba avtorja v besedilu. Novinarji z izbranimi

jezikovnimi sredstvi in z iznajdljivimi aktualizmi – od metafor in frazemov do ekspresivnih in pogovornih besed – bolj ali manj izrazito vrednotijo besedilo in s tem vplivajo na bralce. Hkrati pa s tem, ko poročajo o nogometu, (so)ustvarjajo športnoporočevalski stil.

Sicer pa smo tudi tovrstne športnoporočevalske aktualizme, ki so na najvišji stopnički glede na jakost stilne zaznamovanosti, našli tako v poročevalnih kot v presojevalnih besedilih. Pri prvih smo največ aktualizmov zasledili v Ekipi (63), nato v Delu (47) in Dnevniku (37), najmanj pa v Slovenskih novicah (16). Pri analizi presojevalnih besedil smo največ primerov prav tako našli v Ekipi (24), malo manj pa v Dnevniku (18) in Delu (17).

Tabela 5.24: Aktualizmi od navdušenja k vznesenosti

	DELO	DNEVNIK	EKIPA	SLOVENSKE NOVICE	SKUPAJ
POROČEVALNA BESEDILA	47	37	63	16	163
PRESOJEVALNA BESEDILA	17	18	24	-	59
SKUPAJ	64	55	87	16	222

K aktualizmom od navdušenja k vznesenosti pa uvrščamo tudi zglede, ki kažejo na avtorjevo izrazito navdušenje spričo določene športne ekipe. Po pričakovanjih so tudi slovenski novinarji, ki so poročali s SP v Južni Afriki, svoja besedila vrednotili v prid slovenske reprezentance ter izražali negativen odnos do nasprotnikov, s katerimi so Slovenci tekmovali na omenjenem SP. V nadaljevanju prikazujemo nekatere izmed najbolj očitnih primerov vrednotenja, ki smo jih zasledili v gradivu.

»Alžirci namreč v nobenem trenutku dvoboja /.../ niso pokazali, da jih zanima zmaga, res so delovali neambiciozno. Toda podobno je bilo že večkrat, pa so se »puščavske lisice« nemalokrat izvlekle. Tako je bilo v dodatnih kvalifikacijah za Južno Afriko proti

Egiptu, ko so jih vzhodni bratje povsem zasenčili, nadigrali, a je splet srečnih okoliščin, golov iz prekinitev in fanatične navijaške podpore rojakov le omogočili njihov prihod na svetovno prvenstvo. Kako so se šele izvlekli Alžirci na januarskem afriškem prvenstvu! Nikjer jih ni bilo, s 3:0 jih je razbil celo Malavi, a so vseeno prišli do polfinala, ko so se jim oddolžili Egipčani s sramotnih 4:0 ...» (Suhadolnik 2010l, Delo)
»Kako veličastna je prva slovenska zmaga na svetovnih prvenstvih ...« (Okorn 2010l, Dnevnik)

»Toliko časa, več mesecev ali kar let so garali za uspeh majhne državice s sončne strani Alp, nato pa jim je velikanska Amerika vse vzela v 91. minuti, 180 sekund do sanjskega razpleta. Prava športna tragedija.« (Bohorič 2010i, Ekipa)

S temi primeri lahko tudi potrdimo izhodiščno predvidevanje, da slovenski novinarji niso (zgolj) objektivni poročevalci z nogometnega svetovnega prvenstva, ampak so hkrati navijači slovenske nogometne reprezentance. Še več primerov, kjer novinarji povečujejo domačo reprezentanco in kjer obenem ne najdejo preveč lepih besed o slovenskih nasprotnikih, navajamo na koncu prilog A in B.

Na tem mestu lahko tudi potrdimo tezo, da je prevladujoča vloga aktualizacije v besedilih vrednotenje in ne popestritev besedil. V začetku empiričnega dela diplomske naloge smo v podpoglavju 5.1 analizirali primere obojega (43 primerov popestritev besedil in 59 primerov vrednotenja), v tem podpoglavju pa smo našli še številne druge primere, ki jasno kažejo na avtorjevo oz. novinarjevo vrednotenje besedila, in sicer ne glede na novinarsko zvrst.

Po analizi športnoporocevalskih aktualizmov glede na jakost stilne zaznamovanosti pa lahko tudi odgovorimo na vprašanje, v kateri izmed treh skupin se pojavlja največ aktualizmov. Največ smo jih zasledili v tretji skupini, ki prehaja od navdušenja k vznesenosti, kjer smo našli kar 222 zgledov, presenetljivo največ v Ekipi (87), sledita pa ji Delo (64) in Dnevnik (55). Na drugo mesto lahko uvrstimo aktualizme od terminov k žargonizmom s 179 primeri, največ v Delu (80), nato pa v Ekipi (38) in Dnevniku (32).

Zelo visoko pa so tudi aktualizmi od splošnih k posamičnim, saj smo zasledili kar 174 primerov, največ v Delu (73), nato pa v Ekipi (58) in v Dnevniku (24).

Tabela 5.25: Pogostnost športnoročevalskih aktualizmov glede na jakost stilne zaznamovanosti

	ŠTEVILO	ODSTOTEK
AKTUALIZMI OD TERMINOV K ŽARGONIZMOM	179	31,13 %
AKTUALIZMI OD SPLOŠNIH K POSAMIČNIM	174	30,26 %
AKTUALIZMI OD NAVDUŠENJA K VZNESENOSTI	222	38,61 %
SKUPAJ	575	100 %

6 ZAKLJUČEK

V diplomski nalogi smo na primeru poročanja o lanskem nogometnem svetovnem prvenstvu raziskovali aktualizacijo v slovenskih tiskanih medijih *Delo*, *Dnevnik*, *Ekipa* in *Slovenske novice*. Aktualizirana jezikovna sredstva smo pričakovali v vseh omenjenih časnikih, saj so novinarjevo največje orožje v tiskanih medijih ravno besede.

Glede na izbor besed delimo poročevalska besedila na poročevalna in presojevalna: v poročevalnih besedilih se vpliv avtorja oz. njegovo mnenje naj ne bi odražalo v izboru jezikovnih sredstev. Nasprotno pa velja za presojevalna besedila, saj je v njih s svojimi mnenji in vrednotenji prisoten tvorec besedila. Ker vemo, da aktualizacija pomeni novo, svežo, nenavadno rabo jezikovnih sredstev, s katero tvorec besedila ukinja distanco z naslovnikom, lahko potrdimo, da je aktualizacija glede na teorijo novinarskih žanrov značilna za presojevalna besedila.

A kasneje smo v poglavju o športnem novinarstvu ugotovili, da športni poročevalci pri poročanju o športu – tudi o nogometu – pogosto odstopajo od objektivnega poročanja in svoja besedila začnejo vrednotiti. Ravno zaradi povedanega smo analizirali tako

poročevalna kot presojevalna besedila, saj je razumljivo, da lahko športni novinarji prenesejo dogajanje s športnih igrišč v časopise in s tem v domove bralcev čim bolj zanimivo ravno z živobarvnimi in slikovitimi opisi, torej z aktualizmi.

Presojevalna besedila bi sicer morala zadostovati za raziskavo aktualizmov, vendar smo pričakovali pogosto rabo aktualiziranih jezikovnih sredstev tudi v poročevalnih besedilih, zato smo jih vključili v raziskavo. Nenazadnje je bilo teh besedil bistveno več kot presojevalnih⁴¹ in ugotovili smo, da se aktualizacija pogosto pojavlja v obeh novinarskih zvrsteh: v 123 poročevalnih besedilih smo zasledili 742 aktualiziranih jezikovnih sredstev, medtem ko smo v 44 presojevalnih besedilih našli 247 aktualizmov. Zaradi različnih obsegov novinarskih prispevkov je težko določiti, v kateri novinarski zvrsti so aktualizirana jezikovna sredstva pogostejša glede na sobesedilo, lahko pa izračunamo, da smo v poročevalnih besedilih zasledili v povprečju šest aktualizmov na prispevek, v presojevalnih besedilih pa je delež za malenkost manjši (5,6 aktualizma na prispevek).

V gradivu se torej izbor jezikovnih sredstev ne razlikuje glede na poročevalsko zvrst. V presojevalnih besedilih, kjer imajo avtorji veliko svobode pri izbiri jezikovnih sredstev, bi se lahko k rabi aktualizmov zatekali pogosteje oz. uporabljali bolj kreativna in izvirna jezikovna sredstva, nasprotno pa aktualizme pogosto najdemo v poročevalnih besedilih, kjer teorija tega ne predvideva. Tudi Gaja Červ (2008, 139) navaja Kalin Golobovo, ki ugotavlja, da je glede na ločevalno normo raba aktualizmov mogoča le v presojevalnih (avtorskih, interpretativnih) besedilih, vendar je sama pri raziskavi metafor v petih slovenskih dnevnikih⁴² ugotovila, da so metafore kot vrsta aktualizmov prisotne v obeh poročevalskih zvrsteh in jih je celo več v poročevalnih besedilih. Tudi mi smo na podlagi raziskave ugotovili, da se aktualizmi – ne zgolj metafore – pojavljajo v obeh zvrsteh in tudi v našem gradivu so bili pogostejši aktualizmi v poročevalnih besedilih.

Nanje oz. konkretnije na metafore v poročevalnih besedilih, kot navaja Červova (2008, 146), vpliva zahteva novinarskega diskurza po »jasnosti, stvarnosti, objektivnosti in

⁴¹ Analizirali smo 123 poročevalnih (73,6 %) in 44 presojevalnih (26,4 %) novinarskih prispevkov.

⁴² Raziskava je bila opravljena v okviru njenega diplomskega dela *Metafora v poročevalskih besedilih: analiza strukture, rabe in funkcije* (2006).

informativnosti besedil.« Torej je njihov pomen enoumen in vnaprej določen, da ga bralci lahko razumejo. Avtorica nadaljuje, da si novinarji poročevalnih besedil prizadevajo za čim bolj jasno in nedvoumno besedilo, zato pogosto označujejo metafore z navednicami, kar se Červovi zdi moteče.⁴³ Tudi mi smo ugotovili, da v časniku *Delo* metafore pogosto označujejo z navednicami, medtem ko v drugih analiziranih časnikih (razen redkih izjem) tega nismo zasledili.

Gaja Červ (2008, 146) ugotavlja, da so med najpogostejšimi metaforami v poročevalstvu konceptualne metafore, ki smo jih v tem delu tudi analizirali, in pa metafore, ki so del frazemov. Po pričakovanju smo ugotovili, da je z aktualizmi najbolj izpolnjen časnik *Delo*, medtem ko smo več aktualizmov pričakovali tudi v *Dnevniku*, kjer je jezik besedil precej skop; zasledili smo sorazmerno malo aktualizmov.

Obilico aktualizmov pa smo našli v *Slovenskih novicah* in predvsem v *Ekipi*, in sicer kot pogovorno leksiko. Oba omenjena časopisa sta znana po uporabi neformalnega in pogovornega jezika, s katerim novinarji navezujejo stik z bralci. Prav tako smo v obeh časopisih zasledili mnogo frazemov, s katerimi avtorji (ne)posredno izražajo vrednostne sodbe tudi v poročevalnih besedilih, kjer teorija tega ne predvideva. G. Červ (2008, 146) je pri analizi časopisov ugotovila, da je uporaba frazemov najbolj pogosta v *Slovenskih novicah*, mi pa smo analizirali tudi dnevnik *Ekipa* in ugotovili, da se novinarji iz te revije zatekajo k uporabi frazemov še pogosteje kot v *Slovenskih novicah*. V obeh časopisih smo zasledili tudi nižje pogovorne besede in vulgarizme, medtem ko predvidevamo, da tovrstnih izrazov z izrazito negativnim prizvokom ne dovoljujejo v uredništvih bolj resnih časopisov *Delo* in *Dnevnik*, saj jih tam nismo zasledili.

Pri analizi gradiva smo ugotovili, da se *Ekipa* precej razlikuje od drugih analiziranih časnikov. Po eni strani zaradi dejstva, da gre za edini športni dnevnik v Sloveniji, po drugi strani pa zaradi izjemno nekakovostnih novinarskih prispevkov. Poročevalna in presojevalna besedila so fizično sicer ločena,⁴⁴ a med branjem enih in drugih nismo ugotovili nobenih razlik: v obojih se uporablja pogovorni jezik z mnogo frazemi. Zakaj

⁴³ Beseda v navednicah povzroča zmedo, ker ne vemo, ali je citirana ali je v navednicah zgolj zaradi tega, ker je stilno zaznamovana.

⁴⁴ Presojevalna besedila so v poševnem tisku.

so v Ekipinih prispevkih popolnoma zabrisane meje med poročevalskima zvrstema, lahko sklepamo na več načinov, dejanske razloge bi lahko ugotovili s poglobljenimi intervjuji ali anketami, zato v nadaljevanju navajamo le nekaj možnih razlogov.

Najprej so seveda za svoje poročanje odgovorni novinarji, ki pa morda niso izobraženi. V športnem novinarstvu se namreč pogosto dogaja, da novinarji prihajajo iz vrst nekdanjih športnikov oz. športnih zanesenjakov in nimajo formalne izobrazbe. To lahko vpliva na nepoznavanje teorije novinarskih žanrov, torej je možno, da novinarji ne vedo, katere so značilnosti posameznih žanrov: kaj je značilnost vesti, kaj poročila in kaj komentarja.

Drugi razlog so lahko hitri roki, ki v športnem novinarstvu vedno tarejo novinarje. Če ti poročajo o večerni tekmi in imajo po tekmi na voljo le nekaj minut, da napišejo prispevek, težko v tako kratkem času napišejo kakovostno besedilo. Če novinarji uporabljajo ekspresivna jezikovna sredstva in frazeme, ki so bralcem poznani, z njimi lažje navezujejo stik in se jim s svojim »stilom« približajo. Tretji možni razlog, da v Ekipi beremo nekakovostne prispevke, so slabi lektorji ali njihova odsotnost. Mogoče je, da so besedila slabo lektorirana, zelo verjetno pa je, da nekatera sploh niso.

Ekipa ima ob slabi novinarski kakovosti to srečo, da je edini športni dnevnik v našem jeziku,⁴⁵ in verjetno je to eden glavnih razlogov, da izhaja že petnajst let. Naslednji je ta, da so bralci Ekipe manj zahtevni kot npr. bralci Dela in Dnevnika, saj so športne vsebine lahkotne in bolj razumljive neizobraženemu bralcu. Torej tudi prodaja ne trpi zaradi slabih novinarskih prispevkov.

V nadaljevanju bomo predstavili in razložili ugotovitve empiričnega dela diplomske naloge.

Ugotovili smo, da se aktualizacija v besedilih odraža na dveh ravneh: po eni strani novinarji z aktualiziranimi jezikovnimi sredstvi besedilo poživljajo, mu dajejo poseben stil, medtem ko po drugi strani aktualizacija pomeni orodje vrednotenja. Spoznali smo, da športni novinarji – tudi pri poročanju o nogometu – pogosto upovedujejo enake ali

⁴⁵ V Sloveniji so sicer zelo priljubljene hrvaške Sportske novosti.

podobne okoliščine in se zaradi popestritve besedila – da ni vedno enako suhoparno – zatekajo k uporabi aktualizmov. Bralce privabljajo s preišljeno izbranimi naslovi (interpunkcijski naslovi, obnovitve v časopisnih naslovih) oz. uporabljajo razne figure, med katerimi v analiziranih besedilih izstopa zlasti oksimoron. Novinarji pa se ne zatekajo k uporabi aktualizmov zgolj v naslovih, temveč tudi v besedilih. Najpogosteje smo zasledili perifraze oz. odprave ponovitev, našli smo tudi nekaj zgledov evfemizmov in neologizmov. Redkeje smo zasledili otroške oz. ljubkovalne besede in le en arhaizem.

Bolj očitna vloga aktualizacije v besedilih pa je vrednotenje. S poljubnim izborom jezikovnih sredstev novinar lahko izraža subjektivno stališče, besedilo vrednoti in z njim vpliva na naslovnika. Besedilo po eni strani vrednoti z uporabo ekspresivnih in (nižjih) pogovornih besed, z vulgarizmi, frazemi, metaforami, metonimijami ... po drugi strani pa z izborom subjektivnih jezikovnih sredstev, s katerimi besedilu daje lastno interpretacijo. Že od samega začetka smo predpostavljali, da bomo to vlogo aktualizacije v gradivu zasledili pogosteje kot popestritev, saj smo v diplomski nalogi analizirali novinarske prispevke o slovenski nogometni reprezentanci in smo pričakovali, da so se avtorji besedil z njo poistovetili. Da je v analiziranem besedilu vloga vrednotenja pogostejša kot vloga popestritve besedila, smo nakazali že na začetku analize (v gradivu smo našli 43 primerov popestritve besedila in 59 primerov vrednotenja), potrdili pa ob koncu empiričnega dela, ko smo obravnavali še mnoge druge aktualizme, ki prav tako kažejo na vrednotenje besedila.

Drugi del raziskave smo namenili analizi konceptualnih metafor, ki v okviru kognitivne lingvistike določajo, da lahko bolj abstraktno miselno področje dojemamo v okviru drugega, bolj konkretnega. Metafore so del našega konceptualnega sistema, so torej del našega mišljenja. Naslanjajoč se na diplomsko delo Katje Petan (2004), smo ugotovili, da lahko nogomet, ki je bil tema analiziranih novinarskih prispevkov, razložimo z besedami z drugih pojmovnih področij. Nogomet smo povezali z vojno, odrsko igro, glasbo, igrami na srečo, šahom, denarno ustanovo, hrano, religijo, bolnikom, potovanjem, strojem, glasbo ... V gradivu smo zasledili 414 konceptualnih metafor s štirinajstih različnih področij in najpogostejše so bile ravno tiste, ki razumejo nogomet v

okviru izrazja s področja vojne (74 metafor oz. 17,63 % vseh konceptualnih metafor), denarne ustanove (62 metafor oz. 14,98 %) in odrske igre (55 metafor oz. 13,29 %). Izvor konceptualnih metafor je torej zelo raznolik – od besed z zelo negativnim prizvokom (žrtev, strelec) do pravljic, pa vendar imajo vse skupnega imenovalca: najbolj priljubljen šport na svetu.

Na koncu empiričnega dela diplomske naloge smo razporedili aktualizme v tri skupine po merilu, ki ga Korošec (2005) imenuje intenzifikacija oz. jačenje stilotvornega sredstva, in sicer od šibkejših k krepkejši stopnji opaznosti. Sem spadajo aktualizmi, ki prehajajo od terminov k žargonizmom, od splošnosti k posamičnosti in od navdušenja k vznesenosti.

S prvimi tvorec označuje na nov, po možnosti krajši način in besedilo aktualizira v smislu žargonskosti. Tovrstne aktualizme smo zasledili v 179 primerih in nekateri so se večkrat tudi ponavljali. To se nam zdi razumljivo, saj smo analizirali prispevke, ki so izšli v obdobju enega meseca, ko so novinarji pretežno ves čas upovedovali enake oz. podobne dogodke.

Z aktualizmi od splošnih k posamičnim se tvorec izogiba ponovitvam imen športnikov ali nogometnih reprezentanc. Ker smo analizirali prispevke o slovenski nogometni reprezentanci, so seveda akterji ves čas bili isti. Ista reprezentanca, isti nogometaši, isti selektor, isti nasprotniki. Predpostavljamo, da so bili ravno zaradi tega tovrstni aktualizmi tako zelo pogosti, saj smo zasledili kar 174 primerov. Slovensko reprezentanco so novinarji najpogosteje preimenovali z *izbrano vrsto*, *izbranci selektorja Matjaža Keka*, *Slovenci*, *Koren & družčina* ... Hkrati so novinarji poiskali preimenovanja za tekmece naše reprezentance in za posamezne nogometaše ter selektorja.

Z aktualizmi od navdušenja k vznesenosti novinarji izražajo lastno stališče in besedilu dajejo svojevrstno interpretacijo. Tovrstnih besedil je bilo izmed trojice pravkar omenjenih v našem gradivu⁴⁶ največ, kar 222. Tako lahko sklenemo, da so v

⁴⁶ Vse zglede navajamo v prilogah A (poročevalna besedila) in B (presojevalna besedila).

analiziranem gradivu glede na jakost stilne zaznamovanosti najpogosteje zastopani športnoporočevalski aktualizmi od navdušenja k vznesenosti (222 zgledov oz. 38,61 %), sledijo pa jim aktualizmi od terminov k žargonizmom (179 zgledov oz. 31,13 %) in tesno za njim še aktualizmi od splošnih k posamičnim (174 zgledov oz. 30,26 %).

Z analizo besedil smo lahko odgovorili na vsa predhodno postavljena vprašanja in tudi potrdili naša predvidevanja, ne moremo pa potrditi teze, ki smo si jo zastavili v uvodu diplomskega dela. Želeli smo namreč ugotoviti, koliko se raba aktualiziranih besedil razlikuje glede na določeni tiskani medij. Največ aktualiziranega besedja smo pričakovali v resnih časopisih Delu in Dnevniku, kjer je največ komentarjev in uvodnikov,⁴⁷ najmanj pa v Slovenskih novicah. Med raziskavo pa smo ugotovili, da se aktualizacija enakovredno ali celo pogosteje kot v presojevalnih pojavlja v poročevalnih besedilih, vendar teh po obsegu ne moremo primerjati med sabo. Najobsežnejši prispevki so bili v Delu, tam smo tudi zasledili največ aktualiziranega izrazja.⁴⁸ Po drugi strani smo obilico aktualizmov našli tudi v Slovenskih novicah, kjer pa smo obravnavali neprimerljivo manjše število prispevkov (15), pa še mnogo krajši so bili.⁴⁹ Ogromno aktualizmov smo zasledili tudi v Ekipi,⁵⁰ lahko pa rečemo, da smo glede na količino in dolžino prispevkov najmanj aktualiziranih jezikovnih sredstev zasledili v Dnevniku.⁵¹

Če pogledamo zgolj število aktualizmov, ki smo jih zasledili v posameznem mediju, ugotovimo, da se aktualizmi najpogosteje pojavljajo v Delu (360 aktualizmov oz. 35,96 %), nato v Ekipi (311 oz. 31,07 %), Dnevniku (222 oz. 22,18 %) in najredkeje v Slovenskih novicah (108 oz. 10,79 %). Na podlagi te razdelitve bi tezo lahko deloma potrdili, saj se takoj za Delom, kjer smo predvidevali največ aktualizmov, uvršča Ekipa, v kateri smo – proti našim pričakovanjem – zasledili največ presojevalnih besedil,⁵² za katera je značilna aktualizacija. Sledita Dnevnik in na koncu Slovenske novice.

⁴⁷ Ne pozabimo, da je aktualizacija značilna za presojevalna besedila.

⁴⁸ V Delu smo zasledili 360 aktualizmov v 51 novinarskih prispevkih oz. povprečno sedem aktualizmov na prispevek.

⁴⁹ V Slovenskih novicah smo našli 108 aktualizmov v 15 novinarskih prispevkih oz. v povprečju 7,2 aktualizma na prispevek.

⁵⁰ V Ekipi smo našli 311 aktualizmov v 52 novinarskih prispevkih oz. v povprečju šest aktualizmov na prispevek.

⁵¹ V Dnevniku smo zasledili 222 aktualizmov v 49 novinarskih prispevkih oz. povprečno 4,5 aktualizma na prispevek.

⁵² Zasledili smo 17 presojevalnih besedil oz. 38,6 % vseh presojevalnih besedil.

Po drugi strani pa lahko kot osnovni kriterij obravnavamo povprečno število aktualizmov, ki smo jih zasledili v posameznem tiskanem mediju. V tem primeru se s 7,2 aktualizmi na prispevek na sam vrh uvrščajo Slovenske novice, sledi Delo s povprečno sedmimi aktualizmi na prispevek, nato Ekipa s šestimi, na zadnje mesto pa se uvršča Dnevnik s povprečno 4,5 aktualizmi na novinarski prispevek. V tem primeru moramo tezo, da pričakujemo največ aktualiziranega besedja v Delu in Dnevniku, najmanj pa v Slovenskih novicah, brez dvoma ovreči.

7 LITERATURA

- A. M. 2010a. Na trening Slovenije, bre. *Ekipa*, 10. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=781&s=1&t=1275904801&cc=1> (28. maj 2011).
- — 2010b. Mavrič : The Sun 2:0. *Ekipa*, 11. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=782&s=4&t=1275904801&cc=1> (28. maj 2011).
- — 2010c. Johannesburg? Ne, pripravljena je Slovenija. *Ekipa*, 12. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=783&s=1&t=1275904801&cc=1> (28. maj 2011).
- Balantič, Robert. 2010. Slovenci, ste vi normalni? *Ekipa*, 15. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=785&s=2&t=1276509601&cc=1> (28. maj 2011).
- B. O. 2010. Z rezultati se obremenjujemo. *Ekipa*, 8. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=779&s=2&t=1275904801&cc=1> (28. maj 2011).
- Bohorič, Jure. 2010a. Skoraj dokončana mojstrovina. *Ekipa*, 7. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=778&s=4&t=1275904801&cc=1> (28. maj 2011).
- — 2010b. Dva milijona pogumnih src. *Ekipa*, 12. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=783&s=1&t=1275904801&cc=1> (28. maj 2011).
- — 2010c. P kot prvi. *Ekipa*, 14. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=784&s=1&t=1276509601&cc=1> (28. maj 2011).
- — 2010č. Po zmagi zgolj zmaga. *Ekipa*, 15. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=785&s=2&t=1276509601&cc=1> (28. maj 2011).

- — 2010d. Škoda, ker odrastejo. *Ekipa*, 15. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=785&s=2&t=1276509601&cc=1> (28. maj 2011).
- — 2010e. Ne smemo se razvaditi. *Ekipa*, 16. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=786&s=2&t=1276509601&cc=1> (28. maj 2011).
- — 2010f. Vsaj danes, prosim. *Ekipa*, 18. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=788&s=9&t=1276509601&cc=1> (28. maj 2011).
- — 2010g. Na fakulteti pišemo doktorat. *Ekipa*, 22. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=791&s=4&t=1277114401&cc=1> (28. maj 2011).
- — 2010h. Zmaga? Hočemo in zmoremo. *Ekipa*, 23. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=792&s=2&t=1277114401&cc=1> (28. maj 2011).
- — 2010i. Boste že videli. *Ekipa*, 23. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=792&s=2&t=1277114401&cc=1> (28. maj 2011).
- — 2010j. Solze žalosti hrabrih junakov. *Ekipa*, 24. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=793&s=1&t=1277114401&cc=1> (28. maj 2011).
- — 2010k. Preprosto ni pravih besed. *Ekipa*, 24. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=793&s=1&t=1277114401&cc=1> (28. maj 2011).
- — 2010l. P*ZDA, tako blizu. *Ekipa*, 19. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=789&s=6&t=1276509601&cc=1> (28. maj 2011).
- — 2010m. Tudi Rusija je bila težja pot. *Ekipa*, 21. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=790&s=10&t=1277114401&cc=1> (28. maj 2011).

- — 2010n. Velikost ni pomembna. *Ekipa*, 17. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=787&s=2&t=1276509601&cc=1> (28. maj 2011).
- — 2010o. Mi še ne gremo domov! *Ekipa*, 17. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=787&s=2&t=1276509601&cc=1> (28. maj 2011).
- — 2010p. Na kolena, velikan. *Ekipa*, 18. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=788&s=9&t=1276509601&cc=1> (28. maj 2011).
- — 2010 r. Solze žalosti hrabrih junakov. *Ekipa*, 24. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=790&s=10&t=1277114401&cc=1> (28. maj 2011).
- — 2010s. Ne bodite žalostni. *Ekipa*, 26. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=794&s=1&t=1277114401&cc=1> (28. maj 2011).
- Božič, Franci. 2010a. Končno, Slovenija v klubu igrajočih. *Delo*, 22 (7. junij).
- — 2010b. V slogi je moč (tudi ob problemih). *Delo*, 22 (14. junij).
- — 2010c. Igra, ki dovoljuje sanje. *Delo*, 23 (19. junij).
- — 2010č. Po porazu: bravo, fantje! *Delo*, 22 (24. junij)
- — 2010d. V Parizu nemiri zaradi Slovenije. *Slovenske novice*, 23 (15. junij).
- Červ, Gaja. 2008. Poročevalske metafore, ujete v metaforo ogledala realnosti. V *Jezikovna prepletanja*, ur. Monika Kalin Golob, Nataša Logar in Anton Grizold, 133–148. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
- Doupona, Mojca in Krešimir Petrović. 2000. *Šport in družba. Sociološki vidiki*. Ljubljana: Fakulteta za šport.
- Ekipa. 2010a. Johannesburg? Ne, pripravljena je Slovenija. *Ekipa*, 12. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=783&s=1&t=1277114401&cc=1> (28. maj 2011).
- — 2010b. Kaj nam pa morejo? *Ekipa*, 14. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=784&s=1&t=1277114401&cc=1> (28. maj 2011).

- — 2010c. Mi, Slovenci! *Ekipa*, 18. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=786&s=1&t=1277114401&cc=1> (28. maj 2011).
- — 2010č. Bomo pa Angleže. *Ekipa*, 19. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=789&s=1&t=1277114401&cc=1> (28. maj 2011).
- — 2010d. Osmina finala? Kje pa, jaz bi ostal še dlje. *Ekipa*, 20. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=789&s=1&t=1277114401&cc=1> (28. maj 2011).
- — 2010e. Zakaj se ravno nam to dogaja? *Ekipa*, 24. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=793&s=1&t=1277114401&cc=1> (28. maj 2011).
- Elsner, Branko. 1997. *Nogomet. Teorija igre*. Ljubljana: Fakulteta za šport.
- Erjavec, Karmen. 1999. *Novinarska kakovost*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
- — 2011. Tematske vrste novinarstva. V *Uvod v novinarstvo*, ur. Melita Poler Kovačič in Karmen Erjavec, 131–219. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
- French, Scott. 2003. Soccer. V *Real Sports Reporting*, ur. Abraham Aamidor, 40–60. Bloomington in Indianapolis: Indiana University Press.
- G. H. 2010a. Še veliko rezerv. *Slovenske novice*, 17 (16. junij).
- — 2010b. Slovaški Slovenci. *Slovenske novice*, 18 (8. junij).
- — 2010c. Delovno v Johannesburgu. *Slovenske novice*, 18 (9. junij).
- — 2010č. Slovenci niso ogroženi. *Slovenske novice*, 17 (10. junij).
- — 2010d. Večja napetost, vročina. *Slovenske novice*, 18 (11. junij).
- — 2010e. Afrika, ne Maribor. *Slovenske novice*, 18 (12. junij).
- Grkman, Metod. 2010. Kako smo močni. *Ekipa*, 7. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=778&s=3&t=1275904801&cc=1> (28. maj 2011).
- Grošelj, Matej. 2010. Slovo od najbližjih na vojaški način. *Dnevnik*, 2 (7. junij).
- Hammel, Bob. 2003. Introduction. V *Real Sports Reporting*, ur. Abraham Aamidor, 1–10. Bloomington in Indianapolis: Indiana University Press.

- Harris, Geoffery in David Spark. 1966/2000. *Practical Newspaper Reporting. Third edition.* Oxford: Focal Press.
- Hočevar, Miha. 2010. Brazilija prva, Slovenija domov. *Delo*, 22 (8. junij).
- Itule, Bruce D. in Douglas A. Anderson. 1987/2000. *News Writing and Reporting for Today's Media. 5th Edition.* Boston: McGraw-Hill College.
- Jakobson, Roman. 1989. *Lingvistični in drugi spisi.* Ljubljana: ŠKUC, Filozofska fakulteta.
- J. B. 2010a. Za nami stojita dva milijona. *Ekipa*, 7. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=778&s=6&t=1275904801&cc=1> (28. maj 2011).
- — 2010b. Tako to počnejo veliki. *Ekipa*, 14. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=784&s=1&t=1276509601&cc=1> (28. maj 2011).
- — 2010c. Dojeli so že pred časem. *Ekipa*, 18. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=788&s=9&t=1276509601&cc=1> (28. maj 2011).
- — 2010č. Bojazen je izpuhtela v zrak. *Ekipa*, 18. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=788&s=9&t=1276509601&cc=1> (28. maj 2011).
- — 2010d. Raje na letalo kot po remi. *Ekipa*, 19. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=789&s=6&t=1276509601&cc=1> (28. maj 2011).
- J. Z. 2010a. Ob Argentini favorit Slovenija. *Slovenske novice*, 18 (7. junij).
- — 2010b. Za takšne tekme se živi in dela. *Slovenske novice*, 17 (18. junij).
- Kalin Golob, Monika. 1996. *Jezikovni kotički in jezikovna kultura.* Ljubljana: Jutro.
- — 1999. Publicistika in poročevalstvo. *Slavistična revija* 47 (2): 139–262.
- — 2008. *Jezikovnokulturni pristop h knjižni slovenščini.* Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
- Kervin, Alison. 1997. *Sports Writing.* London: A&C Black.
- Kmecl, Matjaž. 1996. *Mala literarna teorija.* Ljubljana: Založba M & N.
- Koren, Robert. 2010a. Držite pesti! *Dnevnik*, 16 (12. junij).

- — 2010b. V Sowedu. *Dnevnik*, 16 (23. junij).
- — 2010c. Narod z velikim srcem. *Dnevnik*, 16 (18. junij).
- Korošec, Tomo. 1976. *Poglavja iz strukturalne analize slovenskega časopisnega stila. Doktorska disertacija*. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
- — 1998. *Stilistika slovenskega poročevalstva*. Ljubljana: Kmečki glas.
- — 2005. K stilu športnega poročevalstva. V *Uvod v novinarske študije*, ur. Melita Poler Kovačič in Karmen Erjavec, 257–273. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
- Kos, Janko. 2001. *Literarna teorija*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.
- Košir, Manca. 1988. *Nastavki za teorijo novinarskih vrst*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.
- Kristan, Silvo. 2000. *Športoslovje na Slovenskem danes*. Ljubljana: Fakulteta za šport.
- — 2011. Nekaj pomislekov ob svetovnem dnevu jezikov. *Delo*, 32 (25. marec).
- Kržišnik, Erika in Marija Smolić. 1999. Metafore, v katerih živimo tukaj in zdaj. V *35. seminar slovenskega jezika, literature in kulture*, ur. Erika Kržišnik, 61–82. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
- Lakoff, George. 1998. Sodobna teorija metafore. V *Kaj je metafora?*, ur. Božidar Kante, 271–325. Ljubljana: Krtina.
- Lakoff, George in Mark Johnson. 1980/2003. *Metaphors We Live By*. Chicago: University of Chicago.
- Ličen, Simon. 2009. (Ne)pristranskost in subjektivnost v diskurzu športnega novinarstva. V *Kalejdoskop športa*, ur. Gregor Starc, 233–247. Maribor: Aristej.
- Miljković, Andrej. 2010a. Kaka vuvuzela ne bi škodila. *Ekipa*, 10. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=781&s=1&t=1275904801&cc=1> (28. maj 2011).
- — 2010b. Jopič je ostal doma. *Ekipa*, 10. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=781&s=1&t=1275904801&cc=1> (28. maj 2011).

- — 2010c. Pomilostitev gor ali dol. *Ekipa*, 11. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=782&s=4&t=1275904801&cc=1> (28. maj 2011).
- — 2010č. P kot Polokwane, P kot priložnost. *Ekipa*, 12. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=783&s=1&t=1275904801&cc=1> (28. maj 2011).
- — 2010d. Jaz pregrob? Tepli so mene. *Ekipa*, 19. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=789&s=10&t=1277114401&cc=1> (28. maj 2011).
- — 2010e. Ostal bi še dlje. *Ekipa*, 21. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=790&s=10&t=1277114401&cc=1> (28. maj 2011).
- — 2010f. Sorry, tu ni nič mastnega. *Ekipa*, 22. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=791&s=4&t=1277114401&cc=1> (28. maj 2011).
- — 2010g. Kot vdovec na pogrebščini. *Ekipa*, 26. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=794&s=1&t=1277114401&cc=1> (28. maj 2011).
- Nejedly, Gorazd. 2010. Odleteli po prvo zmago in osmino finala. *Delo*, 1 (7. junij).
- Obrez, Goran. 2010a. Šampioni. *Ekipa*, 15. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=785&s=2&t=1276509601&cc=1> (28. maj 2011).
- — 2010b. Ameriška bonus točka. *Ekipa*, 16. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=786&s=2&t=1276509601&cc=1> (28. maj 2011).
- — 2010c. Velika mala Slovenija. *Ekipa*, 16. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=786&s=2&t=1276509601&cc=1> (28. maj 2011).
- — 2010č. Tekma vseh tekem. *Ekipa*, 17. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=787&s=2&t=1276509601&cc=1> (28. maj 2011).

- — 2010d. Danes je ta dan. *Ekipa*, 18. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=788&s=9&t=1276509601&cc=1> (28. maj 2011).
- — 2010e. 8 minut do raja. *Ekipa*, 19. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=789&s=6&t=1276509601&cc=1> (28. maj 2011).
- — 2010f. Ne sedmina, ampak osmina! *Ekipa*, 21. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=790&s=10&t=1277114401&cc=1> (28. maj 2011).
- — 2010g. Zgolj na svidenje. *Ekipa*, 22. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=791&s=4&t=1277114401&cc=1> (28. maj 2011).
- — 2010h. Veliki tudi v porazu. *Ekipa*, 24. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=793&s=1&t=1277114401&cc=1> (28. maj 2011).
- — 2010i. Tako je pisalo v zvezdah. *Ekipa*, 24. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=793&s=1&t=1277114401&cc=1> (28. maj 2011).
- — 2010j. Bilo je v Afriki. *Ekipa*, 26. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=794&s=1&t=1277114401&cc=1> (28. maj 2011).
- Okorn, Jože. 2010a. Igralci so spali, Kek pa v inšpekciji. *Dnevnik*, 16 (8. junij).
- — 2010b. Mavrič in Šuler na partiji golfa. *Dnevnik*, 16 (9. junij).
- — 2010c. Kek ima dober občutek. *Dnevnik*, 17 (9. junij).
- — 2010č. Selektor Kek se je skrtil med novinarje. *Dnevnik*, 16 (10. junij).
- — 2010d. Vsi upajo, da bo vse v redu. *Dnevnik*, 16 (11. junij).
- — 2010e. Le nogomet še združuje Slovence. *Dnevnik*, 17 (11. junij).
- — 2010f. Imen ne bi izpulil niti s kleščami. *Dnevnik*, 17 (12. junij).
- — 2010g. Kazen za napako so bile sklece. *Dnevnik*, 17 (12. junij).
- — 2010h. Najlepši ne bo prvak. *Dnevnik*, 18 (12. junij).
- — 2010i. Koren je zadel za sendvič in pivo. *Dnevnik*, 17 (14. junij).
- — 2010j. Američani, prihajamo po zmago! *Dnevnik*, 18 (14. junij).

- — 2010k. Slovenija: Kekovo trpljenje življenja. *Dnevnik*, 19 (14. junij).
- — 2010l. Slovenija v slogu velesil. *Dnevnik*, 19 (14. junij).
- — 2010m. Osebe je prepevalo, fantje plesali. *Dnevnik*, 17 (15. junij).
- — 2010n. Vuvuzela. *Dnevnik*, 19 (15. junij).
- — 2010o. Za igralce kape, za obiskovalce čaj. *Dnevnik*, 17 (16. junij).
- — 2010p. Zavedali se bomo čez nekaj let. *Dnevnik*, 17 (16. junij).
- — 2010r. Ostri dvoboji med Simičem in novinarji. *Dnevnik*, 18 (16. junij).
- — 2010s. Glave težje od nog. *Dnevnik*, 18 (16. junij).
- — 2010š. Prepevali, da še ne gredo domov. *Dnevnik*, 18 (17. junij).
- — 2010t. Centimetri niso pomembni. *Dnevnik*, 19 (17. junij).
- — 2010u. Kopačke si igralci čistijo sami. *Dnevnik*, 19 (17. junij).
- — 2010v. Matjaž Kek: Nismo prišli gledat levov. *Dnevnik*, 17 (18. junij).
- — 2010z. Boljši kot je napadalec, rajši igram. *Dnevnik*, 17 (18. junij).
- — 2010ž. Če zmore Švica. *Dnevnik*, 18 (18. junij).
- — 2010aa. Slovenija previsoka ovira za velesilo. *Dnevnik*, 17 (19. junij).
- — 2010ab. Velika točka z grenkim priokusom. *Dnevnik*, 18 (19. junij).
- — 2010ac. Slovenija: Ljubijankičev gol za hčerko Adelino. *Dnevnik*, 18 (19. junij).
- — 2010ač. Osem minut do raja. *Dnevnik*, 19 (19. junij).
- — 2010ad. Piknik, muzej in 48 ur počitka. *Dnevnik*, 17 (21. junij).
- — 2010ae. Slovenija prehitava zakone. *Dnevnik*, 18 (21. junij).
- — 2010af. Kapetan Koren je prevajal samega sebe. *Dnevnik*, 18 (22. junij).
- — 2010ag. Namesto treninga le ogled štadiona. *Dnevnik*, 17 (23. junij).
- — 2010ah. Šokirali bomo Anglijo in svet. *Dnevnik*, 18 (23. junij).
- — 2010ai. Govorice nas ne bodo zamedle. *Dnevnik*, 19 (23. junij).
- — 2010aj. Poljub sreče na strani ZDA. *Dnevnik*, 17 (24. junij).
- — 2010ak. Donovan razblinili slovenske sanje. *Dnevnik*, 17 (24. junij).
- — 2010al. Slovenija: Mišo Brečko, ubijalec nogometnih zvezdnikov. *Dnevnik*, 18 (24. junij).
- — 2010am. Tresoča se Capello in Beckham. *Dnevnik*, 19 (24. junij).
- — 2010an. S težkim srcem pripravili prtljago. *Dnevnik*, 17 (26. junij).

- — 2010ao. Od Anglije do Anglije. *Dnevnik*, 18 (26. junij).
- Pejčič, Lucijan. 2010. Majhni samo v glavah. *Ekipa*, 26. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=794&s=1&t=1277114401&cc=1> (28. maj 2011).
- Petan, Katja. 2004. *Metafora v novinarskih prispevkih v nogometu. Analiza z vidika kognitivne lingvistike. Diplomsko delo*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede. Dostopno prek: <http://dk.fdv.uni-lj.si/dela/Petan-Katja.PDF> (25. marec 2011).
- Plesec, Matjaž in Mojca Doupona Topič. 2002. *Nogomet in družba. Preporod nogometa v Sloveniji*. Ljubljana: Zavod za šport Slovenije
- *Pravila Društva športnih novinarjev Slovenije*. 2006. Dostopno prek: http://www.dsns-drustvo.si/index.php?option=com_content&task=view&id=18&Itemid=43 (17. maj 2011).
- R. B. 2010. Ljudje pač hočejo gole. *Ekipa*, 8. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=779&s=2&t=1275904801&cc=1> (28. maj 2011).
- Rožman, Andraž. 2010. Bolj kot golov si želim prve zmage. *Dnevnik* (7. junij).
- *Slovar slovenskega knjižnega jezika (SSKJ)*. Dostopno prek: <http://bos.zrc-sazu.si> (2. junij 2011).
- STA. 2010a. Popadali so v postelje. *Ekipa*, 8. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=779&s=2&t=1275904801&cc=1> (28. maj 2011).
- — 2010b. Padejo lahko tudi velikani. *Ekipa*, 9. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=780&s=2&t=1275904801&cc=1> (28. maj 2011).
- — 2010c. Gledajo naj jo do petka. *Ekipa*, 14. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=784&s=1&t=1276509601&cc=1> (28. maj 2011).
- STA, R. B. 2010a. Odleteli zgodovini naproti. *Ekipa*, 7. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=778&s=2&t=1275904801&cc=1> (28. maj 2011).

- — 2010b. Dobri so, a tudi mi smo. *Ekipa*, 16. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=786&s=2&t=1276509601&cc=1> (28. maj 2011).
- Suhadolnik, Jernej. 2010a. Slovenci že v Afriki, v mislih le še Alžirci. *Delo*, 22 (8. junij).
- — 2010b. Slovenci le še streljaj oddaljeni od Brazilcev. *Delo*, 23 (8. junij).
- — 2010c. Če bomo igrali, kot znamo, bomo premagali Alžirce. *Delo*, 22 (9. junij).
- — 2010č. Kek ima dober občutek, med našimi tudi sloviti Pele. *Delo*, 23 (9. junij).
- — 2010d. Kek: Bolj kot se bliža Alžirija, bolj smo živčni, a nič hudega. *Delo*, 22 (10. junij).
- — 2010e. Narediti nekaj zase in za Slovenijo. *Delo*, 22 (11. junij).
- — 2010f. Slovenski tabor diha za zgodovinski uspeh. *Delo*, 22 (12. junij).
- — 2010g. Robert Koren zadel za zgodovinsko zmago Slovenije. *Delo*, 22 (14. junij).
- — 2010h. Kek do petka pred Capellom. *Delo*, 22 (14. junij).
- — 2010i. Končno tudi sreča zaveznik naših. *Delo*, 23 (14. junij).
- — 2010j. Kek: Vemo, kaj nam je storiti, z ZDA in Anglijo igrati bolje. *Delo*, 22 (15. junij).
- — 2010k. Birsa Kot Zidane? Preveč tvegano. *Delo*, 23 (15. junij).
- — 2010l. Učinek višine bo znan šele med tekmo. *Delo*, 22 (16. junij).
- — 2010m. Američanom skriti žogo. *Delo*, 23 (16. junij).
- — 2010n. Različne Kekove alternative za napad na ameriški Alamo. *Delo*, 22 (17. junij).
- — 2010o. Na papirju 6:5 za ZDA, na igrišču pa ...? *Delo*, 22 (17. junij).
- — 2010p. Neizmerna želja po novi zmagi. *Delo*, 22 (18. junij).
- — 2010r. Kdo se boji enajstih goljatov? *Delo*, 23 (18. junij).
- — 2010s. Igra na točko preveč tvegana. *Delo*, 24 (18. junij).
- — 2010š. Enajst minut oddaljeni od senzacije. *Delo*, 22 (19. junij).
- — 2010t. Škoda, toda točka je velika kot Triglav. *Delo*, 22 (19. junij).

- — 2010u. Mojster Birsa zadel, podajal ... *Delo*, 23 (19. junij).
- — 2010v. Anglija že vznemirja Slovence, Kek na treningu noče Capella. *Delo*, 22 (21. junij).
- — 2010z. Računam, da bo z Angleži več nasprotnih napadov. *Delo*, 23 (21. junij).
- — 2010ž. Verjetnostni račun ni po okusu Slovenije. *Delo*, 23 (21. junij).
- — 2010aa. Iz bede Soweta v osmino finala. *Delo*, 24 (21. junij).
- — 2010ab. O Slovencih iz Južnega sonca. *Delo*, 24 (21. junij).
- — 2010ac. Kek potrdil: To bo tekma za vse ali nič! *Delo*, 22 (22. junij).
- — 2010ač. Jutri pričakujem spet zelo močno Anglijo. *Delo*, 23 (22. junij).
- — 2010ad. Slovenski nogometaši z Anglijo za osmino finala. *Delo*, 22 (23. junij).
- — 2010ae. Z Angleži se ne bodo osramotili. *Delo*, 23 (23. junij).
- — 2010af. Na papirju 7:4 za razrvano Anglijo. *Delo*, 23 (23. junij).
- — 2010ag. V mislih le osmina finala. *Delo*, 24 (23. junij).
- — 2010ah. Bojevitemu slovenskemu moštvu spodrsnilo šele po koncu tekme. *Delo*, 22 (24. junij).
- — 2010ai. Po realnem porazu z Anglijo je sledila še športna tragedija. *Delo*, 22 (24. junij).
- — 2010aj. Zelo bom razočaran, če bo prevladal model igre ZDA. *Delo*, 22 (26. junij).
- — 2010ak. Južna Afrika naš trenutni maksimum.« *Delo*, 24 (26. junij).
- S. V., M. H., S. U., P. Z. 2010. Dve bebasti roki sanje spremenili v nočno moro. *Delo*, 23 (15. junij).
- *Svetovna nogometna organizacija (FIFA)*. Dostopno prek: <http://www.fifa.com> (2. junij 2011).
- Škvarc, Sandi. 2010. Kdor ne skače, ni Sloven'c. *Ekipa*, 9. junij. Dostopno prek: <http://www.ekipa.org/index.php?p=te&i=780&s=2&t=1275904801&cc=1> (28. maj 2011).
- Tamše, Rok. 2010a. Nesmrtni Dedič še lovi Ljubijankiča. *Delo*, 23 (10. junij).
- — 2010b. Glasbeni uvod v nogometni mesec. *Delo*, 24 (11. junij).

- — 2010c. Kapetan Robi je pregnal strah. *Delo*, 23 (14. junij).
- — 2010č. Za Rooneyjem še Novagol. *Delo*, 24 (15. junij).
- — 2010d. Zmenek z zahodom. *Delo*, 24 (19. junij).
- — 2010e. Od zibelke nogometa do zibelke človeštva. *Delo*, 23 (24. junij).
- Toporišič, Jože. 1992. *Enciklopedija slovenskega jezika*. Ljubljana: Cankarjeva založba.
- Toporišič, Jože. 2000/2004. *Slovenska slovnica*. Maribor: Založba Obzorja.
- Udovič, Sašo. 2010a. Naprej v boj! *Dnevnik*, 18 (15. junij).
- — 2010b. Spremenimo miselnost. *Dnevnik*, 19 (17. junij).
- — 2010c. Stanje šoka. *Dnevnik*, 19 (21. junij).
- Urbančič, Boris. 1987. *O jezikovni kulturi*. Ljubljana: Delavska enotnost.
- Uroševič, Siniša. 2010. Že na premieri kot z Rusijo. *Delo*, 22 (7. junij).
- Zore, Janoš. 2010a. Zgodovinska zmaga. *Slovenske novice*, 16 (14. junij).
- — 2010b. Ameriško predrzni. *Slovenske novice*, 17 (17. junij).
- — 2010c. Slovenija izpustila prvo priložnost. *Slovenske novice*, 16 (19. junij).
- — 2010č. Le maščevanje za Wembley? *Slovenske novice*, 16 (23. junij).
- — 2010d. Naj gre vse skupaj k vragu. *Slovenske novice*, 17 (24. junij).
- — 2010e. Zmagovita runda piva. *Slovenske novice*, 16 (26. junij).

PRILOGA A

ANALIZA: INTENZIFIKACIJA / JAČENJE STILOTVORNEGA SREDSTVA

Poročevalna besedila

1 AKTUALIZMI OD TERMINOV K ŽARGONIZMOM

❖ Delo:

»Že dan prej **bosta** v Rustenburgu **bitko** v naši skupini C za preboj v osmino finala **začeli** Anglija in Združene države Amerike.« (Nejedly, 7. 6.)

»Gledalci **so prišli na svoj račun** že prav kmalu ...« (Uroševič, 7. 6.)

»... **ki se je prebil na drugo mesto** večne lestvice strelcev ...« (Suhadolnik, 8. 6.)

»V tej napovedi **so v črno zadeli** pri 50 odstotkih polfinalistov ...« (Hočevar, 8. 6.)

»... **na katerih se v vrh** praviloma **prebije** le peščica reprezentanc.« (Hočevar, 8. 6.)

» ... **ko je Mladen Rudonja novembra 2001 Romunom zabil gol** v Bukarešti **in reprezentanco poslal na SP 2002 na Daljnem vzhodu** ...« (Hočevar, 8. 6.)

»na prihajajočem **mundialu** so le še štirje dnevi ...« (Suhadolnik, 9. 6.)

»Desni bočni branilec iz Trbovelj tradicionalno **varuje hrbet** Valterju Birsi, vse boljši pa je tudi v napadalnih akcijah ...« (Suhadolnik, 9. 6.)

»...**so več časa namenili uigravanju določenih igralnih akcij**, posameznih položajev igre.« (Suhadolnik, 9. 6.)

»Torej vas Alžirci **ne bodo presenetili** ...« (Suhadolnik, 9. 6.)

»S kom naj **bi** v nedeljo **bili največjo bitko**?« (Suhadolnik, 9. 6.)

»... **bi morali igrati le še za odtenek bolj napadalno**. Tudi selektor Kek med tekmami pogosta zahteva **bolj ofenzivno igro** ...« (Suhadolnik, 9. 6.)

»Koroški branilec **se je prebil med najboljše stoperje** belgijskega prvenstva, ...« (Suhadolnik, 11. 6.)

»... **je imel Šuler** ob prihodu na majski zbor Kekove selekcije verjetno od vseh »**najtežje**« **noge**.« (Suhadolnik, 11. 6.)

»Tedaj **je bil** namreč **motor** slovenske **igre** na levi strani ...« (Suhadolnik, 11. 6.)

»... prav med njima pa utegne potekati **ključna bitka na sredini igrišča** v Polokwaneju.«
(Suhadolnik, 11. 6.)

»... zanesljivo **bo predstavljaj nevarnost za slovenska vrata**. Toda Novakovič, ki je **natančen tudi s prostih strel**ov, je kakovostnejši.« (Suhadolnik, 11. 6.)

»Dvoboj napadalcev, katerih **članstvo v udarni enajsterici za spopad na severovzhodu Južne Afrike** ni zanesljivo ...« (Suhadolnik, 11. 6.)

»Uvodna tekma prvenstva je ob izjemnem navdušenju navijačev iz vseh koncev sveta **postregla z remijem** med gostiteljico Južno Afriko in nogometno velesilo Mehiko.«
(Suhadolnik, 12. 6.)

»... je nekaj minut pred koncem **postavil končni izid 1:1**.« (Suhadolnik, 12. 6.)

»... našim adutom za **krstno zmago na mondialih** pa naj bi se na nadmorski višini 1250 pridružilo tudi približno tisoč navijačev iz domovine.« (Suhadolnik, 12. 6.)

»... **premierna zmaga na afriških tleh je nedvomno na dosegu nog** ...« (Suhadolnik, 12. 6.)

»... kar seveda odločilno **vpliva na izbiro slovenskega protiorožja**.« (Suhadolnik, 12. 6.)

»**Osrednji režiser odmevnega včerajšnjega podviga na največjem športnem spektaklu** na svetu je bil kapetan Robert Koren ...« (Suhadolnik, 14. 6.)

»... njegovi soigralci **so vzdržali vse nalete** neugodne arabske ekipe.« (Suhadolnik, 14. 6.)

»Zaveda se nevarnosti **jabulanija**, zato **žoge raje izbija kot lovi**.« (Suhadolnik, 14. 6.)

»Ko ga je (Cesarja, o. p.) po eni **od spodaj iz kota preskočil Halliche**, je bil Handanovič že premagan, ja je **jabulani na srečo oddrvel tik ob levi vratnici**.« (Suhadolnik, 14. 6.)

»Proti vratom je **sprožil tri strele**, dva manj od pričakovanj ...« (Suhadolnik, 14. 6.)

»... po strelu /.../ pa je **moral žogo izbiti v kot Samir Handanovič**.« (Suhadolnik, 14. 6.)

»**Udarili se bosta največja in najmanjša država** ...« (Tamše, 15. 6.)

»... na lestvici FIFA »jenkiji« ostajajo veliki favoriti v **obračunu s Slovenijo**.« (Tamše, 15. 6.)

»Ameriška samozavest, moštveni duh in poudarjeno močna vera v zmago so pomembne **prvine pri lomljenju tekmecev**.« (Tamše, 15. 6.)

»V **naletu na žogo se mu je angleški napadalec Emile Heskey z nogo zabil v prsa** ...«
(Tamše, 15. 6.)

»Tudi **tretji steber obrambe Jay DeMerit** stavi na prikazano v prvi tekmi ...« (Tamše, 15. 6.)

»Sicer pa **so vsi kandidati že zabijali odločilne gole** ...« (Suhadolnik, 17. 6.)

»... toda kdor izstopa v »vratarsko« **najmočnejšem prvenstvu na svetu, v italijanski serie A, mora biti zunajserijski čuvaj mreže.**« (Suhadolnik, 17. 6.)

»Če **bi prvi slovenski oprostrec ta dvoboj odločil v svojo korist, bi v domovini zrežiral plebiscitarno rajanje od petka do nedelje.**« (Suhadolnik, 17. 6.)

»... eden ključnih mož Slovenije v **merjenju moči s tekaško vrhunsko pripravljeno zasedbo ZDA.**« (Suhadolnik, 18. 6.)

»Naša **obrambna vrsta preprosto ni vzdržala poznejših naletov vrhunsko pripravljenih ameriških mož, končna delitev plena, ki v boju za osmino finala navidezno ohranja status quo, pa je povsem zaslužena.**« (Suhadolnik, 19. 6.)

»... v svoje **noge so vzeli žogo in** ...« (Suhadolnik, 19. 6.)

»Ljubljanski **štoper je bil neposredni krivec za gol** Landona Donovana, ko je napačno ocenil dolg let žogel« (Suhadolnik, 19. 6.)

»... je o remiju z ZDA, potem ko **je umiril strasti, spregovoril Matjaž Kek.**« (Suhadolnik, 21. 6.)

»Petkovo **merjenje moči z reprezentanco ZDA je resda že pozabljeno** ..« (Suhadolnik, 19. 6.)

»... na naslov svetovnega prvaka čakajo že vse od leta 1966, ko **so svet pokorili na domačih tleh.**« (Suhadolnik, 21. 6.)

»Ljubljanski **napadalec se je dobro boril z robustnimi ameriški štoperji** ...« (Suhadolnik, 21. 6.)

»Toda bolj ko se je tekma bližala koncu, močnejše **so Američani pritiskali na slovensko zadnjo vrsto, na oba štoperja** ...« (Suhadolnik, 21. 6.)

»... odločen **štart na zmago in »pokrivanje ušes« ob novicah iz Pretorie pa zelo dobrodošlo.**« (Suhadolnik, 23. 6.)

»Najdražji **štoper na svetu tudi v Afriki deluje razrvano, še vedno pa gre za »top« branilca.**« (Suhadolnik, 23. 6.)

»**Kazen je prišla zelo hitro.**« (Suhadolnik, 24. 6.)

»... čeprav **je Kek poslal v ogenj še tretjega napadalca /.../ ki je tako dočakal mondialske krste.**« (Suhadolnik, 24. 6.)

»... potem ko **so** Američani v sodnikovem podaljšku **zabili odločilni gol** za osmino finala.« (Suhadolnik, 24. 6.)

»... in o njegovi **prihodnosti na klopi reprezentance**.« (Suhadolnik, 24. 6.)

»V določenih trenutkih **nas** na igrišču **ni krasila stabilnost**.« (Suhadolnik, 26. 6.)

»V nadaljevanju **mu je** občasno **spodrsnilo**, tako da **ima še rezerve v igri**.« (Suhadolnik, 14. 6.)

»Vsak **spodrselj** pa **utegne biti usoden za naša vrata**.« (Suhadolnik, 17. 6.)

»... **je imel polne noge dela** z robustnimi napadalci ...« (Suhadolnik, 26. 6.)

»Neverjetno, kaj vse so zamudili Capellovi nogometiši: Rooney **je zatresel vratnico**, gol Defoeja **je preprečil ofsajd**, ostalo je »pospravil« zanesljivi Handanovič.« (Suhadolnik, 24. 6.)

»Izbranci selektorja Matjaža Keka **so** namreč v svoji prvi tekmi na tem prvenstvu **vzeli skalp** neugodni sredozemski reprezentanci /.../ in se s **premierno zmago na mundialih** vpisali v našo športno zgodovino.« (Suhadolnik, 14. 6.)

»Najprej **je pordečel** programirani prvi alžirski **adut v konici napada** Abdelkader Ghezzal - za **igranje z »božjo roko«** je prejel drugi rumeni karton – nato je sledil nepozabni vrhunec, izbruh veselja med približno 1000 slovenskimi dušami na igrišču in ob njem.« (Suhadolnik, 14. 6.)

»... čez štiri dni pa v eni najboljših predstav doslej **razbili** močno poljsko **zasedbo** in tako **začeli pohod na drugi mundial** v slovenski zgodovini.« (Suhadolnik, 19. 6.)

»... prej **je bilo enkrat vroče** tudi **pred našimi vrati** ...« (Suhadolnik, 19. 6.)

»... **premierna zmaga na afriških tleh je nedvomno na dosegu nog** ...« (Suhadolnik, 12. 6.)

»Že dan prej **bosta** v Rustenburgu **bitko** v naši skupini C za preboj v osmino finala **začeli** Anglija in Združene države Amerike.« (Nejedly, 7. 6.)

»... bi **morali igrati** le še za odtenek bolj **napadalno**. Tudi selektor Kek med tekmami pogosto zahteva bolj **ofenzivno igro** ...« (Suhadolnik, 9. 6.)

»**Merjenje moči med najnevarnejšima napadalcema** nedeljskih tekmecev bo izjemno zanimivo za navijače.« (Suhadolnik, 11. 6.)

»Tudi Šuler **je bil** zahtevne **bitke** z nepredvidljivimi Alžirci, **dvakrat je prekinil nevarno akcijo** ...« (Suhadolnik, 14. 6.)

»Tudi **streli z razdalje so** močno **orožje** slovenske **reprezentance**.« (Suhadolnik, 22. 6.)

»Uvodna tekma prvenstva je ob izjemnem navdušenju navijačev iz vseh koncev sveta **postregla z remijem** med gostiteljico Južno Afriko in nogometno velesilo Mehiko.« (Suhadolnik, 12. 6.)

»... da **so slovenski nogometaši** včeraj **zapravili prednost dveh golov** ...« (Suhadolnik, 19. 6.)

»Kljub temu **se je ozračje prvič segrelo** že v 3. minuti tekme.« (Suhadolnik, 14. 6.)

❖ Dnevnik:

»... kar pove marsikaj o pozitivnem **vzdušju v slovenski slačilnici**.« (Grošelj, 7. 6.)

»Slovenski **rezervisti** se na treningu prelevijo v Alžirce tako, da kot dobri **sparing partnerji** skušajo posnemati igro prvega tekmeca.« (Okorn, 10. 6.)

»Ko **so pilili nogometne veščine in taktiko** ...« (Okorn, 11. 6.)

»**Mož odločitve v taktični bitki** z Alžirci je bil **kapetan Robert Koren** ...« (Okorn, 14. 6.)

»**Pred slovenskim golom je bilo najbolj vroče** v 36. minuti, ko je Ziani **streljal kot**, branilec Halliche pa žogo z glavo **poslal tik ob vratnici**.« (Okorn, 14. 6.)

»Še bolj odločno **pohod na zmago** napoveduje **obrambni vezist Andrej Komac** ...« (Okorn, 16. 6.)

»Skupaj z Boštjanom Cesarjem sestavlja trden **štoperski par**, ki je zadnji branil pred golom Samirja Handanoviča.« (Okorn, 18. 6.)

»Radosavljevič je bil asistent, Birsa pa **je z levico ustrelil** tako velemojstrsko, da vratar ZDA Howard sploh ni trznil.« (Okorn, 19. 6.)

»Po pol ure je vse kazalo, da **se bo zatresla slovenska mreža**, saj **je gol deset minut visel v zraku**, zlasti po prekinitvah.« (Okorn, 19. 6.)

»... čeprav je doživel **nokavt s komolcem** v glavo že v prvi minuti.« (Okorn, 19. 6.)

»Garal za kolektiv, a čakamo na njegovo **eksplozijo z goli**, saj je dvakrat zgrešil žogo, v **finišu tekme pa je imel na glavi žogo za zmago**.« (Okorn, 19. 6.)

»Prvi **gol je padel po napaki Cesarja** ...« (Okoen, 21. 6.)

»... ko **so nogometaši onkraj Atlantika na našo žalost zabili** odločilen gol za zmago in se **zavihteli na prvo mesto v skupini**.« (Okorn, 24. 6.)

»... saj **jo je nadigrala in ob голу zapravila** še kopico **priložnosti**, na koncu pa **trepotala za remi**.« (Okorn, 24. 6.)

»Tribune so se tresle ob prepevanju angleške himne, vendar so Slovenci **po** nekaj panično **nabitih žogah omrtvili igro in zapretili** prek Birse z razdalje in Cesarja **po odbiti žogi v kotu.**« (Okorn, 24. 6.)

»**Ni uspel ukrotiti** Defoeja, ko **je zabil gol** in je Anglež uporabil tudi trik z vlečenjem majice.« (Okorn, 24. 6.)

»Edini, ki se je brezkompromisno tepel. Rooneyju in Defoeju **je podelil več modric**, kot jih je dobil.« (Okorn, 24. 6.)

»Ob prekinitvah je v obrambi pomagal tudi kot **štoper**, v napadu prepogosto odrezan, ker **ni bilo asistenta za zadnjo podajo.**« (Okorn, 24. 6.)

»**Posest žoge 60:40 za Združene arabske emirate ...**« (Okorn, 8. 6.)

❖ Ekipa:

»... in **bo** čez dan ali dva spet v **polnem treningu.**« (STA, R. B., 7. 6.)

»... da **so se** včeraj v trening centru v Hyde Parku le na kratko **raztekli in raztegnili**, sicer pa kmalu po prihodu kot ubiti popadali v postelje.« (STA, 8. 6.)

»... Sarma **bo** tudi v Južni Afriki gotovo **eden** od naših **najmočnejših členov.**« (R. B., 8. 6.)

»... toda ljubljanski **čuvaj mreže** se kljub temu z **jabulanijem** noče preveč obremenjevati.« (R. B., 8. 6.)

»... **je reprezentančni dres oblekel** že enaintridesetič.« (B. O., 8. 6.)

»... ki se **po statusu rezervista zdaj spogleduje z udarno enajsterico ...**« (A. M., 12. 6.)

»... je dodal slovenski **virtuoz med vratnicama.**« (J., 14. 6.)

»... poleg tega **je zabil** tudi 42 golov ...« (J. B., 18. 6.)

»... s katerim **bo meril moč mišic.**« (J. B., 18. 6.)

»Sodnik ga je namreč kaznoval že proti Alžiriji, proti kateri **je sicer »porumenel«** tudi Andrej Komac.« (J. B., 18. 6.)

»Če **bi zatresel** tudi ameriško **mrežo ...**« (J. B., 18. 6.)

»... in jo z zunanjim delom **kopačke** poslal naprej.« (Bohorič, 19. 6.)

»Američani so prepričani, da **so bili oškodovani za zmago.**« (Bohorič, 22. 6.)

»Nato **je po okroglem usnju »kresnil«** tudi Birsa ...« (Bohorič, 24. 6.)

»... kjer **je ob sijajnih obrambah pustil** svojo **mrežo nedotaknjeno ...**« (R. B., 8. 6.)

»Uresničile so se namreč **najbolj črne napovedi** vseh tistih ...« (A. M., 12. 6.)

»V deveti minuti **je bilo nato vroče pred Timom Howardom ...**« (Bohorič, 19. 6.)

»... a **piščalka sodnika je ostala nema.**« (Bohorič, 19. 6.)

»... ki **je po podaji Karima Zianija prišel do strela z glavo, vendar je meril nekaj milimetrov premalo natančno.**« (Bohorič, 14. 6.)

»Slovinci so prvič **na gol nasprotnika ustrelili v 43. minuti ...**« (Bohorič, 14. 6.)

»... torej je za vseh 23 **bojnikov na jugu črne celine ...**« (J. B., 18. 6.)

»... ko **je med drugim sprožil izjemno nevaren strel proti nasprotnikovemu голу ...**« (J. B., 18. 6.)

»... da **bo Wayne Rooney po dveh izjemno slabih predstavah »eksplodiral« proti Sloveniji ...**« (Bohorič, 23. 6.)

»... po svoje **tvegano in tudi pogumno potezo.**« (Bohorič, 19. 6.)

»... ki **si klubski kruh služi v Nemčiji pri Kölnu ...**« (B. O., 8. 6.)

»Najprej mu je žogo poslal čez **živi zid v njegov levi kot ...**« (J. B., 7. 6.)

»Ker bo zagotovo šlo za **trd obračun, bo treba izkoristiti vsako priložnost.**« (STA, J. B., 16. 6.)

»... **je v napadu povsem nepotrebno zapravil žogo ...**« (Bohorič, 19. 6.)

❖ Slovenske novice:

»Kakšen uspeh **si bodo pribrcali Slovenci na črni celini ...**« (J. Z., 7. 6.)

»... **je Slovenija outsider.**« (J. Z., 7. 6.)

»... sicer tudi prvi **čuvaj mreže pri italijanskem prvoligašu ...**« (G. H., 8. 6.)

»... da **so se v ponedeljek /.../ le na kratko raztekli, sicer pa kmalu po prihodu kot ubiti popadali v postelje.**« (G. H., 9. 6.)

»To pa jim **ne gre tako dobro od nog ...**« (G. H., 12. 6.)

»Odločilni zadetek **je zabil Robert Koren v 79. minuti ...**« (Zore, 14. 6.)

»... **ciljali slovensko mrežo 12-krat, Slovenci nasprotnikovo le petkrat.**« (Zore, 14. 6.)

»Alžirski **vratar ga je polomil pri zadetku Slovenije, delni krivec za zadetek Roberta Korena pa je bila tudi razvpita uradna žoga svetovnega prvenstva jabulani ...**« (G. H., 15. 6.)

»... ki **je kot otrok vse dneve žogo nabijal ob prikoličarskih naseljih.!**« (Zore, 17. 6.)

»Samozavest in odločnost, ki sta jih krasila jeseni in sta se izgubili pod psihičnim bremenom zahteve po zmagi proti Alžiriji, sta se vrnila v **slovensko slačilnico**.« (J. Z., 18. 6.)

»**Črna serija se je nadaljevala** v Aziji 2001, ko so bili s 3:1 **premočni** Poljaki, pred štirimi leti so Američanom nogometno lekcijo s 3:0 dali Čehi. Škoda bi bilo prekiniti tako dolgo in lepo tradicijo.« (J. Z., 18. 6.)

»Če **bodo** danes podobno **težke noge imeli** igralci **soccerja** s sosednje strani velike luže, se slovenskim gostincem obeta velik zaslužek.« (J. Z., 18. 6.)

»Slovenska desetka **je s svojo slabšo nogo**, desnico, pripravila odlično priložnost Novakoviču, a najboljši strelec druge zlate generacije slovenskega nogometa **je iz bližine ustrelil v prazno**.« (Zore, 19. 6.)

»... Tim Howard velja za enega najboljših **čuvajev nogometnih mrež** na svetu ...« (Zore, 19. 6.)

»... a praktično z golove črte **je žogo** iz igrišča **poslal** Mišo Brečko.« (Zore, 19. 6.)

»**Strel pod prečko je bil neobranljiv**.« (Zore, 19. 6.)

»Slovinci **so** prek Novakovičevega **poskusa z glavo** v 88. minuti in **bombe** Aleksandra Radosavljeviča minuto pozneje še dvakrat **ogrozili ameriška vrata**, a rezultata niso spremenili.« (Zore, 19. 6.)

»Slovenska nogometna **reprezentanca bo** danes v Južni Afriki **v tekmi z Angleži lovila sanjsko in zgodovinsko uvrstitev v osmino finala** svetovnega prvenstva.« (Zore, 23. 6.)

»Blamaža Afričanov **na današnjo predstavo** ne bo vplivala ...« (Zore, 23. 6.)

»Sodnik je takrat Angleža nagradil z **enajstmetrovko**, Cesar pa se je za več tednov poslovil od zelenic.« (Zore, 23. 6.)

»Emile Heskey **bo** verjetno **sedel na klop** ...« (Zore, 23. 6.)

»Prav lepo bi bilo za Slovenijo, če bi Angleži te kakovosti pod težo pritiska še enkrat **pustili v slačilnici**.« (Zore, 23. 6.)

»Otvoritveni angleški projektil, **prosti strel** Franka Lamparda s 35 metrov ...« (Zore, 24. 6.)

»Prva dva **strela sta bila blokirana**, tretji **je zletel mimo vratnice**.« (Zore, 24. 6.)

»Slavje se je po vsej Sloveniji že začelo, nato pa – šok! V 91. minuti, praktično z zadnjim strelom na vrata, **je** Landon Donovan **zatresel alžirsko mrežo** in slovenske **junake poslal predčasno v domovino**.« (Zore, 24. 6.)

»... sicer skoraj nogometni tiran, ki običajno ne pusti po grlu spustiti niti kapljice alkohola.« (Zore, 26. 6.)

»V nasprotju z mnogo angleškimi žogobrcarji ...« (Zore, 26. 6.)

»... **je** krog pred koncem tekmovanja po skupinah **zamudila** prvo **priložnost** ...« (Zore, 19. 6.)

»Češkoslovaška **je** na SP 1990 **razbila** Američne s 5:1 ...« (J. Z., 18. 6.)

2 AKTUALIZMI OD SPLOŠNIH K POSAMIČNIM

❖ Delo:

❖ Preimenovanje slovenske reprezentance z izbrano vrsto:

»Tako je bilo tudi s **slovensko izbrano vrsto** ...« (Uroševič, 7. 6.)

»Pol ure pozneje bo **slovenska izbrana vrsta** odprla vrata svojega hotela Southern Sun za vse navdušence, ki si bodo hoteli поблиže ogledati domovanje **slovenskih upov za podvig na svetovnem prvenstvu**.« (Suhadolnik, 8. 6.)

»... se drži **naša izbrana vrsta** od včerajšnjega dne novega režima, ki bo ostal v veljavi do tekme s »**puščavskimi lisicami**«.« (Suhadolnik, 10. 6.)

❖ Preimenovanje slovenske reprezentance z izbranci selektorja Matjaža Keka:

»... **izbranci selektorja Matjaža Keka** pa prav danes začenjajo vadbo ...« (Suhadolnik, 9. 6.)

»**Izbranci selektorja Matjaža Keka** so v svojem kampu ...« (Tamše, 11. 6.)

»**Izbranci selektorja Matjaža Keka** so tudi včeraj ponovili ...« (Suhadolnik, 11. 6.)

»Jutri čaka **izbrance selektorja Matjaža Keka** zelo pomembna tekma ...« (Suhadolnik, 12. 6.)

»**Izbranci selektorja Matjaža Keka** so namreč v svoji prvi tekmi na tem prvenstvu vzeli skalp neugodni sredozemski reprezentanci /.../ in se s premierno zmago na mundialih vpisali v našo športno zgodovino.« (Suhadolnik, 14. 6.)

»... **izbrance selektorja Matjaža Keka** pa čaka v petek morda ključna tekma ...« (Suhadolnik, 14. 6.)

»**Izbranci selektorja Matjaža Keka**, ki so na afriški premieri opravili z **Alžirijo** ...«
(Suhadolnik, 18. 6.)

»... senzacionalistično zmago **izbrancev selektorja Matjaža Keka**.« (19. 6.)

Podobno lahko razumemo tudi naslednje:

»... ko se bodo **aduti selektorja Matjaža Keka**« ...« (Suhadolnik, 8. 6.)

❖ Preimenovanje reprezentanc z imeni držav, ki jih zastopajo, oz. z imenovanjem prebivalcev določene države:

»**Kako torej napasti Alžirijo?**« (Tamše, 10. 6.)

»**Če bo strelec odločilnega gola proti Rusiji** novembra v Mariboru ...« (Tamše, 10. 6.)

»**Slovenija** je v svoji četrti tekmi na svetovnih prvenstvih le dočkala premierno zmago.« (Suhadolnik, 14. 6.)

»**Naši** so imeli tudi srečo, saj so bili podobno slabi tudi **Alžirci**, ki so prepustili pobudo **Kekovm fantom**.« (Suhadolnik, 14. 6.)

»... da **Angleže** proti **Sloveniji** čaka neprebojen obrambni zid ...« (S. V. in drugi, 15. 6.)

»Po uvodnem remiju **Američanov** z **Anglijo** in slovenski zmagi proti Alžiriji kajpada višje kotirajo delnice **izbrane vrste s sončne strani Alp**.« (Tamše, 15. 6.)

»Čeprav lahko **Slovenci** v zadnji tekmi zapravijo vodilni položaj ...« (Suhadolnik, 21. 6.)

❖ Preimenovanje reprezentanc z imenom enega igralca in »družčine«:

»... bi lahko po včerajšnji zreli predstavi **Korena & Co.** kljub aktualni krizi nedvomno **apreciiral** ...« (Suhadolnik, 14. 6.)

»... ki se zaveda vseh odlik **Donovana in družčine**.« (Suhadolnik, 18. 6.)

»Po obdobju zadržanih napadov **Landona Donovana & Co.** ter hkratni premalo ambiciozni igri **Kekovih fantov** je ...« (Suhadolnik, 19. 6.)

❖ Preimenovanje slovenske reprezentance z drugimi izrazi:

»To je **fantom** prineslo ...« (Nejedly, 7. 6.)

»Morebitna zmaga »**janezov**« in poraz **ZDA** proti **Angliji** ...« (Suhadolnik, 8. 6.)

»... bodo Matjaž Kek, Milan Miklavič in sodelavci poučevali **fante** v prihodnjih dneh.«
(Suhadolnik, 8. 6.)

»... **naša zasedba** bo v soboto dopoldne z letalom /.../ odpotovala v Polokwane, kjer bodo **Kekovi izbranci** ob 15. uri preizkusili ...« (Suhadolnik, 10. 6.)

»Nedeljska predstava **Kekovih fantov** v Polokwaneju še zdaleč ni bila optimalna ...«
(Suhadolnik, 15. 6.)

»**Enajst slovenskih davidov** ima zgodovinsko priložnost za uvrstitev med 16 najboljših ekip na svetu, le zmaga nad **enajstimi ameriškimi goljati** pa **Slovencem** prinaša pot med zvezde že po drugem kolu predtekmovanja.« (Suhadolnik, 18. 6.)

❖ Preimenovanje alžirske reprezentance:

»priprave na dvoboj s »**puščavskimi lisicami**«.« (Suhadolnik, 8. 6.)

»... velja za enega največjih adutov »**puščavskih lisic**«.« (Suhadolnik, 11. 6.)

»**Kekovi fantje** nadzorovano nad **Arabce**« (Suhadolnik, 12. 6.)

»Prvi dejavnik naj bi pomagal robustnim **Arabcem**, drugi **slovenski lahki konjenici**.«
(Suhadolnik, 14. 6.)

❖ Preimenovanje ameriške reprezentance:

»... na lestvici FIFA »**jenkiji**« ostajajo veliki favoriti v obračunu s **Slovenijo**.« (Tamše, 15. 6.)

»Zadovoljstvo v **moštvu** »**zvezd in črt**« je toliko večje ...« (Tamše, 15. 6.)

»»**Jenkije**« ste nedvomno proučili ...« (Suhadolnik, 18. 6.)

»... a ima včerajšnja točka proti favoriziranim »**Jenkijem**« grenak priokus.«
(Suhadolnik, 19. 6.)

»Zgled bi moral biti prvi polčas tekme proti »**jenkijem**«, ko so **Slovenci** žogo modro spustili na tla ...«

»... a ima včerajšnja točka proti favoriziranim »**Jenkijem**« grenak priokus.«
(Suhadolnik, 19. 6.)

❖ Preimenovanje angleške reprezentance:

»... ali bo lahko igral v jutrišnjem merjenju moči z **borci Fabia Capella**.« (Suhadolnik, 22. 6.)

»Kljub temu se soočenja z uglednim tekmecem, kot je **moštvo Fabia Capella** ...«
(Suhadolnik, 23. 6.)

»... ko je postal temnopolti igralec z največ nastopi za **»tri leve«**.« (Suhadolnik, 23. 6.)

»... ko so **»trije levi«** na mondialu v Čilu dobili obe tekmi ...« (Suhadolnik, 24. 6.)

»Ravno zaradi omenjene misije, vrnitve znamenitega pokala na Otok, je med **»tri leve«**
prišel Fabio Capello.« (Suhadolnik, 21. 6.)

❖ Preimenovanje posameznih nogometašev:

»Ko je **»Cesi«** pripravljen ...« (Cesar) (Suhadolnik, 11. 6.)

»... o odlični pripravljenosti **trboveljske lokomotive na desni strani igrišča**.« (Brečka)
(Suhadolnik, 11. 6.)

»... **»Rade«** iz močne ruske lige in najboljšega obdobja kvalifikacij ...« (Radosavljevič)
(Suhadolnik, 11. 6.)

»Ostre **»Birsinhove«** podaje pred gostujoči kazenski prostor ...« (Birsove) (Suhadolnik,
11. 6.)

».. je **»Novagol«** že skoraj optimalno pripravljen za zahtevne boje ...« (Novakovič)
(Suhadolnik, 11. 6.)

»... da bi bil Andraž proti ZDA spet dobri, jesenski **»Kiro«!**« (Kirm) (Suhadolnik, 14. 6.)

»**»Joka«** je pretekel še dober kilometer več ...« (Jokič) (Suhadolnik, 14. 6.)

»Kje je **»Rade«** iz močne ruske lige ...?« (Radosavljevič) (Suhadolnik, 14. 6.)

»... je prepričan **»Dado«**.« (Stevanovič) (Suhadolnik, 16. 6.)

»Slednji je ob izenačujočem голу **»jenkijev«** ušel Gerrardu, **»Joka«** je vendarle
hitrejši.« (Jokič) (Suhadolnik, 17. 6.)

»Pravi **»Sarma«** je dvakrat boljši ...« (Handanovič) (Suhadolnik, 23. 6.)

»Toda **»Kiro«** se najbolje znajde prav tedaj ...« (Suhadolnik, 23. 6.)

❖ Drugo:

»... ki se je **od svoje zveste navijaške armade** poslovila ...« (od svojih navijačev)
(Urošević, 7. 6.)

»... zelo vznemirja **sleherno slovensko dušo** na jugu Afrike ...« (vsakega Slovenca)
(Suhadolnik, 8. 6.)

»V Kölnu sodi med standardne adute **»kozličkov«**.« (FC Köln) (Suhadolnik, 11. 6.)

»... in tedaj »**vrtnice**« ponižal s skupnim izidom 11:1.« (NK Nova Gorica) (Suhadolnik, 24. 6.)

❖ Dnevnik:

❖ Preimenovanje slovenske reprezentance z (izbrano) vrsto:

»**Slovenska izbrana vrsta** je pohod na svetovno prvenstvo začela pod njegovim vodstvom ...« (Okorn, 16. 6.)

»**Slovenska vrsta** je včeraj še trenirala ...« (Okorn, 17. 6.)

»... sicer pa je **slovenska vrsta** glavnino taktičnih priprav opravila ...« (Okorn, 18. 6.)

❖ Preimenovanje slovenske reprezentance z varovanci Matjaža Keka:

»... obenem pa je **varovancem Matjaža Keka** na Brniku srečno pot zaželelo ...« (Grošelj, 7. 6.)

»**Varovanci selektorja Matjaža Keka** so bili proti **Otočanom** v podrejenem položaju ...« (Okorn, 24. 6.)

❖ Preimenovanje reprezentanc z imeni držav, ki jih zastopajo, oz. z imenovanjem prebivalcev določene države:

»... saj sta **Anglija** in **ZDA** v soboto remizirali ...« (Okorn, 14. 6.)

»**Aduti Slovenije** proti **Angliji**?« (Okorn, 23. 6.)

»Kljub igralcu manj so imeli **Alžirci** v 77. minuti zmago na pladnju.« (Okorn, 14. 6.)

»**Američani**, prihajamo po zmago!« (Okorn, 14. 6.)

»... v katerega so se **Alžirci** zaletavali kot muhe.« (Okorn, 14. 6.)

❖ Preimenovanje slovenske reprezentance z drugimi izrazi:

»S terenskim vozilom se je **23 slovenskih hrabrih kraljev športa** navdušeno prevažalo med kralji živali in tudi božalo levje mladiče ...« (Okorn, 15. 6.)

❖ Preimenovanje alžirske reprezentance:

»... in nato eno zmago **puščavskih lisic**.« (Okorn, 9. 6.)

»... na kateri so **puščavske lisice** zmagale z golom iz enajstmetrovke ...« (Okorn, 11. 6.)

»... stresal pohvale na račun **puščavskih lisic**.« (Okorn, 11. 6.)

»V nedeljo so odpravili **puščavske lisice** ...« (Okorn, 15. 6.)

❖ Preimenovanje ameriške reprezentance:

»... saj je večina gledalcev navijala za **jenkije**.« (Okorn, 19. 6.)

»... in popeljal **Jenkije** v osmino finala, **Slovence** pa na veliko žalost domov.« (Okorn, 24. 6.)

❖ Preimenovanje angleške reprezentance:

»... je **angleške leve** podžgal **Fabio Capello**.« (Okorn, 24. 6.)

❖ Preimenovanje posameznih nogometašev:

»**Slovenska hobotnica**, ki je bila do Korenovega gola prvo ime slovenske vrste ...« (Handanovič) (Okorn, 14. 6.)

❖ Ekipa:

❖ Preimenovanje slovenske reprezentance z izbrano vrsto:

»Dobro vzdušje ne zapušča **slovenske izbrane vrste**.« (Miljković, 10. 6.)

»Zato me je **naša izbrana vrsta** navdušila.« (Obrez, 16. 6.)

Podobno tudi za druge države:

»... saj so nedavno v istem objektu okradli **kolumbijsko izbrano vrsto**.« (Škvarc, 9. 6.)

❖ Preimenovanje slovenske reprezentance z izbranci Matjaža Keka:

»**Izbranci Matjaža Keka** so na Brnik ...« (STA, R. B., 7. 6.)

»**Izbranci Matjaža Keka** so se v nedeljo ...« (STA, 8. 6.)

»**Izbranci selektorja Matjaža Keka** se bodo v nedeljo zgodaj popoldne ...« (STA, 9. 6.)

Podobno je tudi naslednje:

»**Kekovi izbranci** so namreč že pokazali ...« (STA, R. B., 7. 6.)

Na ta način je časnik Ekipa poimenoval tudi ameriško reprezentanco:

»... da so se **izbranci selektorja Boba Bradleyja** predstavili v zelo dobri luči.« (STA, R. B., 16. 6.)

❖ Preimenovanje reprezentanc z imeni držav, ki jih zastopajo, oz. z imenovanjem prebivalcev določene države:

»**Velika Amerika proti mali veliki Sloveniji**. To bo spektakel. Vedo, da smo **Ruse**.« (Obrez, 16. 6.)

»**Četa Matjaža Keka** je svoje delo proti **Alžiriji in Združenim državam Amerike** opravila skoraj brez napake ...« (Bohorič, 22. 6.)

❖ Preimenovanje reprezentanc z imenom enega igralca in »družine«:

»... da so **Robi Koren in soigralci** že popravili izkupiček zlate generacije iz leta 2002.« (STA, 14. 6.)

»... s katerim se bodo **Samir Handanovič in ostali** pomerili v petek ...« (Bohorič, 15. 6.)

»Vprašajte Robija **Korena in soigralce**.« (STA, R. B., 16. 6.)

❖ Preimenovanje slovenske reprezentance z drugimi izrazi:

»... toda **slovenski bojvniki** bi radi več.« (STA, R. B., 7. 6.)

»Slednje je **četa selektorja Matjaža Keka** odigrala tako dobro ...« (Bohorič, 16. 6.)

❖ Preimenovanje alžirske reprezentance:

»Prav v dvoboj s **puščavskimi lisicami** bodo po dobrih 14 urah potovanja usmerjene vse misli slovenske reprezentance ...« (STA, R. B., 7. 6.)

»Seveda pa to ni pomenilo, da so se **puščavske lisice** kar predale.« (Bohorič, 14. 6.)

»... po zmagi proti **puščavskim lisicam** ...« (Bohorič, 15. 6.)

❖ Preimenovanje ameriške reprezentance:

»... v Johannesburgu **četa selektorja Boba Bradleyja** ne bo imela nikakršne prednosti.« (Bohorič, 17. 6.)

»... ki so jih kot po pravilu izgubljali proti **»čezoceancem**.« (Bohorič, 19. 6.)

❖ Preimenovanje angleške reprezentance:

»**Beatli** so vendarle brez konkurence« (Bohorič, 23. 6.)

❖ Preimenovanje posameznih nogometašev:

»... je misli stresal **otrok Olimpije** ...« (Novakovič) (J. B., 7. 6.)

»... **Sarma** tega ni želel obešati na veliki zvon ...« (Handanovič) (R. B., 8. 6.)

»... je prepričan **otrok trboveljskega Rudarja**.« (Brečko) (B. O., 8. 6.)

»... na katere bo **Sarma** dobro pripravljen.« (Handanovič) (Bohorič, 17. 6.)

❖ Drugo:

»Novakovič je po tekmi proti **kivijem** brez dlake na jeziku priznal ...« (novozelandski reprezentanci) (J. B., 7. 6.)

»Zmaga proti **kivijem** je bila dejansko prepričljiva ...« (novozelandski reprezentanci) (B. O., 8. 6.)

❖ Slovenske novice:

❖ Preimenovanje slovenske reprezentance z izbrano vrsto:

»**Izbrana vrsta Slovenije** je v vadbenem središču v Južni Afriki ... (G. H., 9. 6.)

❖ Preimenovanje slovenske reprezentance z izbranci Matjaža Keka:

»**Izbranci Matjaža Keka** so prek Frankfurta v Južno Afriko potovali ...« (G. H., 9. 6.)

»Alžirska neučinkovitost je priložnost za **izbrance Matjaža Keka**« (G. H., 12. 6.)

»**Izbranci Matjaža Keka** se bodo v petek z njo spopadli v Johannesburgu ...« (G. H., 16. 6.)

Podobno tudi naslednje:

»... da imajo **Kekovi varovanci** za preboj ...« (J. Z., 7. 6.)

»... kar so **varovanci Matjaža Keka** in premalo strog malijski sodnik Coulibaly /.../ pustili **Jenkijem**.« (Zore, 19. 6.)

- ❖ Preimenovanje reprezentanc z imeni držav, ki jih zastopajo, oz. z imenovanjem prebivalcev določene države:

»Kakšen uspeh si bodo pribrcali **Slovenci** na črni celini ...« (J. Z., 7. 6.)

»**Alžirci** so tik pred zdajci dobili pomembni okrepitvi ...« (G. H., 12. 6.)

»... saj so **Američani** na tekmi proti favorizirani **Angliji** iztržili točki.« (G. H., 16. 6.)

»**Slovenci** /.../ so se tako že posvetili **Američanom** ...« (G. H., 16. 6.)

- ❖ Preimenovanje slovenske reprezentance z drugimi izrazi:

»Slaba nedeljska predstava **igralcev s Triglavom na prsih** je že zgodovina ...« (Zore, 14. 6.)

- ❖ Preimenovanje alžirske reprezentance:

»... so le nekaj pomanjkljivosti v igri **zelenih**, zaradi česar ...« (alžirske reprezentance) (Zore, 14. 6.)

- ❖ Preimenovanje ameriške reprezentance:

»... so **gringos** slovensko previdni.« (Zore, 17. 6.)

»... tradicionalno pa jo proti vzhodnoevropskim obrambam **jenkiji** redno odnesejo slabše.« (J. Z., 18. 6.)

- ❖ Preimenovanje angleške reprezentance:

»Tako so **varovanci selektorja Fabia Capella** pred začetkom svetovnega prvenstva ...« (G. H., 11. 6.)

»... in več kot 30.000 privržencev **treh levov** so ...« (Zore, 24. 6.)

- ❖ Preimenovanje posameznih nogometašev:

»Besede **ZZ Topa** o kakovosti angleške ekipe ...« (Zahoviča) (Zore, 23. 6.)

»**Sarma** naj bi že dan pred začetkom mundiala ...« (Handanovič) (Zore, 26. 6.)

- ❖ Drugo:

»Petkovo srečanje proti **All Whitesom (Povsem belim)** je pokazalo že v kvalifikacijah ...« (novozelandski reprezentanci) (J. Z., 7. 6.)

3 AKTUALIZMI OD NAVDUŠENJA K VZNESENOSTI

❖ Delo:

- »... ki **bodo naslednje dni dihali kot eden** s svojimi junaki ...« (Nejedly, 7. 6.)
- »Številne med favoriziranimi reprezentancami **ostajajo brez svojih udarnih adutov, Slovenijo ta čas spremlja sreča.**« (Uroševič, 7. 6.)
- »... zdaj tudi pisci **druge nogometne pravljice** z nestrpnostjo odštevajo dneve ...« (Suhadolnik, 8. 6.)
- »Slovenci **le še streljaj oddaljeni od Brazilcev**« (Suhadolnik, 8. 6.)
- »O tem, **kako ujeti »puščavske lisice«** v »podalpsko« zanko, bodo Matjaž Kek, Milan Miklavič in sodelavci poučevali fante v prihodnjih dneh.« (Suhadolnik, 8. 6.)
- »»**Puščavske lisice**« **bodo odslej redno na jedilniku reprezentantov** v tukajšnjem okrožju Hyde Park ...« (Suhadolnik, 9. 6.)
- »**Nesmrtni Dedič še lovi Ljubijankiča**« (Tamše, 10. 6.)
- »**Slovenski tabor diha za zgodovinski uspeh**« (Suhadolnik, 12. 6.)
- »**Naslednja postaja naših bo izbrana vrsta ZDA** ...« (Suhadolnik, 14. 6.)
- »S panterскими poskoki in paradami **je večkrat rešil slovensko ladjo pred skorajšnjim potopom.**« (Suhadolnik, 14. 6.)
- »Boljše je igral v prvem polčasu, ko **je Belhadja in Zinanija zakopal na dno trboveljskega rudnika.**« (Suhadolnik, 14. 6.)
- »... junak s tekme proti Rusiji **le izbruhnil. Toda iz te moke ni (bilo) kruha.**« (Suhadolnik, 14. 6.)
- »**Če je bil po Südtirolu uradno v devetem krogu pekla, je po Alžiriji neuradno v sedmih nebesih.** /.../ Vsaj do petka **mu bo v hrbet gledal tudi Fabio Capello**« (Suhadolnik, 14. 6.)
- »... je **o ozkem grlu** v slovenskem napadu spregovoril Kek.« (Suhadolnik, 15. 6.)
- »**Dve bebasti roki sanje spremenili v nočno moro**« (S. V. et all, 15. 6.)
- »... v katerem so zapisali, da **so Alžirci storili samomor v dveh potezah.**« (S. V. et all, 15. 6.)
- »**Zidane okamenel pred svojimi**« (S. V. et all, 15. 6.)
- »... naši **imajo v žepu tri točke** ...« (Suhadolnik, 17. 6.)

»**Enajst slovenskih davidov** ima zgodovinsko priložnost za uvrstitev med 16 najboljših ekip na svetu, le zmaga nad **enajstimi ameriškimi goljati** pa **Slovincem** prinaša pot med zvezde že po drugem kolu predtekmovanja.« (Suhadolnik, 18. 6.)

»**Enajst minut oddaljeni od senzacije**« (Suhadolnik, 19. 6.)

»... **so imeli po Rusiji na kolenih** še drugi nekdanji gospodarski pol sveta ...« (Suhadolnik, 19. 6.)

»... **ki tako pomembnega športnega izpita še ni opravljal.**« (tekme) (Suhadolnik, 19. 6.)

»**Škoda, toda točka je velika kot Triglav**« (Suhadolnik, 19. 6.)

»... **je prav tako poslal v ogenj** preverjena imena ...« (Suhadolnik, 19. 6.)

»Američani so naposled začutili, da **je vrag odnesel šalo** in da se nogometaši, za katere prej »niso slišali«, ne mislijo vdati pred (nogometno) silo.« (Suhadolnik, 19. 6.)

»Potem je spet **izbruhnilo na delih tribun** s slovenskimi navijači.« (Suhadolnik, 19. 6.)

»Po obdobju zadržanih napadov Landona Donovana & Co. ter hkratni premalo ambiciozni igri Kekovih fantov je vendarle prišlo do **izenačenja**, ki je – roko na srce – **viselo v zraku.**« (Suhadolnik, 19. 6.)

»... **močno je zadišalo po klavrnem koncu** tekme s sijajnim polčasom.« (Suhadolnik, 19. 6.)

»Tudi ameriške **letalonosilke ne premorejo vodenih izstrelkov**, kot je bil »Tomahawk« Šempetrčana na noge Novakoviča v 9. minuti.« (Suhadolnik, 19. 6.)

»Lanska prijateljska tekma v Londonu, ki **je sprva dvignila ogromno prahu** /.../ pozneje pa se je izkazalo, da **je bila »zlata vredna**« ...« (Suhadolnik, 22. 6.)

»... kar utegne biti **voda na mlin našega moštva.**« (Suhadolnik, 22. 6.)

»Danes bodo **dan D** dočakali vsi podporniki slovenske nogometne reprezentance.« (Suhadolnik, 23. 6.)

»Danes ob 16. uri **ne bo pomembno, kdo je palček in kdo velikan**, kdo ta čas zaseda vodilni položaj na lestvici in kdo lovi rešilno bilko za preživetje pred domačo javnostjo.« (Suhadolnik, 23. 6.)

»... ki **mora na vsak način najti čarobni prašek za večjo učinkovitost** Milivoja Novakoviča ...« (Suhadolnik, 23. 6.)

»To **bo pravi moški dvoboj**, težko pričakovana paša za oči, **priložnost za poravnavo neplačanih računov.**« (Suhadolnik, 23. 6.)

»**Bojevitemu slovenskemu moštvu spodrsnilo šele po koncu tekme.**« (Suhadolnik, 24. 6.)

»... toda alžirska leva in desna stran **sta kot dan in noč.**« (Suhadolnik, 14. 6.)

»... je bila ob celostranski fotografiji **poklapanih Rafika Hallicheja in Madjida Belhadja ter navdušenem Robertu Korenu v ozadju ...**« (S. V. et all, 15. 6.)

»... in seveda **se je prav okrog izključitve Abdelkaderja Ghezzala in napake vratarja Faouzija Chaouchija sukala** večina poročil, ki **so se obregnila** tudi ob preveč obrambno taktiko ...« (S. V. et all, 15. 6.)

»Samir Handanovič **si** z morebitno zmago proti izbrani vrsti ZDA **ne beli las.**« (Suhadolnik, 17. 6.)

»... že tri dni pred začetnim udarcem žanje posebno zanimanje nogometnega sveta.« (Tamše, 15. 6.)

»Ta **je** svoje rojake **zavil v črno**, saj so bili Alžirci pripravljeni na slavje ...« (S. V. et all, 15. 6.)

»**Vratarski položaj je bržkone ozko grlo v igri** angleške reprezentance ...« (Suhadolnik, 23. 6.)

»**Ozračje pred tekmo ni šlo na roko Slovincem:** Angleži so bili po zadnjem **medijskem linču in javnem pranju perila** znotraj reprezentance **motivirani kot kakšni sveti borci**, le zmaga bi jih rešila pred športno katastrofo.« (Suhadolnik, 24. 6.)

»... ki **se niso ozirali** na 44-letno **sušo** Otočanov na svetovnih prvenstvih.« (neuspeh) (Suhadolnik, 24. 6.)

»... ki pregovorno miri evforijo in **brzda (pre)razgrete strasti** ...« (Suhadolnik, 12. 6.)

»... ki **si je uvrstitev na elitni športni banket priigrala novembra lani** ...« (Suhadolnik, 12. 6.)

❖ Dnevnik:

»**Igralci so spali, Kek pa v inšpekciji**« (Okorn, 8. 6.)

»Če je bilo v minulih dneh v zraku čutiti **nervozo**, da **bi jo lahko rezal z nožem** ...« (Okorn, 12. 6.)

»**Imen ne bi izpulili niti s kleščami**« (Okorn, 12. 6.)

»Alžirci **ne špijonirajo** le na treningih, ampak ...« (Okorn, 12. 6.)

»... **je** na hitro **zdrdral** trener vratarjev Nihad Pejkovič.« (Okorn, 12. 6.)

»... pravi Valter Birsa, **igrallec s sveto nogometno številko deset.**« (Okorn, 12. 6.)

»Kljub igralcu manj **so imeli** Alžirci v 77. minuti **zmago na pladnju.**« (Okorn, 14. 6.)

»Ko je vse kazalo na remi, **je stvari v svoje roke vzel Koren s strelom**, ko je žoga pred vratarjem udarila v travo kot žabica, poskrbel za vodstvo, ki ga je brezkompromisna slovenska vrsta branila do 95. minute.« (Okorn, 14. 6.)

»**Breme prve tekme je padlo z ramen.**« (Okorn, 14. 6.)

»**Američani, prihajamo po zmago!**« (Okorn, 14. 6.)

»Na desni strani obrambe **je zgradil zid**, v katerega **so se Alžirci zaletavali kot muhe.**« (Okorn, 14. 6.)

»... vendar **je trikrat nastavil glavo tam, kjer bi večina še nogo umaknila.**« (Okorn, 14. 6.)

»**Oskar za borbenost.**« (Kirmu) (Okorn, 14. 6.)

»Poglavar slovenske nogometne vojske se ne strinja z napovedmi iz ameriškega tabora, da **se obeta trda šahovska partija**, obenem pa vlogo favorita prepuščajo Sloveniji.« (Okorn, 17. 6.)

»... kjer **je bilo** na trenutke **preveč prepaha** predvsem po visokih predložkih.« (Okorn, 19. 6.)

»... da **ima nogomet** v državi zimskih športov **domovinsko pravico** že od Katančevih časov.« (Okorn, 18. 6.)

»Slovenski **okopi proti štirim ameriškim napadalcem so popustili** v 82. minuti.« (Okorn, 19. 6.)

»**Velika točka z grenkim priokusom**« (Okorn, 19. 6.)

»... zato **ostaja grenak priokus**, a Slovenija bi tekmo ...« (Okorn, 19. 6.)

»... a **nogometni biser** iz Šempetra pri Novi Gorici je v 13. minuti potrdil svoj razkošen talent in znanje.« (Novakovič) (Okorn, 19. 6.)

»... predvsem Birsa je bil razpoložen, saj **so imele njegove podaje oči.**« (Okorn, 19. 6.)

»Na desnem boku **je nervoznega Dempseya zakopal globoko v trboveljski rudnik.**« (Okorn, 19. 6.)

»**Težak večer v zračnih dvobojih** z ameriškinimi **orjaki** v napadu, ki niso igrali le nogometa, ampak so se posluževali rokoborbe.« (Okorn, 19. 6.)

»**Evrogol. Poteze, s kakršnimi je Zahovič razoroževal tekmece.** S podajami iz prekinitev **je sejal paniko** v ameriški obrambi.« (Okorn, 19. 6.)

»... zato je opravil veliko rudarskega dela na sredini igrišča.« (Okorn, 19. 6.)

»Medtem ko so nogometaši polnili baterije pred jutrišnjo odločilno tekmo ...« (Okorn, 22. 6.)

»... da z reprezentanco doma diha vsa Slovenija.« (Okorn, 23. 6.)

»Slovenija se trese od pričakovanja.« (Okorn, 23. 6.)

»Poljub sreče na strani ZDA« (Okorn, 24. 6.)

»Naša nogometna reprezentanca tik pred vrati osmine finala, ki so jim jih Američani zaloputnili v podaljšku« (Okorn, 24. 6.)

»Poljub sreče tokrat ni bil na slovenski strani ...« (Okorn, 24. 6.)

»Hobotnica. S serijo panterških skokov in odločnih posredovanj je preprečil rezultatski polom ...« (Okorn, 24. 6.)

»Ubijalec največjih zvezdnikov nasprotnega moštva ...« (Okorn, 24. 6.)

»Sprožil polovico slovenskih strelav na angleški gol, a njegove merilne naprave niso bile pravilno naravnane.« (Okorn, 24. 6.)

»Dolžnik. Z Angleži /.../ ni poravnal starih računov.« (Okorn, 24. 6.)

»Prevelika razprodaja žog, ki so pristale na napačnem naslovu (avt, v nogah nasprotnika, lastni roki).« (Okorn, 24. 6.)

»V drugem polčasu je vseskozi hodil po robu prepada ...« (Okorn, 24. 6.)

❖ Ekipa:

»Skoraj dokončana mojstrovina« (Bohorič, 7. 6.)

»... da bi lahko na pleča nogometašev postavljali zahteve ...« (Bohorič, 7. 6.)

»... da bodo nogometaši /.../ pravočasno napolnili baterije.« (Bohorič, 7. 6.)

»V obrambi je Marko Šuler v drugem polčasu »dihal na škrge« ...« (Bohorič, 7. 6.)

»... saj ga je na cedilu pustila obramba.« (Bohorič, 7. 6.)

»... toda če potegnemo črto pod projekt priprav na mundijal ...« (Bohorič, 7. 6.)

»Nemalo je bilo nejevernih Tomažev, ki so se spraševali ...« (J. B., 7. 6.)

»... je misli stresal otrok Olimpije ...« (J. B., 7. 6.)

»... da so se včeraj v trening centru v Hyde Parku le na kratko raztekli in raztegnili, sicer pa kmalu po prihodu kot ubiti popadali v postelje.« (STA, 8. 6.)

»... Sarma tega ni želel obešati na veliki zvon ...« (R. B., 8. 6.)

»... ponekod celo celotne ulice so tu blindirane ...« (A. M., 10. 6.)

»*Jasno, kri ni voda, zato je prevladovalo prvo.*« (A. M., 10. 6.)

»... in čeprav se ta podatek **na prvo žogo** zdi zelo banalen ...« (Miljković, 11. 6.)

»... vsega skupaj pa **ni skalilo, ne bo skalilo in ne sme skaliti novica**, ki je razveselila alžirske obraze.« (Miljković, 11. 6.)

»... **Alžirija pa je bila** praktično ves čas **na ustnicah** tako uslužbencev nogometne zveze ...« (Miljković, 11. 1.)

»... nikar jih ne vzemite za **suho zlato**, za zdaj so samo zanimivost ...« (Miljković, 11. 6.)

»... in ker se nas **Slovencev** tradicionalno **drži** taka **smola**, ima od te odločitve največ prav Alžirija.« (Miljković, 11. 6.)

»*Ta izjava se je usedla tudi v srce angleškega kolega* ...« (A. M., 11. 6.)

»... za izbrani vrsti, kot sta naša in alžirska, je uvodno srečanje še precej pomembnejše **kot ognjeni krst** marsikoga drugega.« (Miljković, 12. 6.)

»Uresničile so se namreč **najbolj črne napovedi** vseh tistih ...« (A. M., 12. 6.)

»... in po uvodnem krogu **kraljuje na vrhu skupine C**.« (Bohorič, 14. 6.)

»A če **je** v soboto **izgubil živce** zaradi angleških novinarjev, je v nedeljo dobil zadoščanje ...« (STA, 14. 6.)

»**Po zmagi z golj zmaga**« (Bohorič, 15. 6.)

»A to ne pomeni, da se je **mlatila** zgolj **prazna slama**.« (Bohorič, 15. 6.)

»... da ga je eden od najmlajših »**naraščajnikov**« navihano grizel po roki.« (mladičev) (Bohorič, 15. 6.)

»Za vsak primer, da se **Slovenija ne bi ovila v črnino** ...« (Bohorič, 15. 6.)

»... saj veste, kako pravijo: **podarjenemu konju se ne pogleda v zobe** ...« (Bohorič, 16. 6.)

»**Na kolena je spravila** Alžirijo, Novo Zelandijo ...« (Bohorič, 16. 6.)

»**Na stari slavi se pač ne sme počivati**.« (Bohorič, 16. 6.)

»Zdaj so tudi že **analfabeti** spoznali, da Američani postajajo pomemben dejavnik v svetovnem nogometu.« (STA, R. B., 16. 6.)

»... zelo spoštovani strokovnjaki **uspehu gledajo v zobe** ...« (Obrez, 16. 6.)

»**Noro, noro noro!** Že samo dejstvo, da smo prišli v tak položaj, da smemo o tem sploh sanjati, je neprecenljivo, je **odbito do obisti**.« (Obrez, 16. 6.)

»**Velika Amerika proti mali veliki Sloveniji**. To bo spektakel. Vedo, da smo Ruse.« (Obrez, 16. 6.)

»Mala Slovenija je pripravljena, da znova **piči kot najbolj smrtonosna kača**.« (Bohorič, 17. 6.)

»V kvalifikacijah za SP 2006 in EP 2008 je bila naša reprezentanca **kot mula, ki se ne more dostojno kosati z elegantnimi, močnimi in kot veter hitrimi konji**.« (Bohorič, 18. 6.)

»Toda pogovor, da **po dežju vedno posije sonce, k sreči drži. Med prebijanjem skozi hudo neurje smo na koncu prodora vendarle zagledali luč**.« (Bohorič, 18. 6.)

»Fantje so v Vroclavu na igrišče prišli kot prerojeni. **Kot da bi jim pred tem galski čarovnik Getafix iz priljubljenega stripa o Asterixu in Obelixu skuhal čarobni napoj. Bili so prerojeni. Spet so imeli krila. /.../ Slovenija se je kot feniks dvignila iz pepela**.« (Bohorič, 18. 6.)

»**P*ZDA, tako blizu**« (Bohorič, 19. 6.)

»Slovenski selektor Matjaž Kek se je **pred materjo vseh mater** (najpomembnejšo tekmo) (Bohorič, 19. 6.)

»... **Samir Handanovič je kot superman poletel iz gola in žogo izbil v varne vode**.« (Bohorič, 19. 6.)

»... **in nevarna akcija je splavala po vodi**.« (Bohorič, 19. 6.)

»... če bi nam pred prvenstvom ponudili štiri točke, **bi jih vzeli z obema rokama**.« (J. B., 19. 6.)

»... **in mu ne bi bilo treba kože reševati proti nam?**« (Bohorič, 22. 6.)

»**Slovenski cunami**« (Bohorič, 22. 6.)

»**Točka, ki bi bila velika kot Triglav. Kaj Triglav, kot Mount Everest!**« (Bohorič, 23. 6.)

»**Če se igraš z ognjem, se hitro opečeš ...**« (Bohorič, 23. 6.)

»... ker se je Mariborčan v zadnjem času dokazal **kot pravi strup za stratege najbolj zvenečih imen**.« (Bohorič, 23. 6.)

»V kvalifikacijah za SP **je tako v kozji rog ugnal ...**« (Bohorič, 23. 6.)

»**Solze žalosti hrabrih junakov**« (Bohorič, 24. 6.)

»V 91. minuti so se slovenske sanje razblinile **kot milni mehurček**.« (Bohorič, 24. 6.)

»Slovenske **solze so mokrile južnoafriška tla, toda za nas boste vedno junaki. V naših očeh ste svetovni prvaki**.« (Bohorič, 24. 6.)

»... obup je bil tolikšen, **da bi ga lahko rezali z nožem**.« (Bohorič, 24. 6.)

»A mi smo jih razumeli. Ker se počutimo enako. Ker smo dihali skupaj z njimi, ker smo verjeli skupaj z njimi in ker smo upali, da se bomo veselili skupaj z njimi. Toda **po toči zvoniti je prepozno.**« (Bohorič, 24. 6.)

»**Usoda se je kruto poigrala** z njegovo, z našo izbrano vrsto ...« (Obrez, 24. 6.)

»Pred nami je bil človek, ki **je** skupaj s svojimi izbranci **spisal eno najlepših poglavij slovenskega športa.**« (Obrez, 24. 6.)

»**Kot vdovec na pogrebščini**« (Miljković, 26. 6.)

»... je bil spet Birska tisti, ki **je ogrel Jamesove dlani.**« (Bohorič, 24. 6.)

»... na katere igriščih Matjaž Kek in njegovi izbranci **kujejo načrte** za nastop ...« (A. M., 10. 6.)

»**Obstreljevanje je prihajalo z vseh strani** ...« (Miljković, 22. 6.)

»Uresničil se je najslabši možen scenarij. **Kot v kakšni poceni hollywoodski grozljivki. Kaj grozljivki, celo srhljivki.**« (Bohorič, 24. 6.)

»Deset minut pred koncem **je** Bradley starejši **iz rokava potegnil še zadnjega aduta.**« (Bohorič, 19. 6.)

»... da se v našem reprezentančnem **loncu kuha zares odlična juha** ...« (Bohorič, 7. 6.)

»... ko **je** najprej **zadišalo** po izenačenju ob akciji Matavža in Dediča ...« (Bohorič, 24. 6.)

❖ Slovenske novice:

»**Druga zlata generacija slovenskega nogometa** ...« (J. Z., 7. 6.)

»**Mimogrede, na gobec jo je s pestjo dobil novinar** ...« (J. Z., 18. 6.)

»... da njihov **optimizem** še daleč **ni iz trte izvit.**« (J. Z., 7. 6.)

»**Še bolj na stran Slovenije je tehtnico** v sobotnem prispevku v Daily Mirrorju **nagnil selektor severnoirske reprezentance.**« (J. Z., 7. 6.)

»**Slovaški Slovenci**« (G. H., 8. 6.)

»Potem ko so številni **vratarji stresli nemalo jeze** na uradno žogo letošnjega svetovnega nogometnega prvenstva v Republiki Južni Afriki, je prvi vratar slovenske izbrane vrste Samir Handanović za oceno **jabulanija**, kot se imenuje sporna žoga, uporabil mirnejše tone.« (G. H., 8. 6.)

»**Večja napetost, vročina**« (G. H., 11. 6.)

»Navijači so v čast nove zlate generacije slovenskega nogometa izpraznili že nekaj rund piva in ob slavju hitro pozabili ...« (Zore, 14. 6.)

»Pozitivno razmišljanje je ključ do uspeha.« (G. H., 16. 6.)

»Medtem ko so Slovenski nogometaši /.../ ameriško predrzni /.../ je izbrana vrsta ZDA slovensko previdna« (Zore, 17. 6.)

»V sredini tekmi z Anglijo bo biti ali ne biti« (Zore, 19. 6.)

»Po štirih minutah včerajšnjega epskega srečanja med Slovenijo in ZDA ...« (Zore, 19. 6.)

»... ki je po prihodu s klopi močno spremenil tok slovenskih predstav (zadetek v Moskvi).« (Zore, 23. 6.)

»Južnoafriški vrači so ob tem [ko se je golob usedel na mrežo alžirskega gola] dejali, da bi morali ptiči ob uri tekme spati, kar je zagotovo dokaz, da je bila angleška reprezentanca ukleta, golob pa je varoval alžirskega vratarja.« (Zore, 23. 6.)

»Dvajset metrov od angleških vrat je z zlato levico streljal Valter Birsa.« (Zore, 24. 6.)

»... kdo bo v naslednji uri srečanja gospodar na igrišču.« (Zore, 24. 6.)

3.1 IZRAZITO VREDNOTENJE BESEDIL ZARADI PRISOTNOSTI SLOVENSKE REPREZENTANCE

❖ Delo:

»Alžirci namreč v nobenem trenutku dvoboja /.../ niso pokazali, da jih zanima zmaga, res so delovali neambiciozno. Toda podobno je bilo že večkrat, pa so se »puščavske lisice« nemalokrat izvlekle. Tako je bilo v dodatnih kvalifikacijah za Južno Afriko proti Egiptu, ko so jih vzhodni bratje povsem zasenčili, nadigrali, a je splet srečnih okoliščin, golov iz prekinitev in fanatične navijaške podpore rojakov le omogočili njihov prihod na svetovno prvenstvo. Kako so se šele izvlekli Alžirci na januarskem afriškem prvenstvu! Nikjer jih ni bilo, s 3:0 jih je razbil celo Malavi, a so vseeno prišli do polfinala, ko so se jim oddolžili Egipčani s sramotnih 4:0 ...« (Suhadolnik, 14. 6.)

»Škoda, škoda!« (Suhadolnik, 19. 6.)

»Kakšna tekma, kakšen spektakel!« (Suhadolnik, 19. 6.)

»Tri zvezdice v naši zastavi so bile v osrčju Johannesburga vsaj tako velike kot petdeset ameriških.« (Suhadolnik, 19. 6.)

»Slovenija, ki šteje približno toliko duš kot Manhattan, del New Yorka, je pošteno prestrašila tudi tiste Američane, ki doslej niso vedeli, ali imajo opravka s Slovenijo, Slovaško, Slavonijo ali nemara Slonokoščeno obalo. Solze sreče na obrazih ameriških navijačev, ko je Michael Bradley izenačil izid na 2:2, so namreč povedale več kot tisoč besed.« (Suhadolnik, 19. 6.)

»Le še en dan loči dvomilijonsko alpsko državo od izjemne priložnosti za podvig brez primere, morebitno zmago ali remi v tekmi z močno reprezentanco Anglije, tradicionalno velesilo iz klasične nogometne zibelke.« (Suhadolnik, 22. 6.)

»(Nogometna) Slovenija na žalost ne gre naprej.« (Suhadolnik, 24. 6.)

»Zdravljice po dvoboju, žal, ni bilo.« (Suhadolnik, 24. 6.)

»Po realnem porazu z Anglijo je sledila še športna tragedija« (Suhadolnik, 24. 6.)

»Tekma, ki je končno ponudila spektakel po evropskih merilih /.../ je bila izjemno privlačna, napeta do zadnjega sodnikovega žvižga in tragična za srčne slovenske nogometaše.« (Suhadolnik, 24. 6.)

»Reševati se proti zasedbi, ki izhaja iz baze 40.000 nogometnih klubov – v primerjavi z 257 v Sloveniji –, je pač misija nemogoče. Mlada slovenska reprezentanca ni razočarala svojih navijačev, fantje si nedvomno zaslužijo, da jih v soboto pričaka na Letališču Jožeta Pučnika čim večje število prijateljev ...« (Suhadolnik, 24. 6.)

❖ Dnevnik:

»Kako veličastna je prva slovenska zmaga na svetovnih prvenstvih ...« (Okorn, 14. 6.)

»A Slovenija, ki je kombinacija nemškega reda, slovenske pridnosti in balkanske predrznosti, je trdoživa reprezentanca.« (Okorn, 14. 6.)

❖ Ekipa:

»Polokwaneja zagotovo nikoli ne bomo pozabili, nikoli ne bomo pozabili štadiona Peter Mokaba in nikoli ne bomo pozabili nedeljskega popoldneva ...« (Miljković, 12. 6.)

»Kakšen začetek svetovnega prvenstva za slovensko reprezentanco!« (Bohorič, 14. 6.)

»Še enkrat bom zapisal skromno mnenje, da je Slovenija proti Alžiriji slavila na način, v katerem je predstavila nekaj novih, neprecenljivih kvalitet ...« (Obrez, 16. 6.)

»To je bil večer, ko sva bila čisto prava navijača, ne le po prepričanju in občutkih, temveč tudi po dejanjih.« (Obrez, 16. 6.)

»Pa kaj, če prihajamo iz državice, ki ima manj prebivalcev kot manjši zaselek New Yorka. Pa kaj, če je Američanov toliko, kot Slovencev ni bilo v vsej zgodovini skupaj.« (Bohorič, 17. 6.)

»Noro, noro noro! Že samo dejstvo, da smo prišli v tak položaj, da smemo o tem sploh sanjati, je neprecenljivo, je odbito do obisti.« (Obrez, 16. 6.)

»Sanje so bile prekinjene na najbolj krut način.« (Bohorič, 18. 6.)

»Združene države so 150-krat večje od Slovenije, tam živi 300 milijonov ljudi, pri nas le dva. Razlika, da te kap. A vsi vemo, kako gre biblijska zgodba o Davidu in Goljatu. Malček je potolkel velikana. In zdaj ima majhna Slovenija priložnost, da stoletja kasneje ponovi nekaj, kar bi imelo biblijske razsežnosti. Že res, da zgolj v svetu nogometa, a nogomet je vse prej kot zgolj igra z žogo.« (Bohorič, 18. 6.)

»Zatorej, fantje, naredite nas še bolj ponosne. Mi vemo, da ste zmožni.« (Bohorič, 18. 6.)

»Toliko časa, več mesecev ali kar let so garali za uspeh majhne državice s sončne strani Alp, nato pa jim je velikanska Amerika vse vzela v 91. minuti, 180 sekund do sanjskega razpleta. Prava športna tragedija.« (Bohorič, 24. 6.)

»A mi smo jih razumeli. Ker se počutimo enako. Ker smo dihali skupaj z njimi, ker smo verjeli skupaj z njimi in ker smo upali, da se bomo veselili skupaj z njimi. Toda po toči zvoniti je prepozno.« (Bohorič, 24. 6.)

❖ Slovenske novice:

»Na slovensko žalost so ameriški nogometaši izjemni profesionalci ...« (J. Z., 18. 6.)

PRILOGA B

ANALIZA: INTENZIFIKACIJA / JAČENJE STILOTVORNEGA SREDSTVA

Presojevalna besedila

1 AKTUALIZMI OD TERMINOV K ŽARGONIZMOM

❖ Delo:

»V pravem trenutku je usodo o končnem rezultatu vzel v svoje roke in z natančnim strelom **zatresel mrežo** ...« (Tamše, 14. 6.)

»Znali so **umiriti žogo, upočasniti ritem igre, saj niso hoteli tvegati** ...« (Tamše, 14. 6.)

»Birsa je v najboljšem obdobju **igral »polšpico«** za edinim napadalcem Miranom Burgičem in ga nenehno **pošiljal v ogenj**.« (Suhadolnik, 15. 6.)

»... ob rahlo nerazpoloženem **golgeterju** Novakoviču ...« (Božič, 19. 6.)

»Mrežo Italijanov **je zatresel** Sašo Udovič ...« (Tamše, 19. 6.)

»... kako **je** Katančevo četo v šestih minutah **požrla »črna luknja«**. Proti ZR Jugoslaviji smo namreč vodili s 3:0, potem pa so »plavi« bliskovito izenačili.« (Tamše, 19. 6.)

»... ki **bo razbila** neprijetno tekmovalno monotonijo ...« (Suhadolnik, 11. 6.)

»... še bolj očiten pa je bil tokrat Kirmov **hendikep** skromnega igrskega učinka.« (Božič, 24. 6.)

»... tudi tisti, ki so v tej domeni rahlo **hendikepirani**.« (Božič, 7. 6.)

❖ Dnevnik:

»... da **bo žoga »stekla«** s čim manj dotiki.« (Koren, 12. 6.)

»Slovenija in ZDA **krasi** podoben **slog igre**.« (Okorn, 18. 6.)

»Želimo, da naša **igra bolj steče**, da žoga hitreje potuje.« (Koren, 18. 6.)

»Če bi slovenskim reprezentantom pred tekmo **ponudili remi**, bi ga mnogi sprejeli z obema rokama, a po vodstvu z 2:0 ostaja grenak priokus.« (Okorn, 19. 6.)

»Športna tragedija bi bila, če bi reprezentanca, ki je vodila po prvem in drugem krogu, morala oditi domov.« (Okorn, 21. 6.)

»Slovenija ima **udarno prvo enajsterico, klop je še prekratka**.« (Okorn, 26. 6.)

»... predvsem pa mora v zvezni vrsti /.../ najti vodjo z idejo, fantazista, ki **bo vzel vajeti v svoje roke ter z nepredvidljivo potezo razorožil tekmeca in dvignil moralo soigralcem.**« (Okorn, 26. 6.)

»... zgodovinsko gledano namreč **nimamo v nogah** toliko tovrstnih tekem kot največje reprezentance ..« (Udovič, 15. 6.)

»Alžirec Chaouchi je za Angležem Greenom že drugi **vratar z veliko napako**, ki bodo na prvenstvu očitna **žrtev nepredvidljive žoge.**« (Okorn, 14. 6.)

»Slovenci **so uprizorili spektakel**, ki se ga ne bi branile velesile ...« (Okorn, 19. 6.)

»... ko bi začeli preštovati tekme, ki so bile kakovostne, atraktivne in lepe za oko **z obilo kombinatorike, predrznih potez in golov.**« (Okorn, 16. 6.)

»Hočemo narediti korak naprej **pri gradnji in razvijanju igre.**« (Koren, 18. 6.)

»Alžirci z igralcem manj **so svojo priložnost tekme zapravili** ...« (Okorn, 14. 6.)

❖ Ekipa:

»Slovenija **je zabijala** že pred osmimi leti v Južni Koreji ...« (Obrez, 17. 6.)

»... ter novemu **debaklu** Angležev, ki **niso uspeli streti** Alžircev.« (Obrez, 21. 6.)

»Po tem ko **so se naše glave** po spektakularni tekmi z jenkiji in dramatičnim preobratu /.../ nekoliko **ohladile** ...« (Obrez, 21. 6.)

»Seveda **je manjkal pravi tekmovalni naboj** ...« (Grkman, 7. 6.)

»... ki **so** svojo zvezdniško izbrano vrsto **dobesedno masakrirali**...« (Obrez, 21. 6.)

»... ko **so se fantje začeli boriti** za vsako žogo.« (Bohorič, 26. 6.)

»... že **remi** pa **je pred nadaljevanjem puščal odprte vse možnosti** ...« (Obrez, 15. 6.)

»Žal pa imamo precej **slabe izkušnje** z moštvi, katerih **zaščitni znak niso lucidna tehnika posameznikov in nagnjenost k ekshibiciji**, zato pa **visok ritem igre, dober skok, železna taktična disciplina** ...« (Obrez, 16. 6.)

»... pred številnimi **obračuni** v kvalifikacijah za **mundijal** ...« (Obrez, 18. 6.)

»Drži, da **smo** osmino **imeli že v žepu**, celo prvo mesto v skupini ...« (Obrez, 22. 6.)

2 AKTUALIZMI OD SPLOŠNIH K POSAMIČNIM

❖ Delo:

❖ Preimenovanje reprezentanc z imeni držav, ki jih zastopajo, oz. z imenovanjem prebivalcev določene države:

»... **Slovenija** v klubu igrajočih« (Božič, 7. 6.)

»Igralne sposobnosti **Slovencev** so bile še toliko bolj očitne, ker jih **novozelandski drvarji**« absolutno nimajo.« (Božič, 7. 6.)

»**Slovenija** je premagala **Alžirijo** z igro, ki je pod ravnjo njenih realnih sposobnosti, to pa je v bistvu najbolj razveseljiv podatek premiere **Roberta Korena in družčine** na mondialu. **Naša izbrana vrsta** je prišla na sever Južne Afrike opraviti izpit ...« (Tamše, 14. 6.)

»**Slovenci** /.../ se namreč ne bojijo **Angležev** ...« (Suhadolnik, 21. 6.)

»**Slovenija** je do zadnjega držala v šahu velesili, kot sta **ZDA** in **Anglija**.« (Tamše, 24. 6.)

❖ Preimenovanje reprezentanc z imenom enega igralca in »družčine«:

»... celo prihodnje domovanje **Roberta Korena & Co.** in njihovih naslednikov ...« (Božič, 14. 6.)

❖ Preimenovanje slovenske reprezentance:

»Tudi naraščajoča živčnost večine **piscev aktualne pravljice** je logična ...« (Suhadolnik, 11. 6.)

»**Ambasadorji Slovenije** na plesu svetovne nogometne elite se ...« (Suhadolnik, 11. 6.)

»... s katerimi so **Kekovi možje** navduševali v kvalifikacijah ...« (Božič, 14. 6.)

»... je izjemna složnost **slovenskega kolektiva** odtehtala uvodne trenutke razglašene igre ...« (Božič, 14. 6.)

»Ko pa so »**Kekci**« v drugem polčasu spustili žogo ...« (Suhadolnik, 21. 6.)

»... **Kekovo moštvo** je v Ljudskem vrtu ...« (Božič, 7. 6.)

❖ Preimenovanje alžirske reprezentance:

»Pred tekmo **slovenskih srčnih fantov s puščavskimi lisicami iz Alžirije** sem na uradni spletni strani svetovnega prvenstva z veseljem prebral napoved« (Tamše, 14. 6.)

❖ Drugo:

»... tekma z **novozelandskimi eksoti** ...« (novozelandsko reprezentanco) (Božič, 7. 6.)

❖ Dnevnik:

❖ Preimenovanje slovenske reprezentance z izbrano vrsto:

»Prvi polčas je bil namreč eden najboljših **izbrane vrste** ...« (Udovič, 21. 6.)

Podobno je tudi naslednje:

»... privrženci **slovenske vrste** nestrpno pričakujejo ...« (Okorn, 18. 6.)

❖ Preimenovanje reprezentanc z imeni držav, ki jih zastopajo, oz. z imenovanjem prebivalcev določene države:

»Čeprav je **Slovenija** proti **ZDA** z remijem zapravila priložnost ...« (Okorn, 21. 6.)

»**Slovenijo** in **ZDA** krasi podoben slog igre.« (Okorn, 18. 6.)

❖ Preimenovanje reprezentanc z imenom enega igralca in »družine«:

»... po kateri so **Koren in družina** rušili vse pred seboj z izjemo tekme z **Rusijo** ...« (Okorn, 26. 6.)

❖ Preimenovanje slovenske reprezentance z drugimi izrazi:

»... saj je v seštevku nadigrala **Kekovo četo**.« (Okorn, 24. 6.)

❖ Preimenovanje ameriške reprezentance:

»**Jenkiji** so v zračnih dvobojih ...« (Okorn, 19. 6.)

❖ Ekipa:

❖ Preimenovanje slovenske reprezentance z izbrano vrsto:

»... da se bo **izbrana vrsta** prebila na svetovno prvenstvo.« (Obrez, 17. 6.)

Podobno kot izbrana vrsta se uporablja tudi naslednje:

»Nedvomno je **slovenska izbrana vrsta** še enkrat osupnila svet.« (Obrez, 19. 6.)

»**Naša izbrana vrsta** in z njo vsa Slovenija se je veselila ...« (Balantič, 15. 6.)

»... da so se nekateri /.../ spotikali ob igro **naše izbrane vrste**.« (Bohorič, 18. 6.)

»... bolj izrazito izrazila podporo **zlati izbrani vrsti**.« (Grkman, 7. 6.)

❖ Preimenovanje slovenske reprezentance z izbranci Matjaža Keka:

»... za **varovance Matjaža Keka** odločilna tekma z **ZDA**.« (Obrez, 16. 6.)

❖ Preimenovanje reprezentanc z imeni držav, ki jih zastopajo oz. z imenovanjem prebivalstva:

»... kako zelo pametno in zrelo so se **Slovenci** lotili **Alžircev**.« (Obrez, 15. 6.)

»Remi z **Američani** in poraz z **Angleži** bi za **Slovenijo** pomenil super častno slovo.« (Obrez, 16. 6.)

»... kot da je **Slovenija** nogometna velesila, pod katero se kolena tresejo vsem.« (Bohorič, 18. 6.)

❖ Preimenovanje reprezentanc z imenom enega igralca in »družine«:

»... moje zadovoljstvo ob uspehu **Roberta Korena in soigralcev** ni bilo nič manjše ...« (Balantič, 15. 6.)

»Nogomet tokrat ni bil pošten do **Korena & co.** ...« (Obrez, 26. 6.)

»... da bodo **Rooney & co.** za morebitno zmago proti **Kralju Matjažu in njegovim varovancem** morali odigrati bistveno boljše, kot so proti **Američanom in Alžircem**.« (Obrez, 21. 6.)

❖ Preimenovanje slovenske reprezentance s Platinasti:

»Za vse doslej: hvala, **Platinasti!!!**« (Obrez, 17. 6.)

»Z leti bodo sedanji dosežki **Platinastih** zgolj pridobivali na veljavi.« (Obrez, 18. 6.)
»Za **Platinaste** je vse mogoče.« (Obrez, 19. 6.)
»Ko so naši **Platinasti** proti **jenkijem** ob polčasu vodili ...« (Obrez, 21. 6.)
»... ki bo odigran sočasno kot tekma med **Platinastimi** in **albionom** ...« (Obrez, 22. 6.)
»**Platinasti**, ponosni smo na vas!« (Obrez, 24. 6.)
»**Platinasti** se danes vračajo v domovino.« (Obrez, 26. 6.)
»Za **Zlatimi** so torej prišli **Platinasti**.« (Obrez, 26. 6.)

❖ Preimenovanje slovenske reprezentance z drugimi izrazi:

»**Smetana slovenskih nogometašev** bo jutri proti **ZDA** igrala za preboj v izločilne tekme mundijala v Južni Afriki.« (Obrez, 17. 6.)
»... kamor danes prihajajo tudi **vitezi Kralja Matjaža** ...« (Obrez, 22. 6.)

❖ Preimenovanje alžirske reprezentance:

»... da so alžirski **'piuni'** tisti, ki delujejo manj samozavestno ...« (Obrez, 15. 6.)

❖ Preimenovanje ameriške reprezentance:

»... kot bo danes na tekmi z **jenkiji**.« (Obrez, 18. 6.)
»... navdušeno razlagal navijač **jenkijev**.« (Obrez, 19. 6.)
»Morda pa nam bodo pomagali **Alžirci** in **jenkijem** odščipnili vsaj točko.« (Obrez, 19. 6.)
»... da bi v boju za napredovanje v osmino finala **jenkije** v nadaljnje tekmovanje odpeljala ravno bonus točka, osvojena proti **albionu**.« (Obrez, 24. 6.)

❖ Preimenovanje angleške reprezentance:

»... bi se **albion** od mundijala poslovil že v skupinskem delu tekmovanja.« (Obrez, 16. 6.)
»**Albion** /.../ je tisti, ki se trese kot šiba na vodi.« (Obrez, 21. 6.)

❖ Preimenovanje selektorja slovenske reprezentance Matjaža Keka:

»... je **Kralj Matjaž**, selektor platinaste generacije ...« (Obrez, 15. 6.)

»... se je glasilo eno izmed vprašanj **Kralju Matjažu** na tiskovni konferenci ...« (Obrez, 16. 6.)

»... in napisal sem esemes **Kralju Matjažu** ...« (Obrez, 24. 6.)

3 AKTUALIZMI OD NAVDUŠENJA K VZNESENOSTI

❖ Delo:

»Slovenskim igralcem v premiernem nastopu na mundialu **igra dolgo nikakor ni stekla.**« (Božič, 14. 6.)

»... naj **bi** krilna zvezna igralca **pošiljala v ogenj** oba napadalca, srednja vezista pa se v trenutku izgube žoge **spreobrneta** v prvo **obrambno trdnjavo.**« (Suhadolnik, 15. 6.)

»... sodeč po **viharnih odmevih** privržencev na vseh koncih države ...« (Božič, 14. 6.)

»... mogoče zmagovati tudi s **šablono in silo.**« (Božič, 7. 6.)

»**Rezultat je res športnega sveta vladar** ...« (denar je sveta vladar) (Božič, 7. 6.)

»Landonu Donovanu in Wayneu Rooneyju ni vseeno, ker **se** Slovenci **brusijo na novi zmagi.**« (Tamše, 14. 6.)

»... ker **so** slovenske **ambicije** preveč **zaostale** za ameriškimi.«

»Američanov v njem pač ni, dva remija (in tri gole) so dosegli z golo močjo ter silo posameznikov in kolektiva, v katerem malo **igra le »šerif«** Donovan.« (Božič, 19. 6.)

»Zmenek z zahodom« (Tamše, 19. 6.)

»... **nad njo** še vedno **visi »prekletstvo zahoda.**« Nov **zmenek** z njim sledi že čez štiri dni, na drugi strani pa bo Anglija, ki ne bi mogla biti bolj »zahodna.« (Tamše, 19. 6.)

»... na povratni tekmi pa **je moštvo** Bojana Prašnikarja **neslavno pokleknilo** na stadionu za Bežigradom (0:1), do takrat **nepremagljiva trdnjava se je sesula na smetišče zgodovine.**« (Tamše, 19. 6.)

»**Kek je mobiliziral vse sile, posredno izpostavil novega zunanjega sovražnika** – mimogrede: ne gre za multimedijsko sedmo silo, ki **je metala slabo luč na ceh** že prej – in hermetično zaprl današnji trening predvsem **pred** kakšnim **Jamesom Bondom** iz angleškega tabora ...« (Suhadolnik, 21. 6.)

»O naših fantih pa še to: **noben kovač ni tako star (beri: uspešen), da ne bi spraševal po železu in oglju.**« (Suhadolnik, 23. 6.)

»**Od zibelke nogometa do zibelke človeštva.**« (Tamše, 24. 6.)

»Kako drugače ovrednotiti projekt moštva, ki je bilo še septembra lani v na videz nepopustljivem krču in obdano z dvomi, a **je nastopilo razsvetljenje v zibelki nogometa**, v Angliji. Bliskovit razvoj srčnih fantov smo spremljali devet mesecev pozneje v zibelki človeštva, v Afriki. Naključje je hotelo, da se je vse zgodilo »**od Anglije do Anglije**«.« (Tamše, 24. 6.)

»... **se je zmaga občasno nasmihala zelo povprečnim Alžircem** ...« (Božič, 14. 6.)

»Zgodovinski gol prvega moža tekme Korena, ki smo ga na trenutke pogrešali pri ustvarjanju igre in podajah za napadalce, spada v zbirko prefinjenih **smrtonosnih udarcev**.« (Tamše, 14. 6.)

❖ Dnevnik:

»Na takšnih tekmah najdeš tudi **nekaj zadnjih atomov moči**, za katere niti ne veš, da jih imaš v sebi.« (Udovič, 15. 6.)

»... zato **je breme v glavah** včasih še **težje kot v nogah**.« (Okorn, 16. 6.)

»**Glave težje od nog**« (Okorn, 16. 6.)

»Reprezentance, ki **so ostale praznih rok**, bodo morale zdaj več tvegati ...« (Okorn, 16. 6.)

»... in **se temperatura giblje med 10 in 12 stopinjami Celzija**.« (Koren, 18. 6.)

»Američani so me na tekmi z Anglijo navdušili, a ne presenetili. /.../ **To je bila lepotica prvenstva**.« (Okorn, 17. 6.)

»**To je ključ do zmage ali točke proti Američanom**.« (Udovič, 17. 6.)

»... saj reprezentanco države gostiteljice po porazu z Urugvajem **0:3 v osmino finala svetovnega prvenstva pelje le še čudež** ...« (Okorn, 18. 6.)

»**Če je alpska Švica spravila na kolena evropskega prvaka Španijo**, zakaj ne bi Slovenija ZDA?« (Okorn, 18. 6.)

»**Osem minut do raja**« (Okorn, 19. 6.)

»... a **srž problema je bil** ...« (Okorn, 19. 6.)

»Do prvega gola ZDA **so bile visoke podaje plen naših branilcev**.« (Udovič, 21. 6.)

»**V vodo padejo vsi milijoni**, ni več pomembno, za kateri klub igraš, ampak le, kakšne posledice bo pustil šok.« (Udovič, 21. 6.)

»Tako **smo si dodatno napolnili baterije**.« (Koren, 23. 6.)

»Po taki tekmi je dobro, da **damo možgane malo na pašo.**« (Koren, 23. 6.)
»Pride **nevihta**, ko jo je nekako **treba preživeti.**« (neuspešna igra) (Udovič, 21. 6.)
»Nismo imeli ne sreče ne znanja, da **bi nevihto preživeli.**« (Udovič, 21. 6.)
»... da bi bila **obramba manj na prepihu**, napad pa **nevarnejši.**« (Okorn, 24. 6.)

❖ Ekipa:

»**Dva milijona pogumnih src**« (Bohorič, 12. 6.)
»Da **lahko po zvezdah poseže tudi malček**, kakršen je Slovenija.« (Bohorič, 12. 6.)
»Toda **to je že drug par čevljev**, v **katerega** vsaj v tem zapisu **ne bom stopil.**« (Obrez, 15. 6.)
»**Kekova četa** že res **ni bila tako jurišno razpoložena** kot na nekaj prejšnjih tekmah ...« (Obrez, 15. 6.)
»**Motika je padla iz rok Čaučiju**, in to je to.« (Obrez, 15. 6.)
»Bomo zmagali? Tega ne ve niti ciganka. Absolutno smo tega sposobni. In če zmagamo? **Bomo pač v Port Elizabethu z neba sklatili nekaj angleških zvezdic.**« (Obrez, 16. 6.)
»... **tekma vseh tekem, mati dvobojev** naše državne selekcije!« (Obrez, 17. 6.)
»Toda prav **uspeh proti Alžiriji nam je dal krila.**« (Obrez, 17. 6.)
»Na uvodni tekmi **so Koren in družčina na kolena spravili Alžirce** ...« (Obrez, 17. 6.)
»... da bi igrali kot **Bacelona** in nasprotnike **premagovali kot po tekočem traku** ...« (Bohorič, 18. 6.)
»Morda sem pretirano optimističen in morda **me bo prej ali slej udarilo po glavi**, toda nikoli ne bom reva, ki se ji **bodo kolena tresla pred na papirju večjimi, močnejšimi, kvalitetnejšimi nasprotniki.**« (Bohorič, 18. 6.)
»... če to storijo majhni Slovenci, **je ogenj v strehi.**« (Bohorič, 18. 6.)
»**Nismo bili zgolj pred rajskimi vrati, ampak dobesedno v raju.**« (Obrez, 19. 6.)
»**Izletel je kot iz kombija.**« (proč od žoge) (Obrez, 19. 6.)
»**Moji občutki po koncu sredine drame so bili tako (z)mešani**, kot **denimo sladko-kisla omaka**, ki nazkljub (z)mešanim okusom **ugaja.**« (Pejčič, 26. 6.)
»Res je, da **je od takrat preteklo že veliko vode** ...« (let) (Pejčič, 26. 6.)
»Ko **bi se smola** nekaj časa **kopičila** in čakala na primerni trenutek, **da udari s silno močjo.**« (Pejčič, 26. 6.)

»... in da **ne stojim na trdnih tleh**.« (Bohorič, 18. 6.)

»... da **so se nekateri /.../ spotikali ob igro** naše izbrane vrste.« (Bohorič, 18. 6.)

»... nenazadnje je **pelin** tudi v ameriških ustih.« (Obrez, 19. 6.)

»Edini scenarij, **ki nas je pahnil s prvenstva**.« (Obrez, 24. 6.)

»Danes **na to struno seveda ne moremo več brenkati**.« (Bohorič, 12. 6.)

»Za veliki finale je Kekova četa **pohrustala Ruse**.«

»Imajo pa naši fantje kakopak danes pred seboj tekmo, s katero **se lahko zapišejo večnosti, postanejo del mitologije** nekih prihodnih stoletij in pridobijo status **božanstev**.« (Obrez, 18. 6.)

3.1 IZRAZITO VREDNOTENJE BESEDIL ZARADI PRISOTNOSTI SLOVENSKE REPREZENTANCE

❖ Dnevnik:

»Spremenimo pregovor o sosedu in njegovi kravi. Naj se glasi: Naj ima sosed čim večje bogastvo. S tem smo bogatejši vsi.« (Udovič, 17. 6.)

»Zmaga nad ZDA bi bila senzacija vseh senzacij ...« (Okron, 18. 6.)

»ZDA so s 300 milijoni prebivalcev orjak, Slovenija z dvema milijonoma palčica in po tej logiki je zmagovalec znan vnaprej.« (Okorn, 18. 6.)

❖ Ekipa:

»... in se – čeprav sem novinar – opremil z navijaškim šalom Slovenije, moram priznati, da se kljub temu veselim. Ker bom za enini slovenski športni časnik komentiral s svojega prvega velikega svetovnega prvenstva in ker bo na njem nastopila tudi moja država.« (Bohorič, 12. 6.)

»Kdo pravi, da je trinajst nesrečna številka? Ker bo 13. junij 2010 za vse večne čase ostal z zlatimi črkami zapisan v zgodovino športa na sončni strani Alp.« (Balantič, 15. 6.)

»Remi z Američani in poraz z Angleži bi za Slovenijo pomenil super častno slovo.« (Obrez, 16. 6.)

»Žal pa imamo precej slabe izkušnje z moštvi, katerih zaščitni znak niso lucidna tehnika posameznikov in nagnjenost k ekshibiciji, zato pa visok ritem igre, dober skok, železna taktična disciplina ...« (Obrez, 16. 6.)

»Morda sem pretirano optimističen in morda me bo prej ali slej udarilo po glavi, toda nikoli ne bom reva, ki se ji bodo kolena tresla pred na papirju večjimi, močnejšimi, kvalitetnejšimi nasprotniki.« (Bohorič, 18. 6.)

»Kakšen mundijal! Slovenija od prvega dne zanesljivo vodi v svoji skupini C, kjer favorizirani Angleži visijo na nitki. Tudi v drugih skupinah je »veselica«.« (Obrez, 22. 6.)

»Fak, zakaj solze?« (Obrez, 24. 6.)

»Zato si danes tudi vi okoli vratu zavežite šal Slovenije, tudi vi se zavijte v zastavo Slovenije, tudi vi si lica okrasite z barvami zastave Slovenije, tudi vi pred začetkom tekme vstanite in glasno zapojte himno Slovenije. Naj ves narod diha z našimi srčnimi bojevniki, naj dva milijona ljudi zapoje skupaj in naj naša prelepa država vsem dokaže, da lahko tudi majhni posežemo po največjih in najlepših sanjah. Za Slovenijo. Za Slovence. Za nas. In seveda – za osmino finala!« (Bohorič, 18. 6.)

»Oh, boginja Fortuna, pomagaj nam še danes.« (Obrez, 18. 6.)

»Vem, mnogi še vedno ne morete verjeti, da se je boginja Fortuna tako grdo poigrala z nami.« (Obrez, 26. 6.)

PRILOGA C

ANALIZA: KONCEPTUALNE METAFORE, POVEZANE Z NOGOMETOM

Poročevalna besedila

1 NOGOMET JE VOJNA

❖ Delo:

»Že dan prej **bosta** v Rustenburgu **bitko** v naši skupini C za preboj v osmino finala **začeli** Anglija in Združene države Amerike.« (Nejedly, 7. 6.)

»... **topovski strel** stran proti severu so ...« (Suhadolnik, 8. 6.)

»Desni bočni **branilec** iz Trbovelj tradicionalno **varuje hrbet** Valterju Birsi, vse boljši pa je tudi v **napadalnih akcijah** ...« (Suhadolnik, 9. 6.)

»S kom naj **bi** v nedeljo **bili največjo bitko?**« (Suhadolnik, 9. 6.)

»... bi morali igrati le še za odtenek **bolj napadalno**. Tudi selektor Kek med tekmami pogosto zahteva bolj **ofenzivno** igro ...« (Suhadolnik, 9. 6.)

»Kako torej **napasti** Alžirijo?« (Tamše, 10. 6.)

»V **našem taboru** so zadovoljni z namestitvijo ...« (Tamše, 11. 6.)

»... prav med njima pa utegne potekati **ključna bitka** na sredini igrišča v Polokwaneju.« (Suhadolnik, 11. 6.)

»Tudi ta primerjava je »**žrtev**« ne povsem sozvočnih sistemov igre Alžirije in Slovenije ...« (Suhadolnik, 11. 6.)

»**Merjenje moči** med **najnevarnejšima napadalcema** nedeljskih tekmecev bo izjemno zanimivo za navijače.« (Suhadolnik, 11. 6.)

»Dvoboj napadalcev, katerih članstvo v udarni enajsterici za **spopad** na severovzhodu Južne Afrike ni zanesljivo ...« (Suhadolnik, 11. 6.)

»**Boj** na visoki nadmorski višini **bo hud**.« (Suhadolnik, 12. 6.)

»... kar seveda odločilno vpliva na izbiro slovenskega **protiorožja**.« (Suhadolnik, 12. 6.)

»**Žrtvi** propustne zveze sta postala oba štoperja ...« (Suhadolnik, 14. 6.)

»Tudi Šuler **je bil** zahtevne **bitke** z nepredvidljivimi Alžirci, **dvakrat je prekinil nevarno akcijo** ...« (Suhadolnik, 14. 6.)

»Proti vratom **je sprožil tri strele**, dva manj od pričakovanj ...« (Suhadolnik, 14. 6.)

»... da Angleže proti Sloveniji čaka **neprebojen obrambni zid** ...« (S. V. in drugi, 15. 6.)

»... **je na angleška vrata sprožil polovico ameriških strel**ov.« (Suhadolnik, 17. 6.)

»Če bi prvi slovenski **ostrostrelec** ta **dvoboj** odločil v svojo korist, bi v domovini zrežiral plebiscitarno rajanje od petka do nedelje.« (Suhadolnik, 17. 6.)

»Tudi ameriške **letalonosilke ne premorejo vodenih izstrelkov**, kot je bil »Tomahawk« Šempetrčana na noge Novakoviča v 9. minuti.« (Suhadolnik, 19. 6.)

»... proti njegovim vratom **je letelo (pre)veliko strel**ov.« (Suhadolnik, 19. 6.)

»Tudi **streli z razdalje so močno orožje** slovenske reprezentance.« (Suhadolnik, 22. 6.)

»... **četo** selektorja Matjaža Keka čaka popoldne ob 16. uri še **dvoboj** s slovito Anglijo.« (Suhadolnik, 23. 6.)

»Prav ta izkušnja je bila pozitivna za **četo** Matjaža Keka ...« (Suhadolnik, 24. 6.)

»... in Miša Brečka, ki **je bil** res zahtevne **bitke**.« (Suhadolnik, 24. 6.)

❖ Dnevnik:

»Reprezentanti **so napeti kot puške** ...« (Rožman, 7. 6.)

»... ki je njihova **baza** za treninge med svetovnim prvenstvom.« (Okorn, 8. 6.)

»... saj kar mrgoli varnostnikov in **do zob oboroženih policistov**.« (Okorn, 9. 6.)

»... potem ko **je** z 1:0 **padla** Alžirija« (Okorn, 14. 6.)

»Selektor mu je zagrozil, da če z **ubijalsko levico** ne bo **streljal** od daleč ...« (Okorn, 14. 6.)

»**Armada** ameriških poročevalcev se vsak dan lahko pogovarja ...« (Okorn, 16. 6.)

»**Poglavar** slovenske nogometne **vojske** se ne strinja z napovedmi iz ameriškega tabora, da se obeta trda šahovska partija, obenem pa vlogo favorita prepuščajo Sloveniji.« (Okorn, 17. 6.)

»Če sklepamo po nasmehu **poveljnika** Matjaža Keka ...« (Okorn, 18. 6.)

»Slovenski **okopi** proti štirim ameriškim **napadalcem** so popustili v 82. minuti.« (Okorn, 19. 6.)

»Psihološka **vojna** pred tekmo tretjega kroga predtekmovanja ...« (Okorn, 21. 6.)

»... Birska pa **je** za konec **ustrelil** mimo vratnice.« (Okorn, 24. 6.)

»Tokrat je bil epsko bitko z angleškim kapetanom ...« (Okorn, 24. 6.)
»... ki je bil skoraj tri tedne idilična baza slovenske reprezentance ...« (Okorn, 26. 6.)

❖ Ekipa:

»... sicer pa so naši **bojevniki** prepričani ...« (STA, 9. 6.)
»... ki je po podaji Karima Zianija **prišel do strela** z glavo, vendar je **meril** nekaj milimetrov **premalo natančno**.« (Bohorič, 14. 6.)
»Slovinci so prvič na gol nasprotnika **ustrelili** v 43. minuti ...« (Bohorič, 14. 6.)
»... skušam navzven širiti optimizem tudi **pred dvobojem** z Američani.« (Obrez, 16. 6.)
»... med vsemi nogometnimi **bojevniki** iz male, a tako zelo čudovite deželice na sončni strani Alp.« (Bohorič, 17. 6.)
»... torej je za vseh 23 **bojevnikov** na jugu črne celine ...« (J. B., 18. 6.)
»... ko je med drugim **sprožil izjemno nevaren strel** proti nasprotnikovemu голу ...« (J. B., 18. 6.)
»... pa kot **udarni napadalec** nanj še čaka.« (J. B., 19. 6.)
»Veliko **streljate** od daleč in pri tem ste zelo uspešni in natančni.« (Miljković, 21. 6.)
»... da je Slovenija oba zadetka dobila dejansko po napaki **v obrambi**.« (Bohorič, 22. 6.)
»Torej bo eden od ukazov čim pogostejše **streljanje** od daleč ...« (Bohorič, 22. 6.)
»**Obstreljevanje je prihajalo z vseh strani** ...« (Miljković, 22. 6.)
»Slovenski selektor Matjaž Kek je **v boj** poslal povsem enako enajsterico ...« (Bohorič, 24. 6.)

❖ Slovenske novice:

»... **učvrstiti obrambne okope** na jesenski nivo ...« (J. Z., 7. 6.)
»... Kekova četa je sicer že prispela v Republiko Južno Afriko ...« (G. H., 9. 6.)
»... je pred tekmo /.../ **bojevit** selektor Matjaž Kek.« (J. Z., 18. 6.)
»Razlog je bil **bliskoviti protinapad** Slovenije ...« (Zore, 19. 6.)
»... da slovenski igralci **napovedujejo maščevanje** v obliki dobre igre ...« (Zore, 23. 6.)
»... ki je v minulih dneh **zadužil vstajo** v angleškem kampu in še bolj okrepil svojo avtoritativno vladavino.« (Capello) (Zore, 24. 6.)

»... ko so Wayne Rooney, Steven Gerrard in Defoe povsem premešali slovensko **obrambo**, a se je z dvema fantastičnema **obrambama ob streljih** zadnjih dveh izkazal Handanovič.« (Zore, 24. 6.)

»Otvoritveni angleški projektil, **prosti strel** Franka Lamparda s 35 metrov ...« (Zore, 24. 6.)

2 NOGOMET JE ODRSKA IGRA

❖ Delo:

»...z nestrpnostjo odštevajo dneve do svoje **premiere** med svetovno elito ...« (Suhadolnik, 8. 6.)

»... zaradi nogometnega **plesa elite** ...« (Suhadolnik, 8. 6.)

»... danes začenjajo z ritmom vadbe v času **premiere** z Alžirijo ...« (Suhadolnik, 9. 6.)

»**Igranja »pepčka«** je na treningih verjetno vse manj.« (Suhadolnik, 9. 6.)

»Analiza morebitnih **akterjev** dvoboja Slovenija – Alžirija razkriva večjo kakovost naših adutov.« (Suhadolnik, 11. 6.)

»... pred jutrišnjo **premiero** na svetovnem prvenstvu v Južni Afriki ...« (Suhadolnik, 12. 6.)

»**Osrednji režiser** odmevnega včerajšnjega podviga na največjem športnem spektaklu na svetu je bil kapetan Robert Koren ...« (Suhadolnik, 14. 6.)

»Nedeljska **predstava** Kekovih fantov v Polokwaneju še zdaleč ni bila optimalna ...« (Suhadolnik, 15. 6.)

»... a tudi večine pomanjkljivosti pri zmagoviti **predstavi** Slovenije.« (Suhadolnik, 15. 6.)

»Hkrati pa ameriškega strokovnjaka veseli **predstava** njegovih fantov ...« (Tamše, 15. 6.)

»... ko **so** po izenačujočem голу Clinta Dempseya v končnici tekme **uprizorili** še brezkompromisen napad na zmago.« (Tamše, 15. 6.)

»Najprej izpostavimo najbolj preprost in črn **scenarij** za Slovenijo ...« (Suhadolnik, 21. 6.)

»... prav tako **uvodni nastop** Angležev, ko so remizirali z ZDA ...« (Suhadolnik, 22. 6.)

»... tako je namreč v znameniti **shrljivki** šokiral tudi Egipčane.« (Suhadolnik, 12. 6.)

❖ Dnevnik:

»... da **bodo** Sloveniji **pričarali** še nekaj nepozabnih trenutkov.« (Rožman, 7. 6.)

»Edino presenečenje iz slovenskega tabora je bila **menjava vlog** v prve pol ure na bokih ...« (Okorn, 14. 6.)

»... ki je rezerviran za **umetnike** s številko deset.« (Okorn, 14. 6.)

»... medtem ko je bila **kulisa** klasična ...« (Okorn, 16. 6.)

»Na takšen **scenarij** je zaradi neodločenega izida na drugi strani ...« (Okorn, 24. 6.)

❖ Ekipa:

»... k sreči se **scenarij**, ki bi nas spravil v solze, ni uresničil.« (Bohorič, 14. 6.)

»... zaradi dejansko ne ravno najboljše nedeljske **predstave**.« (Bohorič, 15. 6.)

»Pa kaj, če **predstava** proti Alžiriji ni bila ravno blesteča.« (Bohorič, 17. 6.)

»... ki se bo morda končalo z najbolj črnim **scenarijem** za nas ...« (Bohorič, 21. 6.)

»Razmišljate tudi o tem **scenariju**?« (Miljković, 21. 6.)

»... morate biti zadovoljni s svojimi osebnimi **predstavami** ...« (Miljković, 21. 6.)

»... da bo Wayne Rooney po dveh izjemno slabih **predstavah** »eksplodiral« proti Sloveniji ...« (Bohorič, 23. 6.)

»... zaradi skromnih **predstav** proti ZDA in Alžiriji ...« (Bohorič, 24. 6.)

»Uresničil se je najslabši možen scenarij. **Kot v kakšni poceni hollywoodski grozljivki. Kaj grozljivki, celo srhljivki.**« (Bohorič, 24. 6.)

❖ Slovenske novice:

»... hitro pozabili na 90 minut **slabe** nogometne **predstave**.« (Zore, 14. 6.)

»**Slaba** nedeljska **predstava igralcev** s Triglavom na prsih je že zgodovina ...« (Zore, 14. 6.)

»... njegova tokratna **predstava** v majici izbrane vrste pa ni bila ena izmed njegovih boljših.« (G. H., 16. 6.)

»... na krilnih položajih ni **žonglerjev** ...« (Zore, 14. 6.)

»Pečnik je odigral **pomembno vlogo** tudi septembra ...« (Zore, 23. 6.)

»... navijačem pa so kljub šokantnemu izpadu za zmeraj zapustili lepe spomine na njihove **predstave** na jugu Afrike.« (Zore, 24. 6.)

»Slovensko **predstavo** so kot grozno spljuvali le pri otoškem Guardianu ...« (Zore, 26. 6.)

3 NOGOMET JE GLASBA

❖ Delo:

»... danes začenjajo z **ritmom vadbe** v času premiere z Alžirijo ...« (Suhadolnik, 9. 6.)

»... je bilo možno opaziti različni **zasedbi**, ki ju je **uigraval** selektor Kek.« (Suhadolnik, 10. 6.)

»... ki se je v **udarno slovensko zasedbo** prebil ...« (Suhadolnik, 11. 6.)

»Tudi ta primerjava je »žrtev« **ne povsem sozvočnih** sistemov igre Alžirije in Slovenije ...« (Suhadolnik, 11. 6.)

»Slovenska **zasedba** je odlično pripravljena na odgovorno nalogo.« (Suhadolnik, 12. 6.)

»Iz minute v minuto **je stopnjeval ritem** igre ...« (Suhadolnik, 14. 6.)

»... **zasedba igra** v tej postavi tako dolgo, da bi moral to izvesti tudi miže.« (Suhadolnik, 14. 6.)

»... prav pri telesno izjemno močni **zasedbi ZDA**.« (Suhadolnik, 17. 6.)

»Bojanu Jokiču se obeta 90 minut **peklenskega ritma** ...« (Suhadolnik, 17. 6.)

»... **vstopnice** za preboj med 16 najboljših **zasedb** na svetu **bodo** tako **delili** šele prihodnjo sredo ob 16. uri.« (Suhadolnik, 19. 6.)

»... ki med igro **ne popušča v ritmu. Le še stopnjuje ga**.« (Suhadolnik, 19. 6.)

»... ko **bodo** fantje **uigravali** morebitne kombinacije presenečenja ...« (Suhadolnik, 21. 6.)

❖ Dnevnik:

»... je od včeraj naprej v **ritmu** uvodne tekme ...« (Okorn, 10. 6.)

»Ko **so začeli uigravati** nekatere različice za tekmo ...« (Okorn, 10. 6.)

»... se je po dnevu sprostitev med levi včeraj vrnila v običajen delovni **ritem** priprav za tekmo drugega kroga ...« (Okorn, 16. 6.)

»... ki **je** na treningu **uigraval** različne kombinacije ...« (Okorn, 17. 6.)

»... so se včeraj po dobrih 48 urah počitka in regeneracije vrnili v **ritem** treningov ...«
(Okorn, 22. 6.)

»... **je** slovenski strokovni štab /.../ že **uigraval** Mateja Mavriča ...« (Okorn, 22. 6.)

»... Angleži so Slovence dobesedno ubijali z **ritmom** ...« (Okorn, 24. 6.)

❖ Ekipa:

»Ko bo branilska vrsta pred njim še nekoliko **bolj uglašena** ...« (R. B., 8. 6.)

»... razmišljali kot o optimalno pripravljene **zasedbi** ...« (Miljković, 11. 6.)

❖ Slovenske novice:

»... **je** prvi vratar slovenske izbrane vrste Samir Handanović za oceno jabulanija, kot se imenuje sporna žoga, **uporabil mirnejše tone**.« (G. H., 8. 6.)

»... nato pa je najmlajšega člana slovenske **zasedbe** na svetovnem prvenstvu prišel ...«
(G. H., 15. 6.)

»Bodo pa gotovo spremembe v **zasedbi** Angležev.« (Zore, 23. 6.)

4 NOGOMET JE PRAVLJICA

❖ Delo:

»... zdaj tudi pisci **druge nogometne pravljice** z nestrpnostjo odštevajo dneve ...«
(Suhadolnik, 8. 6.)

5 NOGOMET JE IGRA NA SREČO

❖ Delo:

»Številne med favoriziranimi reprezentancami ostajajo brez svojih **udarnih adutov**, Slovenijo ta čas spremlja **sreča**.« (Urošević, 7. 6.)

»... naš najbolj nadarjeni **as** Valter Birsa ...« (Suhadolnik, 8. 6.)

»... ko se bodo **aduti** selektorja Matjaža Keka« ...« (Suhadolnik, 8. 6.)

»... na katerega **stavi** slovenska zasedba.« (Suhadolnik, 9. 6.)

»... legendarni brazilski **as Pele**.« (Suhadolnik, 9. 6.)

»... Nejc Pečnik je nadvse kakovosten **adut** tudi za vlogo bočnega vezista.« (Tamše, 10. 6.)

»Analiza morebitnih akterjev dvoboja Slovenija – Alžirija razkriva večjo kakovost naših **adutov**.« (Suhadolnik, 11. 6.)

»... velja za **enega največjih adutov** »puščavskih lisic.« (Suhadolnik, 11. 6.)

»... pravi tradicionalni **džoker** Nejc Pečnik ...« (Suhadolnik, 12. 6.)

»... strelec pomembnega gola v Moskvi in tradicionalno **džoker** selektorja Keka.« (Suhadolnik, 12. 6.)

»... **našim adutom** za krstno zmago na mondialih pa naj bi se na nadmorski višini 1250 pridružilo tudi približno tisoč navijačev iz domovine.« (Suhadolnik, 12. 6.)

»Končno tudi **sreča** zaveznik naših« (Suhadolnik, 14. 6.)

»... ki je svoje **adute** za preboj v osmino finala ...« (Suhadolnik, 14. 6.)

»... eden od slovenskih **adutov** za današnjo bitko z ZDA« (Suhadolnik, 18. 6.)

»... med udarnimi **aduti** utegne biti tudi pojutrišnjem ...« (Suhadolnik, 21. 6.)

»Ko bi Brečko vsaj dobil dvoboj z dolgoletnim **asom** Chelseaja!« (Suhadolnik, 23. 6.)

»... Capellov **džoker** Jermain Defoe pa je le izkoristil lepo podajo ...« (Suhadolnik, 24. 6.)

❖ Dnevnik:

»... srečali tudi takšnega **asa**, kot je Brazilec Pele.« (Okorn, 9. 6.)

»Slovenski **adut** so bile prekinitve in strelji Birse od daleč ...« (Okorn, 14. 6.)

»Ali je bilo v tej tekmi tudi kaj **poljuba sreče**? (Okorn, 14. 6.)

»Eden najmočnejših **adutov** slovenske reprezentance ...« (Okorn, 17. 6.)

»... ni uspel nevtralizirati ameriškega **pokra** s štirimi napadalci.« (Okorn, 19. 6.)

»Eden večjih slovenskih **adutov** bo Milivoje Novakovič.« (Okorn, 23. 6.)

»**Aduti** Slovenije proti Angliji?« (Okorn, 23. 6.)

»Zmanjkal je **poljub sreče**.« (Okorn, 24. 6.)

❖ Ekipa:

»Deset minut pred koncem je Bradley starejši iz rokava **potegnil** še zadnjega **aduta**.« (Bohorič, 19. 6.)

❖ Slovenske novice:

»Korošec je bil v zadnjem letu ključni **joker** Slovenije ...« (Zore, 23. 6.)

6 NOGOMET JE ŠAH

❖ Delo:

»Uvodna tekma prvenstva je ob izjemnem navdušenju navijačev iz vseh koncev sveta postregla z **remijem** med gostiteljico Južno Afriko in nogometno velesilo Mehiko.« (Suhadolnik, 12. 6.)

»... ki je leta 2000 dvakrat **remizirala** na evropskem prvenstvu ...« (Suhadolnik, 14. 6.)

»Nasproti jim bodo stali odlični predstavniki Združenih držav Amerike, ki **so** v soboto **remizirali** z Angleži.« (Suhadolnik, 14. 6.)

»... v katerem so zapisali, da so Alžirci storili samomor **v dveh potezah**.« (S. V. et al, 15. 6.)

»... in s fantastičnim strelom z 20 m **matiral** Tima Howarda.« (Suhadolnik, 19. 6.)

»... prav tako uvodni nastop Angležev, ko **so remizirali** z ZDA ...« (Suhadolnik, 22. 6.)

»... do zadnjega **so držali v šahu** favorizirani reprezentanci v skupini C.« (Suhadolnik, 24. 6.)

❖ Dnevnik:

»... saj **sta** Anglija in ZDA v soboto **remizirali** ...« (Okorn, 14. 6.)

»Veličastna zmaga v **taktični šahovski partiji**.« (Okorn, 14. 6.)

»Potem ko **so** Američani v prvi tekmi **remizirali** z Anglijo (1:1), trdijo, da bi bili tudi proti Sloveniji /.../ zadovoljni z **remijem**.« (Okorn, 16. 6.)

»Poglavar slovenske nogometne vojske se ne strinja z napovedmi iz ameriškega tabora, da se obeta **trda šahovska partija**, obenem pa vlogo favorita prepuščajo Sloveniji.« (Okorn, 17. 6.)

»... končalo pa se je z **remijem** 2:2 ...« (Okorn, 19. 6.)

»Slovenija **je** v drugem krogu **remizirala** proti Združenim državam Amerike z 2:2 ...« (Okorn, 19. 6.)

»Evrogol. **Poteze**, s kakršnimi je Zahovič razoroževal tekmece. S podajami iz prekinitev je sejal paniko v ameriški obrambi.« (Okorn, 19. 6.)

»Slovenski igralci in strokovno vodstvo po **remiju** v petek z ZDA še dolgo v noč niso mogli zaspati.« (Okorn, 21. 6.)

»... saj jo nadigrala in ob голу zapravila še kopico priložnosti, na koncu pa trepetala za **remi**.« (Okorn, 24. 6.)

❖ Ekipa:

»... o njegovi **taktični postavitvi** in tako dalje.« (Bohorič, 18. 6.)

»... po svoje **tvegano in tudi pogumno potezo**.« (Bohorič, 19. 6.)

»Raje na letalo kot po **remi**« (Bohorič, 19. 6.)

»... imajo Handanovič in soigralci na »računu« zmago in **remi** ...« (Bohorič, 21. 6.)

»In tokrat je naša prednost, da nam zadostuje že **remi**.« (Bohorič, 21. 6.)

»**S takšno taktiko** se lahko hitro opečeš.« (Bohorič, 21. 6.)

»Tudi ta **poteza** se je izkazala za zelo modro« (Miljković, 22. 6.)

»... pred koncem tekme je Kek postregel z zanimivo **potezo** ...« (Bohorič, 24. 6.)

❖ Slovenske novice:

»V sedmem poskusu in **po dveh remijih** ter petih porazih je ...« (Zore, 14. 6.)

»V pričakovani **šahovski bitki** prvi zvezdnik ZDA Landon Donovan pravi ...« (Zore, 17. 6.)

»Proti Angležem so izgubljali, a **izvlekli remi**.« (Zore, 17. 6.)

»To je bil **remi** z grenkim priokusom« (Zore, 19. 6.)

»... ko je Birsa **izvedel potezo** tekme.« (Zore, 19. 6.)

»Za preboj v osmino finala zagotovo zadostuje že **remi**, ob **remiju** na drugi tekmi oziroma zmagi Alžirije s pravo gol razliko tudi poraz ...« (Zore, 23. 6.)

7 NOGOMET JE HRANA

❖ Delo:

»Ljubljanski vratar, ki si ta čas še **služi kruh** v dresu Udineseja ...« (Suhadolnik, 14. 6.)

»V teh dneh /.../ je **na** reprezentančnem **jedilniku** le popolna regeneracija ...«
(Suhadolnik, 15.6.)

»... ki je bila pač prva na »**jedilniku**« ...« (Suhadolnik, 18. 6.)

❖ Dnevnik:

»Kakšen je **recept** za igro proti Angliji?« (Okorn, 23. 6.)

»... kjer si služite **kruh** že od leta 2004.« (Okorn, 23. 6.)

❖ Ekipa:

»... da **se** v našem reprezentančnem **loncu kuha zares odlična juha** ...« (Bohorič, 7. 6.)

»**Brez** prave **svežine** sta bila tudi ...« (Bohorič, 7. 6.)

»Birska žoga z desnega kota podaja pred gol **kot na pladnju** ...« (Bohorič, 7. 6.)

»... da je hitra igra po bokih **ena najpomembnejših »sestavin«** svetovnega nogometa.«
(B. O., 8. 6.)

»... ki **si** klubski **kruh služi** v Nemčiji pri Kölnu ...« (B. O., 8. 6.)

»... po izenačenju **je zadišalo** šele tik pred koncem.« (Bohorič, 14. 6.)

»... v katerem **si kruh služi** skupaj z Davidom Beckhamom ...« (J. B., 18. 6.)

»... Fabio Capello **je postregel** z nekaj več spremembami.« (Bohorič, 24. 6.)

»Prvič **je zadišalo** po zadetku ...« (Bohorič, 24. 6.)

»... ko **je** najprej **zadišalo** po izenačenju ob akciji Matavža in Dediča ...« (Bohorič, 24. 6.)

8 NOGOMET JE ZGRADBA

❖ Delo:

»... potem ko je proti močnemu Egiptu **zaklenil svoja vrata**.« (Suhadolnik, 11. 6.)

»... zanesljivo bo predstavljal nevarnost za **slovenska vrata**.« (Suhadolnik, 11. 6.)

»Še najbolj nevarno za alžirska **vrata** bi lahko bilo v trenutku zatem ...« (Suhadolnik, 14. 6.)

»Tudi tretji **steber** obrambe Jay DeMerit stavi na prikazano v prvi tekmi ...« (Tamše, 15. 6.)

»Od kje bo prežala največja nevarnost za slovenska **vrata**?« (Suhadolnik, 18. 6.)
»Zvezna vrsta je **ogrodje** sleherne reprezentance ...« (Suhadolnik, 22. 6.)
»Aktualna kadrovska struktura na igrišču in ob njem je namreč postavila **čvrste temelje** za realno upanje na nov podvig ...« (Suhadolnik, 24. 6.)
»**Čuvaj slovenske mreže** je uveljavljena blagovna znamka v italijanski ligi ...« (Handanovič) (Suhadolnik, 11. 6.)

❖ Dnevnik:

»Čeprav je svetovno prvenstvo **pred vrati** ...« (Okorn, 8. 6.)
»... ker je na nekaterih delih **trdo kot beton**, na drugih pa mehko.« (Okorn, 10. 6.)
»Na **zid molka** smo naleteli tudi ...« (Okoen, 12. 6.)
»Na desni strani obrambe je zgradil **zid**, v katerega so se Alžirci zaletavali kot muhe.« (Okorn, 14. 6.)
»Znova potrdil sloves leteče **trdnjave**.« (Okorn, 14. 6.)
»... s čimer je naredila dobre **temelje** za lansko sanjsko serijo.« (Okorn, 16. 6.)
»Naša nogometna reprezentanca tik **pred vrati** osmine finala, ki so jim jih Američani **zaloputnili** v podaljšku.« (Okorn, 24. 6.)

❖ Ekipa:

»Najprej mu je žogo poslal čez **živi zid** v njegov levi kot ...« (J. B., 7. 6.)
»... **eden od stebrov** slovenske izbrane vrste opozarja ...« (R. B., 8. 6.)
»Slovenska reprezentanca je včeraj trenirala za **zaprtimi vrati** ...« (Miljković, 10. 6.)
»Psihološko **trdnejši** nasprotnik zagotovo ni dobra novica ...« (Miljković, 11. 6.)
»... ki pa **se je** na enajstih metrih preslabo **zagradil** ...« (Bohorič, 14. 6.)
»... in ker že naslednji paket treh točk **odpira vrata** v osmino finala, v nogometni raj v katerem Slovenija ni bila še nikoli.« (Bohorič, 17. 6.)
»... a je imel slovenski **vratar** svoj dan.« (Bohorič, 24. 6.)
»Na **pragu raja**, v katerem pa **so vrata zaprli** tik pred našimi nosovi.« (Bohorič, 24. 6.)

❖ Slovenske novice:

»... gostujoči **vratar** pa v petek zagotovo ni imel najboljšega dne.« (J. Z., 7. 6.)
»Med tistimi, ki **so praktično zacementirani** v začetni postavi ...« (G. H., 10. 6.)

»... kjer se bo **zacementiranemu** Milivoju Novakoviču pridružil Zlatko Dedič ali Zlatan Ljubijankič.« (G. H., 12. 6.)

»... **mejni steber** slovenske obrambe Boštjan Cesar.« (G. H., 16. 6.)

9 NOGOMET JE DENARNA USTANOVA

❖ Delo:

»Po uvodnem remiju Američanov z Anglijo in slovenski zmago proti Alžiriji kajpada **višje kotirajo delnice** izbrane vrste s sončne strani Alp.« (Tamše, 15. 6.)

»... na lestvici FIFA »jenkiji« ostajajo veliki favoriti v **obračunu** s Slovenijo.« (Tamše, 15. 6.)

»... da **so** slovenski nogometaši včeraj **zapravili** prednost dveh golov ...« (Suhadolnik, 19. 6.)

»Čeprav lahko Slovenci v zadnji tekmi **zapravijo** vodilni položaj ...« (Suhadolnik, 21. 6.)

»Ste zadovoljni z doseženim **izkupičkom** v prvih dveh kolih?« (Suhadolnik, 22. 6.)

»To bo pravi moški dvoboj, težko pričakovana paša za oči, priložnost za **poravnavo neplačanih računov**.« (Suhadolnik, 23. 6.)

»Boštjan Cesar **ima** z Angleži še vedno **neporavne račune**.« (Suhadolnik, 23. 6.)

❖ Dnevnik:

»**Se** igralcem stav lahko **obrestuje**, če bodo stavili na vas?« (Rožman, 7. 6.)

»... kot je bila lani na **obračunu** z Rusi ...« (Okorn, 12. 6.)

»... ki mu z vsako obrambo **zraste cena na** evropski nogometni **borzi**.« (Okorn, 17. 6.)

»... saj jo nadigrala in ob голу **zapravila** še kopico priložnosti, na koncu pa trepetala za remi.« (Okorn, 24. 6.)

»Dolžnik. Z Angleži /.../ **ni poravnal** starih računov.« (Okorn, 24. 6.)

❖ Ekipa:

»... raven pripravljenosti **obračunov** z Rusijo v dodatnih kvalifikacijah.« (R. B., 8. 6.)

»Zmaga bi bila sijajna popotnica za **obračuna** z ZDA /.../ in Anglijo ...« (STA, 9. 6.)

»... zgolj mrtva točka na papirju /.../ povsem nepomembna za slovenski **izkupiček**.« (Miljković, 11. 6.)

»... medtem ko sta mu Miklavič in Pečnik odvrnila s politično korektnostjo, mu Matej **ni ostal dolžan**.« (A. M., 11. 6.)

»O tem, kaj lahko **iztržimo** proti Združenim državam Amerike ...« (Miljković, 12. 6.)

»Tako bodo pred **obračunom** z Alžirijo videti zadnje ure slovenske izbrane vrste ...« (A. M., 12. 6.)

»Dolgo se je sicer zdelo, da se bo **obračun** proti Alžiriji končal z neodločenim izidom ...« (Bohorič, 14. 6.)

»... ki so v **obračun** krenili odločneje ...« (Bohorič, 14. 6.)

»... da so Robi Koren in soigralci že popravili **izkupiček** zlate generacije iz leta 2002.« (STA, 14. 6.)

»... da so si s tremi točkami zagotovili izjemno izhodišče pred **obračunoma** z ZDA in Anglijo.« (J., 14. 6.)

»... da je optimizem pred petkovim **obračunom** z Združenimi državami Amerike ...« (Bohorič, 16. 6.)

»Ker bo zagotovo šlo za trd **obračun**, bo treba izkoristiti vsako priložnost.« (STA, J. B., 16. 6.)

»Že nekaj minut po koncu **obračuna** je bilo vse pripravljeno ...« (Obrez, 16. 6.)

»Slovenija **je** z zmago proti Alžiriji dodatno **povečala vrednost svojih delnic**.« (Obrez, 16. 6.)

»... posnetek uvodnega **obračuna** Američanov na SP ...« (Bohorič, 17. 6.)

»**Obračun** z enim od favoritov za končno zmago.« (Bohorič, 19. 6.)

»... **je** v napadu povsem nepotrebno **zapravil** žogo ...« (Bohorič, 19. 6.)

»... **imajo** Handanovič in soigralci **na »računu«** zmago in remi ...« (Bohorič, 21. 6.)

»... pred zadnjim **obračunom** rednega dela na dušo polaga ...« (Bohorič, 21. 6.)

»... da bo po **zapravljeni** petkovi prednosti ...« (Miljković, 21. 6.)

»... globlji pečat pustila ta **zapravljena** priložnost ...« (Miljković, 21. 6.)

»... hitro pozabili na **obračun** z ZDA.« (Bohorič, 22. 6.)

»Potem, ko so naši srčni junaki izgubili včerajšnji **obračun** v Port Elizabethu ...« (Bohorič, 24. 6.)

»... iz katerih **bi** lahko **iztržili** veliko več.« (Bohorič, 24. 6.)

»... ki **so** že v 43. sekundi nadaljevanja **zapravili** izredno priložnost.« (Bohorič, 24. 6.)

»... gre vendarle za kombinacijo tiste **zapravljene** priložnosti ...« (Miljković, 26. 6.)

❖ Slovenske novice:

»... ampak **iztržiti** vrhunski rezultat.« (J. Z., 7. 6.)

»Trening ob 13.30 je bil priprava za **obračun** z Alžirijo v Polokwaneju.« (G. H., 10. 6.)

»... saj so Američani na tekmi proti favorizirani Angliji **iztržili** točki.« (G. H., 16. 6.)

»Ker bo zagotovo šlo za trd **obračun**, bo treba izkoristiti vsako ponujeno priložnost.« (G. H., 16. 6.)

»... saj je šlo le za televizijski skeč **na račun** majhne evropske države.« (J. Z., 18. 6.)

»... in po številnih **zapravljenih** angleških priložnostih ...« (Zore, 23. 6.)

»**Njegova cena je gotovo višja.**« (Handanovič) (Zore, 24. 6.)

»Če drži, da je nemški gigant zanj odštel le devet milijonov evrov, **ga je dobil za drobiž.**« (Zore, 26. 6.)

»Kako visoko **je poskočila** cena preostalim slovenskim reprezentantom ...« (Zore, 26. 6.)

10 NOGOMET JE BOLNIK

❖ Delo:

»**Operacija** Južna Afrika se je tako prevesila v povsem **operativno stopnjo** ...« (Suhadolnik, 8. 6.)

❖ Dnevnik:

»Igralci **so** stoično **preboleli** poraz z Anglijo in šokanten gol Amerike proti Alžiriji ter misli že usmerili v nove izzive.« (Okorn, 26. 6.)

❖ Slovenske novice:

»... zakaj so njegovi varovanci **pod silo velikega krča igrali v krču** ...« (Zore, 14. 6.)

»... dobili morda ključno **injekcijo** samozavesti, da so se zmožni kosati z najboljšimi.« (Zore, 23. 6.)

»**Operacija Euro 2012** se je na nogometni zvezi s temi besedami verjetno že začela.«
(Zore, 26. 6.)

11 NOGOMET JE POTOVANJE

❖ Delo:

»**Odleteli** po prvo zmago in osmino finala« (Nejedly, 7. junij 2010)

»... ali pa jo dvigniti še za kakšno stopničko višje.« (Uroševič, 7. 6.)

»Obrambne naloge že zdaj opravlja popolno, še kakšen **izlet proti nasprotnim vratom** ne bi bil odveč.« (Suhadolnik, 11. 6.)

»kot so jih v zadnjih dneh prejeli oziroma **izstrelili v orbito** iz alžirskega tabora ...«
(Suhadolnik, 12. 6.)

»S **panterskimi poskoki in paradami je večkrat rešil slovensko ladjo pred skorajšnjim potopom.**« (Suhadolnik, 14. 6.)

»... Cesar **je** po eni od globinskih podaj »**zaplaval**« na naši levi strani ...« (Suhadolnik, 19. 6.)

»Korošec **je** močno **plaval**, a napišimo opravičilo ...« (Suhadolnik, 19. 6.)

»... **je** bržkone **splavala po vodi** že v petek, ko s(m)o imeli na kolenih močno reprezentanco ZDA ...« (Suhadolnik, 24. 6.)

»... vsak **spodrsljaj pa bi jih pahnili** v katastrofo.« (Suhadolnik, 24. 6.)

❖ Dnevnik:

»Ste zadovoljni s **popotnico**, ki jo **nesete s seboj** v Južno Afriko?« (Rožman, 7. 6.)

»V drugem polčasu **je** vseskozi **hodil po robu prepada** ...« (Okorn, 24. 6.)

»Prevelika razprodaja žog, ki **so pristale na napačnem naslovu** (avt, v nogah nasprotnika, lastni roki).« (Okorn, 24. 6.)

❖ Ekipa:

»... da **so** končno **izplavali iz sence** zlatih fantov ...« (Bohorič, 7. 6.)

»... vendar **je** obetavna akcija **splavala po vodi**, potem ko Zlatko Dedič ni sprejel žoge.«
(Bohorič, 14. 6.)

»... ki **nam prinaša vozovnico za osmino finala.**« (Bohorič, 14. 6.)
»Med tistimi, ki **so** v glavnem **nabirali** zgolj **kilometre** ...« (Bohorič, 15. 6.)
»... okoli igrišča **je nabiral kilometre** ...« (Bohorič, 16. 6.)
»... ali **bo** nogomet v naši državi zdaj /.../ dokončno **izplaval iz sence** zimskih športov ...« (Bohorič, 18. 6.)
»... razigrani kapetan pa bo seveda proti ZDA poskušal narediti še **korak naprej.**« (J. B., 18. 6.)
»Nastopi v Južni Afriki **so naslednja stopnička** vašega **konstantnega vzpenjanja** ...« (Miljković, 21. 6.)

❖ Slovenske novice:

»Nogometaši v modrem **so se** v naslednjih minutah še bolj **približali** slovenskim vratom ...« (Zore, 19. 6.)

12 NOGOMET JE RASTLINA

❖ Delo:

»Ameriška igra na vse ali nič **je hitro obrodila sadove** ...« (Suhadolnik, 19. 6.)
»... in vzpostaviti **plodno** sodelovanje med posameznimi igralskimi linijami ...« (Suhadolnik, 24. 6.)

❖ Dnevnik:

»... in **sejali** paniko v slovenskih obrambnih vrstah ...« (Okorn, 19. 6.)
»... kjer je šel skozi težko šolo **zorenja** v dresih Hamburgerja ...« (Okorn, 23. 6.)
»V vaši karieri vam ni bilo **postlano z rožicami** ...« (Okorn, 23. 6.)

❖ Ekipa:

»... da **je** nova generacija slovenskih reprezentantov **dozorela** ...« (Bohorič, 7. 6.)

❖ Slovenske novice:

»... da njihov optimizem še daleč ni **iz trte izvit.**« (J. Z., 7. 6.)

»Toda nekaj vročih trenutkov v kazenskem prostoru kandidatke za naslov svetovnega prvaka **ni obrodilo** željenih sadov slovenskih navijačev.« (Zore, 24. 6.)

13 NOGOMETNA EKIPA JE STROJ

❖ Ekipa:

»... je žoge izgubljal **kot po tekočem traku** ...« (Bohorič, 24. 6.)

14 NOGOMET JE RELIGIJA

❖ Delo:

»**Nesmrtni** Dedič še lovi Ljubijankiča« (Tamše, 10. 6.)

»... ki natančno opisujejo **nadnaravni** motiv Matjaža Keka ...« (Suhadolnik, 12. 6.)

»... z golom za zmago se je vpisal med **nesmrtne** Slovence.« (Suhadolnik, 14. 6.)

»... je o pomenu **velikega petka** spregovoril Kek ...« (Suhadolnik, 18. 6.)

»Slovenci so bili namreč včeraj le nekaj minut oddaljeni od **raja** ...« (Suhadolnik, 19. 6.)

❖ Dnevnik:

»Benčič ima poseben **ritual** pred vsako tekmo.« (Okorn, 17. 6.)

»... je slovensko reprezentanco le osem minut ločilo od **raja** ...« (Okorn, 19. 6.)

❖ Ekipa:

»... so slavili svojo sploh prvo zmago na svetovnih prvenstvih, ki nam na široko odpira vrata do **raja**.« (Bohorič, 14. 6.)

»... in ker že naslednji paket treh točk odpira vrata v osmino finala, v nogometni **raj** v katerem Slovenija ni bila še nikoli.« (Bohorič, 17. 6.)

»Združene države so 150-krat večje od Slovenije, tam živi 300 milijonov ljudi, pri nas le dva. Razlika, da te kap. A vsi vemo, kako gre biblijska zgodba o Davidu in Goljatu. Malček je potolkel velikana. In zdaj ima majhna Slovenija priložnost, da stoletja

*kasneje ponovi nekaj, kar bi imelo **biblijske razsežnosti**. Že res, da zgolj v svetu nogometa, a nogomet je vse prej kot zgolj igra z žogo.« (Bohorič, 18. 6.)*

*»Ali bi nas lahko **nogometni bogovi** še huje kaznovali?« (Bohorič, 24. 6.)*

PRILOGA Č

ANALIZA: KONCEPTUALNE METAFORE, POVEZANE Z NOGOMETOM

Presojevalna besedila

1 NOGOMET JE VOJNA

❖ Delo:

»... čeprav tekma z novozelandskimi eksoti še zdaleč ni imela **takega naboja** kot niz zadnjih v kvalifikacijah za SP.« (Božič, 7. 6.)

»... **napeti kot šibrovke** čakajo na nedeljsko tekmo z Alžirijo ...« (Suhadolnik, 11. 6.)

»... bi že našel rešitev za zlom **čvrste trdnjave** rojakov ...« (Suhadolnik, 15. 6.)

❖ Dnevnik:

»Alžirec Chaouchi je za Angležem Greenom že drugi vratar z veliko napako, ki bodo na prvenstvu očitna **žrtev** nepredvidljive žoge.« (Okorn, 14. 6.)

»Treba je iti **naprej v boj!**« (Udovič, 15. 6.)

»... na tekmah med Anglijo in ZDA je vedno dodaten **naboj**.« (Koren, 18. 6.)

❖ Ekipa:

»Seveda je manjkal pravi tekmovalni **naboj** ...« (Grkman, 7. 6.)

»**Dvoboj** v Polokwaneju sem spremljal na redakciji ...« (Balantič, 15. 6.)

»... in nazadnje **padli po enem izstreljenem naboju** ljubosumne tekmice ...« (Obrez, 15. 6.)

»Obenem pa **so** pri sebi bržčas **izdelali** nekakšen '**bojni plan**'.« (Obrez, 16. 6.)

»... nato pa **iz protinapadov prejeli dva zadetka** in izgubili?« (Bohorič, 18. 6.)

»Tako je bilo **pred** obema **dvobojema** dodatnih kvalifikacij ...« (Obrez, 18. 6.)

»... ki **so** svojo zvezdniško izbrano vrsto **dobesedno masakrirali**...« (Obrez, 21. 6.)

»... ko **so se** fantje **začeli boriti** za vsako žogo.« (Bohorič, 26. 6.)

2 NOGOMET JE ODRSKA IGRA

❖ Delo:

»... Kekovo moštvo **je** v Ljudskem vrtu »**igro**« **demonstriralo** predvsem v prvem polčasu, že davno pred njo pa **je** /.../ **uprizorila nekaj predstav**, ob katerih se je zdelo, da so »**igrali**« tudi tisti, za katere je bilo znano, da ne znajo.« (Božič, 7. 6.)

»Ambasadorji Slovenije **na plesu svetovne nogometne elite** se ...« (Suhadolnik, 11. 6.)

»... in potem omogočilo še izničenje napake Marka Šulerja **v režiji Samirja Handanoviča**, ki bi bil v primeru razpleta brez golov **najboljši igralec** tekme.« (Tamše, 14. 6.)

»**Scenarija** te in včerajšnje tekme sta bila navidez podobna ...« (Božič, 19. 6.)

»... bi lahko resno konkurirala za ponovitev Katančevega **scenarija** z dvema zaporednima uvrstitvama ...« (Božič, 24. 6.)

❖ Dnevnik:

»**K manj kakovostni predstavi** je botrovala tudi travnata podlaga.« (Udovič, 15. 6.)

»Navijači in strokovnjaki so razočarani **nad** dosedanjimi **predstavami** ...« (Okorn, 16. 6.)

»**Predstava** slovenske reprezentance v prvem polčasu je bila za sladokusce ...« (Okorn, 19. 6.)

»Slovinci **so uprizorili spektakel**, ki se ga ne bi branile velesile ...« (Okorn, 19. 6.)

»V tem primeru **sta možna dva scenarija s srečnim koncem**.« (Okorn, 21. 6.)

»... morajo biti slovenski **igralci** in strokovni štab pripravljeni na **zakulisne igre**.« (Okorn, 21. 6.)

»... ki **ste nam jih priredili z igrami in nastopom** na svetovnem prvenstvu.« (Okorn, 24. 6.)

»Slovinci morajo biti ponosni na zgodovinski tekmovalni dosežek in **predstave**, ki so jih pokazali v Južnoafriški republiki.« (Okorn, 26. 6.)

❖ Ekipa:

»... nagrade in priznanja **za dobre predstave**.« (Bohorič, 18. 6.)

»... da bi proti Alžiriji pokazali **predstavo**, ki se je ne bi sramovala ...« (Bohorič, 18. 6.)

- »Dajte no, vtis **ne igra nikakršne vloge**.« (Bohorič, 18. 6.)
- »Seveda je jenkijem treba dati kredit, jim čestitati za odlično **predstavo**.« (Obrez, 19. 6.)
- »Edini **scenarij**, ki nas je pahnil s prvenstva.« (Obrez, 24. 6.)
- »... temveč na njem **odigrali eno najvidnejših vlog**.« (Obrez, 26. 6.)

3 NOGOMET JE GLASBA

❖ Delo:

- »... nenazadnje je značajska heterogena **zasedba** skupaj že od davnega 18. maja.« (Suhadolnik, 11. 6.)
- »... ki je v finišu kvalifikacij s fantastičnim **smislom za kompozicijo** sestavil sanjsko slovensko moštvo /.../ je izjemna složnost slovenskega kolektiva odtehtala uvodne trenutke **razglašene igre** ...« (Božič, 14. 6.)
- »Znali so umiriti žogo, **upočasniti ritem igre**, saj niso hoteli tvegati ...« (Tamše, 14. 6.)
- »... in njegova sposobnost **improvizacije** ...« (Suhadolnik, 15. 6.)
- »Slovenci so namreč z **ustaljenim ritmom delovanja** ...« (Suhadolnik, 23. 6.)

❖ Dnevnik:

- »... štejejo le osvojene točke in ne **umetniški vtis** ...« (Okorn, 16. 6.)
- »... ne pa pohvale in diplome za **umetniški vtis**.« (Okorn, 18. 6.)

❖ Ekipa:

- »Danes **na to struno seveda ne moremo več brenkati**.« (Bohorič, 12. 6.)
- »Žal pa imamo precej slabe izkušnje z moštvi, katerih zaščitni znak niso lucidna tehnika posameznikov in nagnjenost k ekshibiciji, zato pa **visok ritem igre**, dober skok, železna taktična disciplina ...« (Obrez, 16. 6.)

4 NOGOMET JE PRAVLJICA

❖ Delo:

»Tudi naraščajoča živčnost večine **piscev aktualne pravljice** je logična ...« (Suhadolnik, 11. 6.)

»Slovenska nogometna **pravljica** je zrasla na staromodnem ...« (Suhadolnik, 15. 6.)

5 NOGOMET JE IGRA NA SREČO

❖ Delo:

»... udarni **džoker** Nejc Pečnik je bil včeraj že v Mariboru ...« (Suhadolnik, 21. 6.)

6 NOGOMET JE ŠAH

❖ Delo:

»... ki sta po medsebojnem **remiju** v prvem kolu v svoje vrste vnesli tudi nekaj živčnosti.« (Tamše, 14. 6.)

»Če bi nam kdo pred tekmo s štirinajstouvrščeno reprezentanco na svetovni lestvici /.../ ponudil **remi** ...« (Božič, 19. 6.)

»Srhljivi **remi** s favoriziranimi ZDA je uspeh ...« (Tamše, 19. 6.)

»Slovenija **je** do zadnjega **držala v šahu** velesili, kot sta ZDA in Anglija.« (Tamše, 24. 6.)

❖ Dnevnik:

»Predstava, ki je bila prava **šahovska partija**, sicer ni bila lepa za oko, vendar je bila **taktična izvedba vrhunska**.« (Okorn, 14. 6.)

»... ko bi začeli preštovati tekme, ki so bile kakovostne, atraktivne in lepe za oko z **obilno kombinatorike, predrznih potez in golov**.« (Okorn, 16. 6.)

»Zaradi strahu pred neuspehom so tekme podobne **šahovskim partijam**, v katerih gre za **taktičen boj brez tveganja in potrpežljivo čakanje na napako nasprotnika**. Zato je večina tekem zastavljena na **remi**, zmaga pa tisti, ki prvi doseže gol.« (Okorn, 16. 6.)

»... ampak **ob pravi taktični postavitvi**.« (Udovič, 17. 6.)

»Čeprav je Slovenija proti ZDA z **remijem** zapravila priložnost ...« (Okorn, 21. 6.)

»V obdobju šoka vsa **taktika odpade**.« (Udovič, 21. 6.)

❖ Ekipa:

»... odločil pa sem se **za potezo**, ki je na prvi pogled v nasprotju z obojnimi.« (Miljković, 10. 6.)

»... že **remi** pa je pred nadaljevanjem puščal odprte vse možnosti ...« (Obrez, 15. 6.)

»V primeru predhodnega **remija** z Alžirijo ...« (Obrez, 16. 6.)

»Žal pa imamo precej slabe izkušnje z moštvi, katerih zaščitni znak niso lucidna tehnika posameznikov in nagnjenost k ekshibiciji, zato pa visok ritem igre, dober skok, **železna taktična disciplina** ...« (Obrez, 16. 6.)

»... kako lepe so njegove **poteze** ...« (Bohorič, 18. 6.)

»**Remiji** so tako zelo različni.« (Obrez, 19. 6.)

7 NOGOMET JE HRANA

❖ Dnevnik:

»... ampak le o svoji igri, kar je naš **recept** že dolgo časa.« (Koren, 23. 6.)

❖ Ekipa:

»Za veliki finale **je** Kekova četa **pohrustala** Ruse.« (Obrez, 17. 6.)

8 NOGOMET JE ZGRADBA

❖ Dnevnik:

»... vendar je tradicija zato, da se **zruši**.« (Udovič, 17. 6.)

»Hočemo narediti korak naprej **pri gradnji** in razvijanju igre.« (Koren, 18. 6.)
»... **lahko** igralci, strokovno vodstvo in navijači **gradijo** tudi na tem ...« (Okorn, 19. 6.)
»... po kateri **so** Koren in družčina **rušili** vse pred seboj z izjemo tekme z Rusijo ...« (Okorn, 26. 6.)

❖ Ekipa:

»... je bil obenem **temeljni kamen** zgodovinskih treh točk.« (Obrez, 15. 6.)
»Slovenija igra tekmo, ki **odpira vrata** uvrstitve v zaljučne boje mundijala ...« (Obrez, 18. 6.)

9 NOGOMET JE DENARNA USTANOVA

❖ Delo:

»... in **obračunu** z Romunijo v play offu za SP 2002 smo zbrali epske zapise ...« (Tamše, 19. 6.)
»Res zagodli v zgodovinskih **obračunih** so nam jo le južni sosedi ...« (Tamše, 19. 6.)
»Škoda bi bilo kakor koli **zapraviti** tako odličen in prepoznaven projekt z izključno slovenskim podpisom.« (Tamše, 24. 6.)

❖ Dnevnik:

»Alžirci z igralcem manj **so** svojo priložnost tekme **zapravili** ...« (Okorn, 14. 6.)
»... kolikšna je **realna vrednost** slovenskih **delnic na borzi** svetovnega prvenstva.« (Okorn, 18. 6.)
»... da velika ekipa takšnega **kapitala** po prvem času **ne sme zapraviti** ...« (Okorn, 19. 6.)
»Čeprav **je** Slovenija proti ZDA z remijem **zapravila** priložnost ...« (Okorn, 21. 6.)
»Slovenija jo **je zapravila** na tekmi drugega kroga z ZDA ...« (Okorn, 24. 6.)

❖ Ekipa:

»Kajpak bi bil zdaj logičen kak pomislek **na račun** (ne)zanesljivosti ...« (Grkman, 7. 6.)

»... ni bilo lepšega kot prebuditi se z mislijo o treh točkah »**na računu**« in v postelji ...« (Balantič, 15. 6.)

»... pred številnimi **obračuni** v kvalifikacijah za mundijal ...« (Obrez, 18. 6.)

»Seveda je jenkijem treba dati **kredit**, jim čestitati za odlično predstavo.« (Obrez, 19. 6.)

»Drži, da **smo** osmino **imeli** že v **žepu**, celo prvo mesto v skupini ...« (Obrez, 22. 6.)

»... ko **smo imeli** na polovici tekme v **žepu** osmino finala ...« (Obrez, 24. 6.)

10 NOGOMET JE BOLNIK

❖ Delo:

»... nato je prek neobstoječega modela /.../ in **bolečih porodnih krčev** pozneje nove strokovne zasedbe prišla na sodobno različico ...« (Suhadolnik, 15. 6.)

»Petkova tekma proti ZDA je pustila **ranjence** tudi v našem taboru ...« (Suhadolnik, 21. 6.)

❖ Dnevnik:

»Vsi govorijo o pomanjkanju sreče, a očitno so vso pokurili s srečnim golom na prvi tekmi v Polokwaneju proti Alžiriji in razveljavljenim ameriškim v Johannesburgu, zato je bilo povsem nerealno pričakovati srečen razplet **reševalne akcije proti ranjeni Angliji**, ki je tudi plesala na robu brezna, da doživi pogrom po vzoru Italije in Francije.« (Okorn, 26. 6.)

11 NOGOMET JE POTOVANJE

❖ Delo:

»... slovenska reprezentanca bo morala za velik **preskok v drugi krog prvenstva** z ZDA in Anglijo igrati veliko bolje ...« (Božič, 14. 6.)

»**S preskokom igre.**« (Božič, 19. 6.)

❖ Ekipa:

»Da **nameravajo pot prehoditi korak za korakom** in ne z nepotrebni in nevarnimi skoki prek prepadov ...« (Obrez, 16. 6.)

12 NOGOMET JE RASTLINA

❖ Delo:

»Če Trboveljčanu, ki **je nogometno dozorel** ob Birsi ...« (Suhadolnik, 15. 6.)

❖ Dnevnik:

»... da **so igralci spočiti in sveži** ...« (Okorn, 12. 6.)

»Igralci in strokovno vodstvo **so dovolj zreli** ...« (Okorn, 16. 6.)

❖ Ekipa:

»... kako zelo pametno in **zrelo** so se Slovenci lotili Alžircev.« (Obrez, 15. 6.)

13 NOGOMETNA EKIPA JE STROJ

❖ Dnevnik:

»... in ko počneš stvari po urniku že skoraj **kot robot**.« (Okorn, 12. 6.)

❖ Ekipa:

»Alternativa vodji napada in **motorju** zvezne vrste je ...« (Grkman, 7. 6.)

»... ter novemu debaklu Angležev, ki **niso uspeli streti** Alžircev.« (Obrez, 21. 6.)

»... da bi igrali kot Barcelona in nasprotnike premagovali **kot po tekočem traku** ...« (Bohorič, 18. 6.)

14 NOGOMET JE RELIGIJA

❖ Delo:

»Novakovičevo **vstajenje** po rahli krizi so mediji ocenili ...« (Božič, 7. 6.)

»... da so po **raju** v prvem polčasu v nadaljevanju prišli do vrat **pekla**.« (Tamše, 19. 6.)

❖ Dnevnik:

»Osem minut do **raja**« (Okorn, 19. 6.)

❖ Ekipa:

»Imajo pa naši fantje kakopak danes pred seboj tekmo, s katero **se lahko zapišejo večnosti, postanejo del mitologije** nekih prihodnih stoletij in pridobijo **status božanstev**.« (Obrez, 18. 6.)

»V trenutku, ko **se je** Američanom **prikazal vsemogočni** ...« (91. minuta) (Pejčič, 26. 6.)